

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 336 • CENA 41,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,55 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,38 €
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,67 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 250 SIT
8. jun 2002.

ČOVEK IZ ALBERTE

★ **DOK HOLIDEJ** ★

336

Frenk Larami

ČOVEK IZ ALBERTE

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 336

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

A MAN FROM ALBERTA

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 31. V 2002.

Tržište: 8. VI 2002.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – A MAN FROM ALBERTA

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Tamni, turobni oblaci plovili su nisko, nadneseni nad krajolik pokrajine Alberta kada su trojica jahača zaustavili konje na početku prostrane, travnate uvala. Najviši među njima, uspravnog, odlučnog držanja, koji je jahao dugonogog zelenka, ispružio je ruku i rekao:

– Upravo tamo gde si kazao, Link.

Čovek do njega, kome su te reči bile upućene, osmehnuo se i otkrio požutele, ali zdrave zube. – Nije bilo teško to pretpostaviti, Dok. Oni obožavaju ovo mesto jer ima trave u izobilju. – Iskusni kauboj i nekadašnji krotitelj mustanga obuhvatio je pokretom ruke prostranu dolinu, nalik na amfiteatar obrastao visokom travom, koja je, kako se zima približavala, gubila zlatastu boju. Link Rolings, sada vlasnik ranča „Visoki bor“, udobnije se namestio u sedlu i pogledom odmerio dvadesetak dobrih divljih konja. Zadovoljno je klimnuo glavom ka svom prijatelju Doku Holideju. – Dobiću za njih vraški dobru cenu... Ali ne žuri nam se – dodao je. – Hajde da najpre ispušimo po cigaretu. Kad ih jednom nateramo da dignu repove nećemo više imati dugo vremena za to.

– U pravu si. Život se sastoji i od uživanja – složi se zapadnjak, vadeći tabakeru. Nije obratio pažnju na trećeg jahača – mladića kovrdžave kose, koji je

nespretno opipavao džepove svog kaputića.

Izvadio je cigaru, odsekao vrh i stavio je u usta. Prebacivši vođice preko leve podlaktice, Rolings počeo mrkim, žuljevitim prstima da zavija cigaretu, razmišljajući koliko će mu konji doneti. U uvali ih je bilo dvadeset, sve samih mužjaka. Ako dobije trideset dolara po grlu, a nadao se da će toliko dobiti, to bi bilo šest stotina dolara – dovoljno da isplati dugove koji su ga pritiskali i da kupi hrane za zimske mesece. Imaće dovoljno da isplati nadnice radniku.

Prineo je palidrvce cigareti i povukao prve dimove, gledajući zapadnjaka, čija se mirišljava cigara već dimila. U to Holidej slučajno baci pogleda ka trećem jahaču – kauboju koji je Rolingsu pomagao na ranču. Hobi Blejk je ispod oka zurio u dvojicu pušača, ali je dobro prikrivao svoje očajanje zbog nedostatka duvana. Pušio je još od petnaeste godine, ali kako od Rolingsa već mesecima nije primao platu njegove zalihe duvana su bile iscrpljene. Zapadnjak shvati šta ga muči.

– Šta je, momak, ostao si bez duvana? – upita. Mašio se za bisage u kojima je uvek imao rezervnu paklu duvana za slučaj da mu ponestane cigara.

Blejk pročisti grlo. – Ovaj... poslednje sam popužio prošle noći – priznade snuždeno.

Holidej se nasmeja i dobaci mu paklicu i cigaret-papir.

– Ništa ti ne bi smetalo da malo paziraš – reče – jer primećujem da mnogo pušiš. Ali evo, uzmi, kad si se već navikao.

Blejk uhvati paklicu u letu, ali se kolebao jer je Dokovu primedbu primio k srcu. Na licu mu se videla unutrašnja borba.

– No, hajde, posluži se – reče Dok opazivši njegovo dvoumljenje. – Uzmi malo i za posle.

– Hvala, mister Holideje – izusti srećno kauboj.

Zapadnjak mu uzvрати osmejkom. Mladić mu se dopadao. Bio je to pouzdan, uravnotežen momak, koji je savesno obavljao svoj posao, čak i više od toga. Takvog vrednog i marljivog radnika nije bilo lako naći, na šta je on već više puta ukazao Rolingsu.

– Hajdemo sada, momci! – Rolings prikupi vođice i pokaza udesno. – Ti pođi tamo, Hobi. Moglo bi im pasti na pamet da pokušaju bekstvo kroz onaj šumarak.

Blejk salutira gazdi i potera snažnog mrkova u galop.

Rolings sada pokaza u drugom smeru. – Ti pođi levo, Dok, i pazi da nam se ne izmigolje s te strane.

Holidej klimnu glavom i uputi se kuda mu je Rolings pokazao.

Ovaj sačeka da Blejk i Holidej zauzmu svoje pozicije. Cilj je bio naterati konje prema severu, gde se posle otprili-

ke pet milja uvala završavala ravnim proširenjem, obraslim travom. A onda...

Blejk je u međuvremenu stigao do gustog šumarka, kroz koji je, međutim, postojao jedan dosta široki prolaz. Mahnuo je šeširom da je spreman. Holidej još nije bio stigao na svoju poziciju jer je jahao znatno sporije kako brzim jahanjem ne bi uznemirio konje pre vremena. A kada je i on podigao ruku, dajući znak da je spreman, Link Rolings je poterao svog konja niz padinu. Jašući, nije ni slutio da ih neko sve vreme posmatra.

Na rubu jedne velike urvine, gde su se vrhovi visokih borova zarivali u plavetnilo neba, u visokoj travi klečao je jedan čovek očigledno zainteresovan za ono što se događalo pred njim. Prinevši očima veliki vojni durbin, Slim Dženings je usmerio pogled na trojicu konjanika, koji su se približavali krdu divljih konja. Onda se naglo uspravio i prišao svom koščatom zelenku. Stavio je durbin u bisage, odvezao konja, vinuo se u sedlo i odjahao pažljivo da ga niko ne opazi. Posle nekog vremena, kada je stepenasta litica jaruge počela da se spušta, kroz čist i miran vazduh visoravni dopro je rezak poklik jednog od trojice konjanika. Dženings sjaha i priveza konja za jedan čvrst grm. Idući pognut, krenuo je kroz travu sve dok nije došao do jednog isturenog mesta odakle je mogao da vidi konjanike. A ovi su imali pune ruke posla. Ipak, uspevali su da izađu na kraj s krdom zahvaljujući uglavnom konjaniku u sredini, čoveku za koga je znao da se zove Link Rolings. Za proteklih nedelju da-

na, koliko je proveo u tom kraju, predstavljajući se kao došljak koji je prvi put došao u Montanu kako bi upoznao taj kraj, doznao je mnogo. Saznao je, na primer, da je Rolings posedovao ranč, koji je kupio rano tog proleća jevtino jer je ranč bio na ivici propasti sa svega par starih raga i desetak mršavih goveda. Znao je i da je Rolings naporno radio i da je u dugovima, pa je ovo hvatanje divljih konja preduzeo kako bi se finansijski oporavio, ne sluteći da će mu se plan izjaloviti. Ali Slim Dženings nije mario za to. Obziri prema drugima u njegovom zanimanju nisu vodili nikuda.

Vratio se svom konju i vinuvši se u sedlo, poterao ga niz stepenastu padinu. Na izlazu iz urvine, skrenuo je zelenka prema jugoistoku i poterao ga u umeren, ujednačen kas. Pred njim je bio priličan put i želeo je da ga pređe tokom noći.

*

Bilo je prošlo tri popodne kada je Link Rolings iza doteranog krda konja zatvorio teške drvene vratnice ograđenog prostora. Smeškajući se, okrenuo se ka Doku Holideju, koji je stajao kraj svog Miga sa zadovoljnim izrazom na licu.

– Hoćeš li nas sada častiti kafom? – upitao je starog rančera.

– Dabome! – Rolings obrisa usne nadlanicom. – Posle ovakvog jahanja zaslužili ste najmanje toliko. – Govoreći to, popeo se na ogradu od jakih porpečno postavljenih oblica mladih borova i počeo da posmatra oznojene divlje ko-

nje, koji su se komešali u ograđenom prostoru, nenaviknuti na ograničavanje slobode.

Hobi Blejk upita: – Želite li da se pobrinem za njih, gazda? Da ih nahranim i...

– Prvo skuvaj kafu. Neka se malo ohlade. – Pogledao je mladog kauboja i setio se da ovaj oskudeva u duvanu. – Evo... – dobacio mu je svoju duvanke su i Blejk je dohvati u vazduhu... – Zaslužio si da od mene zaviješ nekoliko cigareta, a ono što si dobio od Doka ostavi za posle. – Preleteo je pogledom po konjima. Sedmicama ih je pratio i vrebao pogodan trenutak da uhvati celo krdo, što mu je konačno i uspelo. Za to vreme navikao se na njih i zavoleo ih, pa mu je teško padala pomisao da se od njih razdvoji. Pokušaće da zadrži bar te tri kobile, koje bi mu u dogledno vreme mogle podariti tri ždrebeta. Videće ipak šta će mu trgovac konjima ponuditi, jer od svega najviše mu je nedostajao gotov novac.

Zapadnjak je izbliza posmatrao Rolingsa, naslućujući šta se zbiva u njegovoj glavi. Rolings je već zašao u prvu starost, ali je izgledao snažan, izdržljiv i još uvek držeći muškarac. Oženio se kada mu je bilo blizu četrdeset i produžio da živi od svojih deset prstiju, izdržavajući ženu i kćer koju mu je ova odmah rodila. Pomisao na taj brak i ono što je došlo sledećih godina, peklo je rančera kao živa rana.

Holidej je to znao i izbegavao je razgovor o prošlosti. Nije želeo da ga podseća na ženu koja je umrla kada je devojčica imala sedam godina, niti na ve-

tropirastu i lakomislenu kćer, koja je, kada je odrasla, bila sklona lakom, luksuznom životu. Da bi mogao da je kontroliše, Link Rolings se nastanio u Čejenu, ali to ga je svelo na nivo bednog nadničara, a kćer nije uspeo da obuzda. Da bi je spasao od rđavog društva odlučio je da ode iz Čejena i počne neki samostalan posao, ali za to mu je bio potreban novac, koji on nije imao. Dok Holidej mu je pomogao značajnom pozajmicom i posavetovao ga da osnuje ranč za uzgoj konja. Tu je počela i okončala se Rolingsova tragedija.

Kupio je ranč tom pozajmicom i ostatkom sopstvenog novca do poslednjeg centa. Bio je puki siromah, ali s mnogo nade. Doveo je kćer Evelin, uprkos njenom odbijanju da napusti Čejen. Kada su stigli u novi dom – običnu kolibu – bio je tek početak proleća. Sledećeg dana Link je pošao da razgleda zemljište koje je kupio. Bio je lep dan, prohladan ali sunčan. Proveo je ceo dan jašući čak do obližnjih brežuljaka, koji su obećavali dosta divljači. Upijao je okom ceo taj predeo. Uveče je pošao kući, zadovoljan onim što je video i željan da vidi svoju kćer, koju je planirao da udomi, udajući je za nekog vrednog, dobrog mladića iz susedstva. Ali umesto toga zatekao je pakao.

Dok je on bio odsutan, grupa odmetnika iz plemena Sijuksa ubila je Evelin. Ali šta je pre toga bilo Rolingsu je bilo teško i da pomisli. Očajavao je zbog toga što ju je naterao da pođe s njim i to očajanje ga je mučilo do kraja života.

Pošto ju je sahranio, odjahao je u grad, gde je od šerifa saznao da poglavi-

ca Crna Glava i grupa njegovih ratnika operišu po pokrajini... pustošeći svuda gde im se pruži prilika. Obuzet ubilačkim ludilom, Rolings se dao u gonjenje te bande. Prevrnuo je nebo i zemlju tragajući za Crnom Glavom s njegovim ratnicima. A onda ih je konačno našao i pobio sve do jednoga dok su bili zauzeti pečenjem ulovljene srne. Sve, sem Crne Glave, koga je podvrgao istom tretmanu koji primenjuju Indijanci na svojim neprijateljima. Kada se osvetio, mržnja se ugasila, ali bol i jad su ostali. I zapadnjak je osećao deo te griže savesti, jer da on Rolingsu nije pozajmio novac, ovaj ne bi mogao da kupi ranč i sada bi Evelin bila živa. Ali sudbini je teško izmaći.

– Kafa je gotova! – doviknu Hobi Blejk s kuhinjskih vrata.

Stari rančer siđe s ograde i uputi se prema kuhinji zajedno s Dokom, koji mu se zamišljeno pridružio. Od dugog boravka na vazduhu, suncu i vetru, lice mu je preplanulo i neko ko ga nije poznavao mogao bi ga smatrati kaubojem ili planinskim lovcem, da nije bilo njegovih negovanih ruku.

Ušavši u kuhinju, Holidej skide jaknu od debelog vunenog sukna, a Rolings skide ovecali kožuh od jagnječeg krzna.

Kada su sva trojica natočili kafu u šolje, Blejk upita:

– Šta još treba uraditi, gazda?

Rolings se počesa po bradi. – Mislim da smo za danas dosta uradili. Ali konje bi ipak trebalo nahraniti, pa ti je još to obaveza. Hteo bih da sutra ujutru izgledaju što bolje.

– Mislite, kad dođe trgovac konjima? Ne brinite, gazda, nahraniću ih tako da će samo cupkati.

– U koje vreme će doći taj trgovac? – upita Dok, sedajući i uzevši šolju u ruku.

– Javio je da će biti tu nešto posle jutra – obavesti ga Rolings.

– Pa, dobro. Onda ti ja neću biti potreban.

– Naprotiv! Baš ćeš mi biti potreban! Holidej začuđeno diže pogled s šolje.

– Mislio sam da ćeš prodati konje, a za to ti niko nije potreban, pa ni ja. Hteo sam, naime, da pođem do grada. Priroda je privlačna, ali ne duže od desetak dana. A ja sam ovde već dve sedmice.

– U redu, otiđi kasnije, ali molio bih te da ujutru budeš tu.

Dok sleže ramenima: – Dobro, ali ti ćeš onda kasnije poći sa mnom.

– O tom potom, Dok. Nisam baš raspoložen za šetnje ulicama.

Hobi Blejk sačeka da njegov gazda završi, pa se značajno nakašlja i reče:

– Ja sam razmišljao o svemu.

– O čemu to? – Rolings se trudio da zvuči ozbiljno jer mu se pojam „razmišljanje“ nije uklapao u predstavu o mladici.

– O ovom ranču, o vama, gazda, o svemu. U svakom slučaju, želim da znate kako bih bio voljan da preko zime ostanem na ranču čak i ako ne dobijem platu... – Blejk učuta i zagleda se u šolju.

Rolings je bio dirnut tom neočekivanim ponudom i nije znao šta da odgovori.

– Jeste – Hobi Blejk je malo nakrivio glavu. – Znam da vam do sada nije išlo sjajno i da vam treba novac.

– Ne znam šta da kažem na to, momče. U svakom slučaju, zahvalan sam ti na pažnji. Ali niko ne radi besplatno. Bar ja ne mogu da dopustim da neko besplatno radi za mene. Ako ne prodam konje biću u velikoj neprilici, čak ne znam ni kako ću ti platiti ovo što si do sada zaradio. Ali nemoj me shvatiti pogrešno... neću zaboraviti tvoju ponudu.

– Ustao je, odgurnuo stolicu i izašao.

Zapadnjak je ostao da sedi, zagledan u svoju kafu. Odani mladić, pomislio je, toliko je privržen Rolingsu da bi čak radio besplatno. Kako je divno sresti tako požrtvovanu i nesebičnu osobu! Ispunilo ga je osećanje da još među ljudima može da se nađe na iskrenost i dobrotu.

To osećanje držalo ga je i dalje i za večerom je doneo odluku da ako Rolings ne bude mogao da isplati mladog Hobija, on će to učiniti.

Zapadnjakova razmišljanja bi se rasplinula kao oblak dima na vetru da je mogao da nasluti šta sudbina sprema njemu i njegovim prijateljima u bliskoj budućnosti.

*

Slim Dženings je veći deo popodneva jahao žurno. Kada se počelo bližiti veče, zašao je u neravan, kamenit predeo, delimično obrastao borovom šumom, koja je širila prijatan svež miris.

Dženings je bio bandit, ali postojao je i deo njegovog bića sklon uživanju u prirodnim lepotama.

Zbog lošeg terena sada je jahao nešto sporije. Uostalom, nigde mu se nije žurilo, jer je znao da će na mesto sastanka stići pre nego što se smrači, a to mu je bilo dovoljno.

Prošlo je još malo vremena, a onda je zategao vođice i zaustavio konja. Zaokruživši šakama usta, pustio je glas nalik na riku jelena u opasnosti. Nekoliko trenutaka je prošlo, a onda mu je iz blizine odgovorio sličan zov i on potera konja u tom pravcu. Kada je zaobišao oko jedne velike stene, koja se položajem i veličinom izdvajala od drugih, ugledao je dva konja sapeta na maloj travnatoj poljani.

– Zdravo, Slime – doviknu mu jedna grdosija od čoveka, lica unakaženog ružnim ožiljkom. Grmalj je čučao pogruren kraj vatre i kuvao nešto u velikom tiganju.

– Zdravo, Skare – uzvratila Dženings i sjaha lako kao da je u sedlu proveo jedva desetak minuta a ne punih pet časova. Osećao je umor, ali se to na njemu nije videlo.

Skar Haket se osmehnuo i otkrio krnjave, od duvana požutele zube. – Već smo računali da nećeš doći – reče.

Dženings priveza svog zelenka za jednu nisku granu. – Gde je Džej? – upita.

– Otišao je da malo prošetala po okolini. – Skar se protegli i opusti široka ramena. – Znaš ti njega: nema mira ni tren.

Spustivši se na zemlju blizu ognjišta, Dženings nali kafu u ulubljeno lonče i prinese ga usnama.

Haket upitno podiže obrvu: – Jesi li imao sreće?

Dženings potvrdno klimnu glavom:

– Jesam. Naravno, ukoliko vi ne zaključite da postoji nešto bolje.

– Ne – odvratio Haket, okrećući u tiganju komad divljači. – Nijedan od nas dvojice nije imao sreće. Džej je video nekoliko finih goveda zapadno odavde. Ne bi bilo teško ukrasti ih. Ali znaš i sam šta smo odlučili kada su goveda u pitanju.

Dženings je upravo ispio kafu kad iza sebe začu slab šum. – Zdravo, Džeje – reče, upola se okrenuvši prema pridošlici.

– Milo mi je što te vidim, Slime – odgovori Džej Raundtri. Spustio se i sam kraj vatre, koja je, kao kod Indijanaca, gorela bez velikog plamena.

– Čujem da nisi imao sreće – reče mu Dženings.

Raundtri sleže ramenima: – Tako je. A ti?

Dženings se osmehnu: – Tako-tako...

Raundtri ga potapša po ramenu: – Hajde, pričaj!

Dženings im ispriča šta je video. Kada je završio, Raundtri primeti: – Možda taj Rolings namerava da ih proda. Jesi li pomišljao na to, Slime?

– I to mi je palo na um – priznao je Dženings. – Mislim da bi bilo dobro da što pre stupimo u akciju.

Kaundtri klimnu glavom: – Što pre to bolje. Poći ćemo odavde u prvi znak zore. Koliko je taj ranč daleko odavde?

– Oko šest časova jahanja.

– Dobro. Onda ćemo se dočepati tih konja sutra uveče ili prekosutra u zoru.

Dženings opominjući diže ruku:

– Ne žuri toliko. Dočepaćemo se tih konja, ali može se dogoditi da ne ide sve glatko. Moraćemo da radimo vrlo oprezno.

– Zašto? Šta ima tu komplikovano? Nas smo trojica, a on? Ima li ljudi?

– Ima samo jednog mladića za koga sam čuo da je pitoma ovčica, ali tu je još jedan tip s kojim možda neće biti šale.

– Volim te s kojima nema šale – podrugnu se Skar Haket. – Ko je on? Neki revolveraš?

– Ne bih to umeo reći, ali mislim da će pre biti neki starčev prijatelj. Saznao sam da se zove Dok Holidej. Ime mi je poznato, ali ne znam otkud. Jeste li vi možda čuli za njega?

– Ne – Haket raširi prste pa ih steže u pesnice. – Ali on će za nas sigurno čuti.

Raundtri protrlja neobrijanu bradu. – Devet, rekao si?

– Da – potvrdi Dženings.

– Neće nam biti lako da poteramo toliko krdo, Slime.

Slim Dženings, nekadašnji rvač i ukrotitelj konja, omahnu glavom. – Neće biti ni tako teško, Džeje. Misli na to da ćemo za njih postići dobru cenu.

– Misliš? – upita Haket stavljajući komade mesa iz tiganja u limene tanjire.

– Razume se, Skare. Videćeš.

– Utoliko bolje – promrmlja Raundtri zadovoljno. – U svakom slučaju krda konja je neuporedivo manje opasan posao od pljačkanja banaka ili poštanskih kola. Ali je i manje uzbudljivo.

– Dodavola s uzbudljivošću – odbrusi Haket. – Dosta mi je već bežanja. Hajde, navalite na klop!

*

Džeje Raundtri je imao trideset šest godina, bio je solidnog stasa, guste crne kose i kratko potkresanih tamnih brkova. Oči su mu bile sive, zamagljene i mutne. Bio je visok metar i osamdeset pet, nekoliko santimetara niži od Dženingsa a za glavu od orijaškog Haketa. Bio je nepredvidive naravi. Mogao je biti surov, ali i blag. Haket i Dženings su jahali s njim od početka kad je Raundtrijeva banda brojala sedam zločinaca, spremnih na sve i bila božja kazna za Montanu, Vajoming i Jutu. Sreća je, međutim, za Raundtrija bila promenljiva i malo-pomalo njegova banda se svela samo na ovu preostalu trojku. Čuvarima zakona se činilo da je ona potpuno zbrisana, jer se više za nju nigde nije čuo, ali su oni jednostavno promenili svoj način operisanja. Najzad su i poternice s njihovim imenima skinute s oglasnih ploča i stabala na raskrsnicama puteva i oni su pali u zaborav.

Raundtri je završio s večerom i stavio u usta kratku cigaru. Kresnuvši palidrvce, izustio je uzgred: – Nadam se da taj Rolings puši dobre cigare.

Dženings se osmehnuo. – Mislim da ćeš se u tom pogledu razočarati.

– U svakom slučaju, nema ženu – razmišljao je glasno Haket.

– Nema – potvrdi Dženings čačkajući zube. – Ali nekada je imao kćer...

– Šta je bilo s njom? Je li pobegla? – upita Raundtri radoznalo.

– Ne. Ubili su je Sijuksi. Njen tata Rolings pošao je za njima i priča se da je na kraju sve pobio.

Raundtri se zamišljeno zagleda u vatru. Priča o osveti nad Sijuksima kao da mu se nije dopala, ali on je uvek bio zamišljen kada je trebalo preduzeti neku akciju.

– Taj čova, znači, nije neki bezazlen tip nego borac. Bilo bi najpametnije da ga sredimo odmah. – Rekao je to tako ravnodušno kao da govori o branju krušaka. Očigledno je to za njega bio svakodnevni posao.

Na mali logor spustila se noć. Pretstavljajući da će biti hladna, Raundtri je dodao još suvih drva na vatru i rekao:

– Mislim da će nam ovo biti poslednji pohod ove godine.

Ostala dvojica klimnuše glavom. Ubrzo zatim su zaspali.

*

Bilo je skoro jedanaest pre podne kada je Robi Blejk, koji je vilama prebacivao seno u ograđen prostor uhvaćenim konjima, ugledao jednog konjanika koji se približavao.

– Dolazi neki posetilac, gazda!

U tom trenutku Rolings je upravo potkivao svog mrkog ždrepcu. Polako je spustio zadnje desno kopito svog konja i ispravivši se, uzeo s klina na zidu svoj šešir sa širokim obodom. Stavivši na glavu taj žalosni primerak nekadašnjeg „stetsona“, ugledao je konjanika obučenog u tamno odelo, koji mu se približavao. Bio je to Brent Džesap, možda najpromućurniji trgovac konjima u toj po-

krajini, a možda i u celoj Montani. Stigavši do rančera, Džesap zateže vodice.

– Dobro jutro, Rolingse – pozdravi ga.

– Lep dan danas.

Rančer klimnu glavom.

– Sjašite, mister Džesape. Jeste li za kafu?

– Ne, hvala. Danas moram da obiđem još nekoliko rančera. Gde su vam ti konji?

Sjahao je i otresao šakama prašinu sa skupog odela.

– Hobi – obrati se Rolings kauboju. – Priveži mister Džesapovog konja u hlad. – Onda se ponovo obrati trgovcu: – Ima dvadesetak konja koje treba da pogledate. Dođite!

– Odlično! – Džesap je koračao odsečno i energično gestikulirao.

Kada je bacio prvi pogled na konje trgovac je zamišljeno samo nešto promrmljao. Onda se, neobično živahno za čoveka koji je već prevalio pedesetu, popeo na ogradu korala i pažljivo osmotrio konje koji su jeli seno.

Rolings je stajao blizu njega i izvadiвши duvan kesu počeo da zavija cigaretu. Lice mu je imalo miran izgled, ali u duši je bio uzbuđen.

Džesapovo znalačko oko prelazilo je s jednog konja na drugog. Grla su bila bolja nego što se nadao. Nije bilo nijedne istrošene, nekorisne rage. Morao je još bolje da ih pogleda izbliza. Skočio je s ograde u ograđeni prostor.

Rolings ga opomenu:

– Pazite, mister Džesape! Konji su malo divlji!

– Ne brinite, Rolingse! Celog života sam se baktao s njima i još mi se nije

desilo da budem povređen. – Pošao je od životinje do životinje, govoreći im tihim, umirujućim glasom, koji je među ovim divljim konjima stvarao čudo i Rolingsovo mišljenje o njemu kao stručnjaku naglo poraste.

Konačno je trgovac završio s razgledanjem i kada je rančer otvorio vratnice da ga propusti, iznenada se nasmešio i upitao:

– Da li onaj poziv na kafu još uvek važi?

– Naravno. I meni bi prijala jedna šolja. Hobi, pripremi nam kafu! Dođite, mister Džesape!

Idući lagano, došli su do brvnare gde je Hobi podjarivao vatru. Voda u loncu već je ključala. Zapadnjak je sedeo zavaljen u stolici i grickao tog jutra ispečene biskvite.

– Dok – obrati mu se Rolings – ovo je mister Džesap. Moj prijatelj Holidej – predstavi zapadnjaka trgovcu.

Ovaj zainteresovano pogleda Doka, ali odmah prikri svoje interesovanje. – Drago mi je što smo se upoznali, mister Holideje – rekao je kurtoazno. Onda uze jedan biskvit i prinese ga nosu. – Čujte, ovo mi miriše na biskvite koje je pekla moja majka. Čija je to rukotvorina?

Rolings pokaza rukom na svog pomoćnika. – Njegova.

Hobi je bio zadovoljan pohvalom. Ponosio se svojom umešnošću kuvanja i pečenja kolača.

Sedajući za sto, Džesap otpoče razgovor:

– Moram da kažem da su konji vrlo dobri, Rolingse.

Rančer klimnu glavom:

– Mislio sam da će vam se dopasti. Ovaj kraj je kao stvoren za gajenje konja.

– Koliko ste mislili da tražite za njih?

– Džesap uze šolju s kafom.

Rančer provuče prstima kroz proređenu plavu kosu.

– Stvarno ne znam. Nisam mnogo razmišljao o tome.

– Vreme je da razmislite.

Neko vreme vladala je tišina. Hobi stavi tacnu s rumenim biskvitima na sto i oni se poslužiše. Onda Rolings reče:

– Stvarno ne znam, ali mislim da bi za ove konje trebalo da dobijem i odgovarajuću cenu. Inače nema nikakvog smisla da ih prodajem.

– Tako? – Džesap je prećutao kako tačno zna koliko novca Rolings duguje trgovcima u gradu. Pogledao je rančera i zaključio da ovaj pri pogadanjima ima baš takvo držanje kakvo bi i on sam imao na njegovom mestu...

– Još kafe, mister Džesape? – upita ga Hobi.

– Hvala, Hobi. – Džesap odmače od sebe praznu šolju i okrenu se Rolingsu ne pokazajući ni najmanjim trzajem lice šta ima na umu: – Koliko zemlje imate ovde, Rolingse?

– Oko hiljadu petsto akara.

– Ne nameravate da gajite goveda, kao većina ljudi u ovom kraju?

Rančer se začudi zbog pravca kojim je trgovac usmerio razgovor. Očigledno je imao nešto na umu. Odmahnuo je odrečno glavom:

– Ne.

– Sa govedima biste verovatno brže napravili pare – podsetio ga je Džesap.

– Možda. Ali ja ipak želim da uzgajam samo konje. – Pogledao je trgovca pravo u oči. – Shvatate li kako se osećam?

– Možda bolje nego što mislite. – Obraćao mu se sada s više topline u glasu nego bilo kom drugom čoveku s kojim su ga vezivali poslovni odnosi. Dopadalo mu se njegovo otvoreno, pošteno lice i jasno plave oči, koje nisu krile nikakvu zadnju nameru. – Ali, da ne dužim mnogo, nego da pređem na stvar. – Počeo je da dobuje prstima po stolu. Rolings i Hobi Blejk su nestrpljivo očekivali šta će reći. Zapadnjak je mirno sedeo i zagledan u strop odbijao kolutove dima. Džesap najzad pročisti grlo i nastavi: – Ja u konjima vidim veliku budućnost... kao što su i pre mene drugi videli. Konji su roba koja će biti tražena. – Potapšao se rukom po grudima. – Ovde, u džepu, imam ugovor s Kanadskom konjičkom policijom. Ugovor glasi na isporuku većeg broja konja u toku sledeće tri godine... dobrih konja, kao što su vaši. Da, Rolingse, zainteresovan sam da kupim vaše konje, ali sam isto tako zainteresovan za sklapanje nekih drugih aranžmana za budućnost.

– Kao, na primer? – upita rančer.

Trgovac raširi ruke. – Pa, na primer, da se i vi na neki način uključite u taj moj ugovor. Ja ću tokom sledeće tri godine kupovati konje širom cele Montane. Činjenica je da će u međuvremenu, pre nego što te konje isporučim konjičkoj policiji, njih biti potrebno negde čuvati i zato su mi danas, dok sam dolazio

ovamo, pali na um ovaj ranč i vi. To ne bi mnogo smetalo vašim aktivnostima, a na drugoj strani donosilo bi vam profit i, konačno, ko zna kuda bi nas to moglo odvesti? Možda u veliki biznis.

– Zainteresovan sam za taj predlog, mister Džesape – odvrati Rolings, osećajući kako mu je krv brže prostrujala od uzbuđenja.

Trgovac se osmehnuo.

– Dobro. A sada da se dogovorimo za tih dvadeset konja koje imate. – Pogladio se prstima po glatko izbrijanoj bradi. Isprva je mislio da Rolingsu ponudi dvadeset dolara po grlu i da ponudu popne eventualno do dvadeset osam dolara ako Rolings bude dovoljno uporan u pogađanju. Ali to je zahtevalo dugotrajno cenkanje kao na pijaci, a tako se nije moglo razgovarati s čovekom koji će možda postati partner u poslu. Zato je odlučio da ponudu znatno podigne: – Šta kažete na trideset pet dolara po grlu, Rolingse?

– Ponuda je više nego velikodušna – odgovori rančer, uspevajući na jedvite jade da zadrži nepromenjen izraz lica, iako je kipeo od zadovoljstva.

– Odlično. Onda je i to pitanje rešeno. Naravno, shvatićete da na ovakva putovanja ne nosim sa sobom gotov novac, pa ćemo taj deo posla morati obaviti u gradu. Kada bi vam odgovaralo da budete isplaćeni?

– Što je pre moguće – priznao je rančer.

– Kao što sam vam rekao, moram da posetim još nekoliko drugih rančera, mada sumnjam da će oni moći da mi ponude robu koja se može meriti s vašom.

Ipak, čovek nikad ne zna, pa sam obavezan da i to obavim. Čekajte da vidimo...— počeo je nešto da računa u sebi i na kraju rekao: — Mogli bismo se večeras naći u gradu. Popićemo po neko piće i upoznati se malo bolje, kao što bi trebalo da se upoznaju ortaci. Možda ćete i vi u međuvremenu smisliti neku ideju kako bismo naš zajednički posao što bolje organizovali.

— Predlog mi se sviđa, mister Džesape, ali bih predložio nešto drugo: da umesto mene dođe moj prijatelj Holidej. Ja bih hteo da ostanem na ranču za svaki slučaj, a nove ideje o poslovanju smisliću najbolje u samoći i tišini.

— Nemam ništa protiv ako vi tako hoćete — složi se trgovac i okrete se ka zapadnjaku. — Šta kažete na to da se nađemo... recimo u baru hotela „Severna zvezda“ oko osam uveče? Za mene će biti zadovoljstvo da upoznam tako poznatu osobu kao što je Dok Holidej. Isplatu bismo mogli obaviti rano ujutru, čim se banka otvori? Važi?

Holidej je isprva hteo da se usprotivi jer, iako je nameravo da odjaše u grad, nije želeo da ima nekih čvrstih obaveza. Ali pošto je Rolings to želeo, prihvatio je predlog. — U redu. Odgovara mi — rekao je.

Nekoliko minuta kasnije Brent Džesap je uzjahao svog konja i rekao:

— Poslaću dva kauboja da preuzmu konje.

— Kada? — upita rančer.

— Nadam se da će to biti prekosutra. Ali tek kasnije, tokom dana, saznaću tačno. Onda do viđenja večeras, mister Holideje!

Odjahao je umerenim kasom. Kada je trgovac konjima bio već van domašaja glasa Ling Rolings se nasmejavao i zadovoljno trljajući ruke kliknuo glasno.

Hobi Blejk dotrča: — Je li sve u redu, gazda?

Rančer ga potapša po ramenu:

— Više nego u redu.

*

Jugoistočno od ranča Linka Rolingsa, nekih pola milje daleko, pružao se lanac niskih, retkom šumom obraslih brežuljaka. U tim brdima, ubrzo posle odlaska Brenta Džesapa, zaustavile su se tri bandita čiji je cilj bio da opljačkaju Rolingsa.

Posle kraćeg ćutanja Džej Raundtri progovori prvi:

— Za sada ne bismo smeli da pride-mo bliže kako se ne bismo izložili opasnosti da budemo primećeni.

Sjahao je i osvrnuo se, tražeći pogodno mesto da veže konja. Dženings i Haket takođe sjahaše i vezaše konje pored Raundtrijevog. Onda se Dženings ispruži potrbuške po zemlji i prinese durbin očima. Pred njim su, kao na dohvat ruke, iskrsnuli rančerska kućica od brvana i pomoćne zgrade. — Još uvek su tamo! — rekao je.

— Daj da pogledam — zatraži Raundtri.

Dženings mu je dodao izgrebani vojnički durbin i vođa bandita ga je nervozno prineo očima. Zadovoljno je razvukao usne.

— Kao da čekaju na nas da ih uzmemo, zar ne? Taj Rolings je učinio vrlo pametnu stvar kada je konje saterao

u ograđeni prosotor za naš račun. Beskrajno sam mu zahvalan zbog toga.

Skar Haket se pljesnu po butini i glasno nasmeja.

Prvi čas je prošao u mučnom ćutanju i čekanju. Pojeli su malo dvopeka i popušili poslednje ostatke Dženingsovog duvana. Kada su to završili, Slim Dženings zapita:

– Dobro, Džeje, reci šta imaš na umu?

Raundtri je zaista dosta razmišljao o tome koje bi vreme bilo najpogodnije za njihov sledeći potez. On je voleo da svaki poduhvat do detalja isplanira. Na kraju je rekao:

– Računam da će praskozorje biti najbolje. To je uvek najbolji trenutak da ljude iznenadiš na spavanju.

– Dodavola! – jeknu Haket. – Znači li to da ćemo sve dotle morati ovde da čekamo?

Raundtri se osmehnuo krajičkom usana, ali ništa nije odgovorio.

Vreme se i dalje sporo vuklo. Haket je postao neraspoložen i turoban i povukao se u sebe. Ostala dvojica, svaki na svoj način, prihvatili su čekanje kao nešto neminovno. Negde kasno popodne, dok je sunce još bilo dosta visoko nad horizontom, Dženings, koji je s vremena na vreme kroz durbin bacao pogled u pravcu ranča, ugledao je jednog konjanika koji se udaljavao. Posle kraćeg kolebanja zaključio je da to mora biti Dok Holidej.

– Želiš li da vidiš Holideja? – rekao je, pružajući durbin Raundtriju.

Vođa bande uze durbin i prilagodi ga svojim očima, a onda, pošto je pogledao, upita?

– Je li ono put za Doson Fols?

– Jeste. Do grada ima oko dva časa jahanja.

Haket upade u reč: – Možda će ostati u gradu preko noći. Možda bi nam se isplatilo...

– Ne! – presekao ga je Raundtri i nastavio da gleda. Kada je zapadnjak nestao s vidika, on spusti durbin. – Da li nam je ostalo još nešto za jelo? – upita.

Dženings slegnu ramenima.

– Nešto malo, Džeje. Nekoliko komada dvopeka i par zalogaja suvog mesa.

– Dodavola! – huknu Haket.

Raundtri se nasmeja: – Ništa ti neće škoditi ako nekoliko dana manje jedeš, Skare. Počeo si da se gojiš i da dobijaš trbuh, a to ti kvari izgled. Šta će žene reći za tebe? – Bocnuo je Haketa u trbuh koji se kao testo prelivao preko stegnutog kaiša i grmalj sav pocrvene od ljutine.

Dženings se umeša da spreči svađu:

– Lakše vas dvojica. Sutra ujutru na ranču naći ćemo obilje hrane, pa duvan, piće i ko zna šta još.

– Samo sam se šalio, Skare – osmehnu se Raundtri pomirljivo.

*

Kasno popodne Dok Holidej je ujahao u Doson Fols. Bilo je to tipično naselje kakvih na Granici ima na desetine, izgrađeno u živopisnoj dolini. Brda koja su dolinu okruživala kao isprekidani prsten bila su gusto obrasla vitkim borovim stablima i gradom su se pronosile priče da će negde u blizini uskoro biti izgrađena velika pilana za grubu preradu građe.

Sjahao je ispred jedne od dve štale i ostavio konja štalskom momku. Zatim se uputio ka hotelu „Severna zvezda“. Iznajmio je sobu za jednu noć, stavio ključ u džep i rekao portiru da ga prijavi za večeru. Onda se uputio u bar.

Naručio je brendi i s čašom pića otišao do jednog praznog stola. Seo je pažeći da leđima bude okrenut zidu. Učinio je to automatski, jer mu je opreznost postala stalni refleks. Srknuo je piće i zadržao ga s uživanjem nekoliko sekundi u ustima. Ništa za njega nije bilo tako dobro kao dobar brendi. Izvadio je tabakeru i odabrao jednu cigaru. Moraće uskoro da popuni svoje rezerve, pomislio je. U tom trenutku opazi devojkicu koja je klizeći prilazila njegovom stolu.

– Zdravo, lepotane. Hoćeš li da častiš tvoju devojkicu pićem?

– Ne danas – odgovori Dok.

Devojkica izgleda nije bila navikla da je neko odbije. Bila je mlada i lepa i takva se nije često sretala u Doson Folsu. – Šta mi fali? – upita začuđeno zapadnjaka.

– Ništa – osmehnu se Dok. – Jednostavno nisam raspoložen za društvo.

Devojkica nije odustajala. – Znam takve tipove kao što si ti! Spolja su prave muškarčine, ali ovde unutra – dodirnula se prstom po grudima – tu nisu ni ljudi!

Nečiji snažan glas prekide napetu situaciju:

– Pusti ga, medena. Dođi ovamo kod velikog Džeka.

Čovek koji je to izgovorio ličio je na drvoseču. Imao je svetlu kariranu košulju. Devojkica dobaci zapadnjaku kraj-

nje prezriv pogled i dostojanstveno se udalji od njegovog stola.

S osećanjem olakšanja zapadnjak kresnu palidrvce i zapali cigaru. Tek što je odbio nekoliko dimova, začu ponovo drvosečin glas:

– Hej, momče!

Holidej se pravio da nije čuo povik. Drvoseči se učini da ga ovaj nije čuo ili nije shvatio da su reči upućene njemu. Zato ponovi glasnije: – Vama govorim, čoveče!

Dok se upola okrenu u stolici. – Vi to meni kažete?

– Vama, naravno.

– Šta želite?

Drvoseča potapša devojkicu po mišici. – Ova mlada dama smatra da ste je uvredili. – Držao je u levoj ruci čašu napunjenu pivom.

Devojkica je podsmešljivo pogledala Doka, kao da mu najavljuje da će dobiti ono što je zaslužio.

– Ako mislite da sam je uvredio time što nisam raspoložen za društvo, onda je to verovatno tačno. Ali šta mogu? Želim samo da popušim cigaru i popijem piće. To valjda shvatate?

Drvoseča se trže. Nije navikao da neko s njim tako razgovara. Ljudi su do sada pazili da u ophođenju s njim budu učtivi jer on je bio najmišićaviji borac u dvanaest šumskih logora.

– Ne – rekao je oštro. – Uopšte ne shvatam!

Zapadnjak uzdahnu. Opet neprilike! Hoće li ga ljudi ikada ostaviti na miru. Ispio je brendi do kraja, odgurnuo stolicu i ustao. Drvoseča ga je odmerio pogledom. Po odelu i vezanoj mašni zak-

ljučio je da ima posla s varoškim kicošima i već je hteo da stupi u akciju kad oseti da ga neko vuče za rukav. Bio je to njegov drug s posla.

– Bolje budi oprezan, Džek – rekao mu je. – To je Dok Holidej.

Ime „Holidej“ očigledno velikom Džeku nije značilo ništa. – Pa?

– On je opasan tip.

U salunu je zavládala zloslutna tišina.

– Dođavola, nikakav varošanin neće me uplašiti! – prasnu.

– Ni mene, Džek. Ali on nije običan varošanin, a uz to odlično barata revolverom!

Na to se Holidej umeša:

– Vaš prijatelj je u pravu. Ja nisam došao ovamo da tražim kavgu i da se potvrđujem, ali pošto ste me već prinudili da ustanem, nemam nameru da ustuknem pred opasnošću. Vidim da nosite revolver. Liči mi na kolt četrdeset pet.

Veliki Džek proguta vazduh. Od gospodara situacije pretvorio se u šegrtu. – Da, to je taj kolt – potvrdio je jedva čujno.

– Umete li da pucate iz njega? – Zapadnjakov pogled se zadržao na čaši koju je Džek držao.

– Umem da baratam pištoljem – potvrdi grmalj.

– Ne primer, ovako? – Dok poteže pištolj i opali. Čaša s pivom rasprsnule se u ruci velikog Džeka i staklo prsnu na sve strane.

Kratak, prigušen krik ote se istovremeno iz grla svih posmatrača. Veliki Džek je izbuljenim očima zurio u deo

čāše koji mu je ostao u ruci. Dok je hladnokrvno vratio svoj kolt u futrolu, a u sledećem trenutku kroz dvokrilna vrata uleteo je u bar krupan muškarac na čijoj je tamnocrvenoj jakni svetluca metalna zvezda. – Hej, hej, šta se to događa? – upita šerif Pat O’Šej. – Jeste li vi pucali, mister Holideje?

– Jesam, šerife. – Čuvar zakona i zapadnjak nisu bili u prijateljskim odnosima, ali je među njima vládao odnos prećutnog poštovanja. Šerif je znao kakav ugled uživa dok širom Zapada, znao je i za njegovo prijateljstvo s Vajatom Erpom, pa i da je činio velike usluge kompaniji „Vels Fargo“. Dok je opet cenio šerifovu uzdržanost i u kratkim posetama gradu trudio se da bude korektan. – Pucao sam – objasni – jer je to bio najbolji način da izbegnem obračun.

– Vidim. – Šerif se okrete ka velikom Džeku koji je još držao u ruci dršku razbijene krige. – Tomsone, ti si i juče ovde izazvao gužvu. – Šerifovo lice se smrklo.

Džek Tomson ćutke klimnu glavom.

– Nemoj to više da radiš! – opomenu ga šerif i pokaza palcem na zapadnjaka. – Ovaj čovek može da te sredi i bez revolvera. A sad se čisti odavde!

Mrmljajući nešto sebi u bradu, drvo-seča se uputi ka izlazu, praćen svojim drugom.

Šerif se okrete zapadnjaku:

– Mister Holideje, bio bih vam zahvalan ako biste tu vražju pucaljku zadržali u futroli.

– Pokušaću, šerife – obeća Holidej, Seo je ponovo i uhvativši zbunjen devojčin pogled, pokloni joj kratak osmeh

u znak da joj oprašta njenu grešku. Šerif krenu ka izlazu.

Dok naruči još jedan brendi. Prinoseći čašu usnama, naslućivao je da je sada on predmet šapatom izgovorenih komentara, što za njega nije bilo ništa novo. Izvadio je novu „havanu“ i pripalio je. Okružen mirišljivim oblacima dima mislio je na to šta ga očekuje u drugim gradovima. Ta neizvesnost i činjenica da je ovde u Rolingsu imao dobrog prijatelja, zadržavali, su ga u Doson Folisu.

Ispivši piće, pope se u sobu. Obrijao se i umio, a onda sišao na večeru i sreo se sa Džesapom. Razgovor s tim trgovcem ispao je dosta zanimljiv.

*

Rumenilo istoka počelo je da razbija tamu kada su trojica bandita osedlali svoje konje.

Dok je zatezao kolan, Džej Raundtri naglo reče:

- Konačno sam se setio. To će biti on.
- Ko? – upita Dženings.
- Holidej. Sada znam po čemu mi je to ime poznato. To je onaj kockar i pustolov, izvanredno brz i precizan na revolveru. Od Misisipija naovamo, svugde je poznat kao prijatelj Vajata Erpa.
- Nije zgodno za nas ako je to stvarno taj čova – promumla Haket.
- Misliš zgodno za nas ako je to stvarno taj čova – promumla Haket.
- Misliš li da ga možeš srediti, Džeje?
- upita ga Dženings.

Raundtri položi ruku na dršku od orahovine na svom koltu. – Ne znam, Slim. O njemu kruže priče da je đavol-

ski brz. Istina, ima i od brzog brži... ali svejedno nisam siguran.

Izvadio je karabin iz futrole na sedlu i laganim pokretom pomerio ručicu za punjenje cevi, sve dok iz magacina nije polako u ležište ušao žućkasti bakarni metak. Onda je vratio ručicu u početni položaj, a pušku u futrolu.

Sjaj na istoku bivao je sve jači. Banditi pojahaše konje i poteraše ih ka Rolingsovom ranču. Osećali su kako u njima raste napetost. Raundtri stisnu vilice i okrenu se u sedlu. Dvojica njegovih pratilaca ugledaše pri bleđoj jutarnjoj svetlosti blesak njegovih zuba. Taj vučji osmeh i ranije su mnogo puta viđali.

Kada su stigli na tristotinak metara od rančerske zgrade, Raundtri zaustavi svog konja na rubu plitke jaruge. Odatle je video gusto, visoko žbunje u uvali, a do uha mu je doprlo žuborenje plitkog potoka.

– Tu ćemo ostaviti konje – rekao je.

Svi su ćutke sjahali. Kada su smestili konje, Raundtri izvuče karabin. I Dženings uze svoju pušku. Skar Haket je u naručju držao svoje omiljeno oružje: skraćenu tešku sačmaru dvocevku.

– Hajdemo po te konje – reče Raundtri dok mu je glas malo podrhtavao.

*

Link Rolings se trgao iz sna i opazio kako se svetlo dana kroz prozor širi po sobi. Okrenuo se ka zidu s namerom da odspava još pola časa, ali ga je u tome omelo Hobijevo hrkanje u susednoj prostoriji.

Dok se mučio da zaspi, začuo je kratak konjski njisak. Grdeći, odbacio je sa sebe debelu ćebad, spustio noge u čizme postavljene kraj kreveta i ustao iz postelje. Verovatno taj njisak nije značio ništa, pomislio je. Ali sada, kada su konji bili prodati, morao je s mnogo više odgovornosti da pazi na njih.

Dok je prolazio kroz predsoblje, koje je u isto vreme bilo i kuhinja, Hobi se promisekoljio. – Je li vreme za ustajanje? – promrmljao je.

– Čuo sam da je neki konj zarzao. Pogledaću šta je to. Možda se u blizini šunja neka puma.

Hobi ne odgovori, jer je istog trenutka ponovo utonuo u san. Rolings diže pušku s drvene soške na zidu, priđe vratima, otvori ih i iziđe. Odjednom se oko njegovog vrata stegla nečija snažna mišica, a pored uha je čuo metalno „klik“.

– Samo pisni – zapreti mu Skar Haket – i bićeš kraći za glavu!

Od Haketovog stiska Rolings nije mogao da izusti ni reč. Onda se pojavio još jedan čovek. Bio je mršav i visok preko metar i osamdeset, a lice mu je bilo izborano i grubo. U ruci je držao pušku na gotovs.

– Da li se Holidej vratio noćas, starče? – upita Dženings.

Link Rolings je pokušao da odgovori, ali je iz njegovog grla izašlo samo nekoliko neartikulisanih glasova.

– Popusti malo stisak – reče Dženings Haketu.

Ovaj ga poslušao i Dženings ponovi pitanje.

– Nije – reče Rolings.

– Znači da je unutra samo onaj mladić?

– Da.

Sada se iz mraka pojavio i treći čovek. Raundtri tihim glasom upita:

– Je li Holidej tu?

– Nije – odgovori mu Dženings. – Samo je onaj kauboj u kući.

Klimnuvši zadovoljno glavom, Raundtri izvuče kolt iz futrole i svom snagom spusti tešku metalnu cev Linku Rolingsu na glavu iznad slepoočnice. Udar odjeknu tupo u tišini zore i rančer se mlitavo zaljulja i pade na tlo. Raundtri glavom daje znak Haketu i grmalj s osmehom na unakaženom licu nečujno uđe u kuću.

– Hej! – povikao je, spazivši Hobija. – Vreme je za ustajanje!

Hobi se promisekolji i otvori oči. Svetlo je već sasvim prodrlo u odaju i on je mogao jasno da vidi šta se dešava pred njim. Divovski čovek podno njegovog kreveta sa ružnim crvenim ožiljkom ličio je na džinove iz bajki njegovog detinjstva.

– Šta gledaš, dečko? – upita Haket. Hobi proguta pljuvačku. – Ko ste vi? Grmalj se iskezi:

– Haket, dečko. Skar Haket. A ovo što vidiš u mojoj ruci... – polako je digao skraćenu sačmaricu... – To je moja igračka.

– Šta želite? – upita Hobi, zureći u mračne otvore oružja.

– Od tebe ništa, mladiću – odvрати Haket i pritisnu okidač.

Pre nego što je krik užasa mogao da poleti s Hobijevih usana, planuo je hitac. Haket opali još jednom u zgrčenu

masu polomljenih kostiju i pokidanog mesa. Otvorio je pušku i izbacivši ispaljene čaure, stavio unutra nove metke. Lice mu je bilo bezizrazno kao da se ništa nije desilo. Okrenuo se od beživotnog tela i izašao napolje, gde je Link Rolings, stenjući, pokušao da ustane. Haket se osmehnu i udarivši nogom rančera u glavu, uperi dvocevku u njega. Rolings nije ni pokušao da se brani kada se teška sačma zarila u njega. Smejući se kao lud, Haket otide do mesta gde su dvojica njegovih saučesnika posmatrali konje.

– Najbolji konji koje sam ikada video – reče Raundtri.

Dženings to potvrdi. Nijedan od njih nije ništa rekao Haketu. Obojica su dobro znali šta može da napravi hitac iz skraćene puške. Dženings nastavi poslovnim tonom:

– Dovešću naše konje.

Smeškajući se zadovoljno, Raundtri se okrenu prema Haketu. Kao što je pretpostavio, džin više nije bio nervozan i napet. Za ljude kao što je on nasilje je bilo preduslov zadovoljstva i isplatilo se ponekad mu dopustiti da upotrebi svoju omiljenu skraćenu sačmaru. Čak i za zločinca kakav je bio Raundtri Skar Haket je bio prava zver od čoveka.

Vođa bande se uputi ponovo prema brvnari, dobacivši preko ramena dvojici saučesnika:

– Hajde da vidimo šta ima unutra!

Jedan čas kasnije trojica zlikovaca bili su spremni za pokret. Bisage na sedlima naduvale su se od hrane i drugih opljačkanih stvari, a konji su bili spremni za vođenje. Ukupno dvadeset

tri grla. Svi su bili povezani konopcima oko vrata i gubica i bili podeljeni u tri grupe. Dženings i Raundtri dobili su svaki po osam konja, a i na njega je trebalo paziti jer je po prirodi bio prznica a s konjima je trebalo biti strpljiv da se ne bi oteli i razbežali.

Raundtri se popeo u sedlo i pre nego što je izdao naredbu za pokret, pažljivo je osmotrio krdo pred njima. Onda uzviknu: – Montano, dolazimo!

Dženings pljesnu šeširom po bedru a Haket pomisli na ranč gde će uskoro provesti noć. Mali ranč Seta Vilsona koji se nalazio pedesetak milja s druge strane državne granice.

*

Dok Holidej se osećao toliko dobro da mu se činilo kako već dugo nije bio tako raspoložen i zadovoljan. Dok se njegov konj lagano penjao uz poslednju padinu pre nego što će ugledati ranč Linka Rolingsa, po glavi mu se motao njegov razgovor sa Brentom Džesapom. Trgovac konjima bio je od onih ljudi koji su videli dosta sveta, baš kao i zapadnjak i pre nego što se posvetio ovom poslu bavio se svim i svačim. Čak je neko vreme držao kockarnicu i salon za zabavu u Sakramentu i nekoliko sati je Holideju pričao o zgodama koje je tamo doživeo. Tako su proveli večer, a ujutru su otišli do banke gde je Džesap uzeo novac i isplatio Holideju ugovorenu cenu. Dok je posle toga za Rolingsov račun isplatio sve dugove trgovcima u gradu, a ipak mu je ostalo toliko da Rolingsu omogući nabavku namirnica i svega drugog što mu je trebalo za celu

zimu. bilo je tu dovoljno novca i za Hobijevu platu, čemu se zapadnjak posebno radovao s obzirom na mladićevu privrženost svom gazdi. Jahao je tako, ne razmišljajući o olujnim oblacima koji su se skupljali na severu.

Još malo pa će stići do vrha prevoja i videće Rolingsov ranč. Lice mu se razvedrilo. Ranč i dom... Jedino što je nedostajalo je bila ženska ruka, ali Rolings je bio suviše star da se sada ženi. Pri pomisli na rančerovu žalosnu sudbinu, osmeh nestade sa zapadnjakovog lica.

Izbio je na vrh prevoja i pred očima mu se ukazala mala brvnara i pomoćne zgrade oko nje. Odjednom oseti neki potajni strah. Osećao je da nešto nije u redu. Potera konja u snažan galop.

Pred ograđenim prostorom za konje zaustavio je Miga u mestu. Skočio je na zemlju i pogled mu se odmah zaustavio na praznom prostoru i široko otvorenim vratnicama. Gde su nestali konji? On potrča prema kući.

– Rolingse! – povikao je. – Hobi!

Tek tada je opazio da su vrata na kući otvorena. Skočio je preko stepenica i zastao kao sleđen jer mu se pogled zadržao na velikoj mrlji krvi. – Link? – viknuo je ponovo i mašio se revolvera kada su se vrata pokrenula. – Link – ponovio je nešto tiše kada je ugledao svog starog prijatelja, koji je zgrčen, na kolenima, izmileo iz unutrašnjosti kuće. – Link! – ponovio je i treću put i potrčao da prihvati rančera za ramena, kako ovaj ne bi pao na pod. – Šta se desilo za ime božje?

Glava Linka Rolingsa mlitavo klonu u stranu i Dok ugleda gadnu, podlivenu modricu iza levog uha i mrlje sasušene krvi na čelu. Pogled mu kliznu naniže i zadrža se na košulji, nagoreloj od baruta i mokroj od krvi koja je još tekla.

– Dok...? – prošaputa Link. Oči su mu gledale mutno, bez cilja.

– Da, ja sam – zapadnjak obuhvati Rolingsa oko ramena i nasloni ga sebi na koleno.

– Ubili ... su ga... – Rolingsa izdade glas i on sklopi oči. Kao da mu se svakom izgovorenim reči sve više pones-taje snage.

– Koga? – upita Dok.

– Tamo... unutra.

Holidej pažljivo spusti Linka na pod i utrča u kuću. Telo Hobija Blejka ležalo je na postelji.

– Oh, užasa! – izusti zapadnjak zadihano i oseti kako mu se od stravičnog prizora utroba diže ka grlu. Okrenuo se i digao glavu ka tavanici, trudeći se da ne misli na mladićevo unakaženo lice. Kada je prvi šok prošao, vratio se i klekao pored Linka.

– Ko je to učinio? – upitao je grobno ledenim glasom.

– Ne znam, Dok... Bilo ih je...

– Miruj, Link. Ne smeš se naprezati.

Rančer odmahnu glavom: – Mogu umreti i onda će tajna otići... sa mnom u grob. – Predahnuo je malo i nastavio isprekidanim glasom: – Trojica su izvršili zločin. Ubili su Hobija i ukrali konje. Čuo sam ih... ali sam ipak bio nedovoljno oprezan.

– Kako su izgledali?

Link ih je opisao kako je najbolje umeo:

– Jedan je građen... kao planina... ima veliki ožiljak na licu. Drugi je visok... preko sto osamdeset... mršav i koščat. Treći je takođe visok, lice mu je preplanulo... i ima kratko potkresane brkove.

Rekavši to, rančer izgubi svest.

Holidej ga je pažljivo digao s poda i preneo na postelju. Upotrebiće, odlučio je, sve svoje znanje da očisti rane i previje Linka. Ali i pored toga rančeru će trebati mnogo sreće da preživi.

*

Kada je koliko-toliko sredio Rolingsa, Dok je u šupi za alat našao ašov i lopatu i udalživši se dovoljno od rančerske kuće pronašao mesto gde je zemlja bila nešto mekša. Tu je počeo da kopa stalno misleći na tragediju tog dobrog mladića, koji je bio tek na početku svog životnog puta.

Kada je raka bila dovoljno duboka, Holidej odbaci lopatu i uputi se nazad prema kući, kako bi preneo Hobija do njegovog večnog počivališta.

Završivši zatrpavanje humke, zapadnjak se pomoli. U tom trenutku, kao simbol tuge za mladim životom, počeo da pada kiša.

Holidej uzdahnu, kao da preklinje za pomoć. Ali nikakva pomoć nije stizala visokom, gordom čoveku koji je stajao usamljen očiju oborenih, kao prikovanih za jednostavan natpis na grubo istetanom krstu. Na maloj daščici, prikovanoj za krst, crnom bojom bilo je ispisano:

„Hobi Blejk, star dvadeset godina“

Šta je sem toga mogao napisati? – upita se Holidej. Čak ni sam Hobi verovatno nije znao tačan datum svog rođenja, a ako ga je i znao, nije ga nikome rekao, ne smatrajući to potrebnim.

Dok se okrenu, stavi šešir na glavu i uputi se svome konju. Trebalo je iz grada dovesti lekara, koji će Linku ukazati stručnu pomoć. Uz put je razmišljao o opisu napadača, koji mu je rančer dao. Podaci nisu bili iscrpni, ali potraga za zločincima nekada je počinjala s mnogo manje činjenica. Čim lekar pregleda Linka i kaže šta dalje valja činiti, on će poći tragom koji je još bio svež. Pitao se samo kako će Brent Džesap reagovati na gubitak.

To nije morao dugo da nagađa, jer je trgovac konjima dojahao na Rolingsov ranč još istog dana oko podneva, dok je zapadnjak ispratio gradskog lekara, pa seo ispred kuće, posmatrajući kako je raskošno sunce, koje je rasteralo oblake, obasjalo ranč, presijavajući se na mokrim grančicama i vlatima trave. Ugledao je Džesapa, praćenog dvojicom konjanika. Šta je tu je, pomislio je i ustao da dočeka gosta umesto Rolingsa koji je ležao u kući u dubokom, okrepljujućem snu. Očekivao je nervozno raspravljanje od strane trgovca, ali Džesap je progovorio jednostavno, kao da je ono što se desilo obična stvar:

– Gde je Link? Žao mi je što se sve ovo desilo, mister Holideje.

– Čovek ne može da predvidi budućnost, mister Džesape, ali ovo nam nije trebalo. Link je teško ranjen, ali lekar kaže kako ima nade da će preživeti. Verovatno ste ga sreli, dolazeći ovamo.

– Jesmo – Džesap klimnu glavom. – Sreli smo ga. Voleo bih da Link preživi i da ostvarimo naše planove. Najzad, ni u jednom poslu ne ide sve kao po loju.

Jedan od dvojice konjanika, koji su došli s njim, progovori otežućim glasom, koji zapadnjaka vrati u stvarnost Montane, jer ga je veoma podsetio na Rolingsa:

– Pre nekoliko meseci isto se desilo na jednom ranču blizu Bensonu. Trojica nevaljalaca ukrali su neke konje i ubili dvojicu kauboja koji su im se slučajno našli na putu. Ne bi me čudilo da su to isti ljudi, mister Džesape.

– I ja sam pomišljao na to, Henk. – Obrati se onda Doku s molbom da mu opiše događaj i kradljivce. Holidej mu na to prepriča ono što mu je Rolings rekao.

– Izgleda da su to ti – ponovi Henk. – Posebno sam uveren da je u pitanju isti čovek s ožiljkom na licu. Čuo sam da je pravi džin.

Džesap se počesa prstom po bradi. – Ko su da su, koštali su me mnogo novca. – Stisnuo je vilice. – I još više od toga! Njihova krađa može dovesti u pitanje izvršenje ugovornih obaveza, a time i sam ugovor! – Po tamnoj rumenoj mrlji na obrazima videlo se da je Džesap veoma ljut.

Holidej se začudi načinu kako Džesap prima sve ovo.

– Mister Džesape – rekao je – nije na meni da se u to mešam, ali moram reći svoje zapažanje. Čini mi se da ste neke stvari pobrkali i da grešite.

Podigavši čupave obrve, trgovac upita:

– Šta hoćete time da kažete, mister Holideje?

– Pa, ne mogu da govorim u Linkovo ime, ali i on bi bio istog mišljenja. Konji su ukradeni odavde, s njegovog ranča, a to znači u okviru njegove odgovornosti. Neću da prejudiciram stvar, ali verujem da će se on smatrati vašim dužnikom.

– Dovraga, neće biti da je tako, mister Holideje!

– Ne vidim kako bi moglo biti drugačije – odmahnu Dok glavom.

Džesap ga je nekoliko trenutaka netremice posmatrao, a onda rekao:

– Znate, Holideje, pretpostavljam da čovek vaših osobina i nazora stvarno ne može da vidi kako bi drugačije moglo biti. Ali ne zaboravite da sam i ja čovek po mnogo čemu sličan vama i da imam svoje principe.

Zapadnjak prekide diskusiju i pozva Džesapa i njegove prijatelje da uđu da im skuva kafu. Pre nego što su seli, Džesap proviri u sobu u kojoj je ležao ranjeni Rolings. Rančer je izgledao bleđ i kao da je za jednu noć ostario deset godina. Vrativši se u prednju prostoriju, Džesap uli sebi viski iz boce, a Holidej se obrati Henku:

– Recite, šta još znate o tim ljudima?

Košćati ukrotitelj konja odgovori:

– Bojim se da ne znam mnogo. Izgleda da su se i onom prilikom žurno uputili prema granici, a i tada ih je, kao i sada sreća pratila. Pljuštala je jaka kiša i sasvim izbrisala njihove tragove, tako da je gonjenje ostalo bez rezultata. Jedino što sam uveren jeste da su se

uputili preko granice, jer će tamo biti lakše da prodaju konje nego ovde.

Holidej klimnu glavom u znak saglasnosti. To mu se činilo razumnom pretpostavkom, mada nije bilo siguran putokaz. Ipak, tri konjanika, s toliko konja, morali su ostaviti bilo kakav trag, a postojala je i velika šansa da će ih neko ipak primetiti.

Brent Džesap zabrinuto, čvrstim glasom progovori:

– Mister Holideje, moguće je da bi Rolings reagovao kao i vi, ali mislim da gubitak konja mogu lakše podneti od njega. Znam koliko duguje trgovcima u gradu i pretpostavljam da ste vi to već regulisali. Je li tako?

– Tako je, mister Džesape. Ali to po mom mišljenju ipak ne menja stvar. Ako Rolings i ne može da vam vrati novac, onda bar može učiniti nešto drugo, što je skoro isto... zapravo ne može baš on, ali može neko drugi umesto njega.

– A to je? – zainteresovao se Džesap.

– Može vam vratiti konje.

Henk iznenađeno zinu:

– Nikada ih nećete naći! – Pokretom ruke pokazao je prema jugu. – Zna li kakvi su prostori tamo i šta se sve u tom prostoru može kriti?

– Naravno da znam. Predeo je divlji i neistražen. I ako bi neko hteo, mogao bi se tamo sakriti da ga nikada niko ne nađe. Znam kakav je to predeo, mada u njega nikada nisam zalazio, ali zalazio sam u pustare slične tome i znam kako se u njima treba snaći. Gonio sam ja i ranije ljude po takvim pustarama...

i uvek mi je uspevalo da ih nađem... Ne mislim da će ovaj put biti drugačije.

Brent Džesap se seti priča o zapadnjaku i događajima koji su se prepričavali u salunima o njegovoj hrabrosti, odlučnosti i istrajnosti. Opazio je čvrstinu njegovog lika i ledeno svetlucanje njegovih očiju i znao je da su te priče istinite. Dok Holidej je bio pouzdan prijatelj, ali i jako nezgodan protivnik.

– Znae šta, Holideje – reče.

– Da čujem.

– Drago mi je što nisam ja taj koji je ukrao Rolingsove konje. Imam utisak da će zločinci dobiti ono što zaslužuju.

*

Kada su popili kafu Holidej odjaha sa Džesapom i njegovim ljudima u Doson Fols. Pošto je nameravo da krene za kradljivcima, morao je prethodno obezbediti Rolingsu potpunu negu, a to je mogao samo uz pomoć lekara u Doson Folsu.

Dogovorio se s njim i hteo odmah da krene u poteru, ali mu je Džesap ukazao na mogućnost da možda i šerif Pat O'Šej zna nešto što bi mu u potrazi moglo biti od koristi. Holidej se složi i ode da poseti šerifa.

Pat O'Šej je ozbiljnog lica saslušao zapadnjaka. Onda je još nekoliko trenutaka ćutao, pa rekao:

– Želeo bih da vam pomognem. I moram da vam kažem da Rolings nije prvi rančer u ovoj graničnoj oblasti na koga je u poslednje vreme izvršen razbojnički napad. Pre toga u blizini Bensona napadnut je rančer Džilman. A dva meseca pre toga izvršen je napad s ove stra-

ne Levis Rendža. Svaki put napad su izveli ljudi koji u svemu odgovaraju opisu koji ste mi vi dali. – Rekavši to, otišao je iza svog pisaćeg stola i otvorio jednu fioku do vrha punu raznim papirima.

– Gde li su samo pitam se... – mrm-ljao je, kopajući po starim, izbledelim poternicama i listajući jednu po jednu. Najzad je zadovoljno zamumlao jer je našao ono što je tražio. – Mnogo sam razmišljao o tim krađama konja, naročito zbog toga što niko nije uhvaćen – rekao je, šireći tri poternice s krupno ispisanim brojkama o visini ucene – i posle svega došao do zaključka, više zasnovanog na slutnjama, ko stoji iza toga.

– Ko? – upita Džesap radoznalo, a Holidej upitno diže obrve.

– Pogledajte – O'Šej se odmaknu korak nazad da bi im ostavio prostora da priđu stolu.

Holidej i Džesap se približiše. Na prvoj poternici isticalo se ime odštampano krupnim crnim slovima:

„Džej Raundtri“

– Ali on je nestao pre nekoliko godina! – reče Dok.

Šerif klimnu glavom.

– Naravno, ali ja ne mislim da je likvidiran. Po mom mišljenju, on se samo za izvesno vreme pritajio i sada deluje na drugi način. Pogledajte i drugu dvojicu!

Džesap i Holidej ga poslušашe. Na poternicama je oglašavana nagrada za Kliva Dženingsa, zvanog Slimi, i Franka Haketa, zvanog Skar.

– Pročitajte opis – nastavi šerif – i dodajte im još nekoliko godina. – O'Šej ih pobedonosno pogleda. – Već sedmicama sam preturao po starim poternicama i kad sam naišao na njihove slike sve mi je bilo jasno. Da granica nije toliko blizu, oformio bih poteru i krenuo za njima.

Zapadnjak klimnu glavom u znak odobravanja. Granica se zaista nalazila na najviše tri dana jahanja i dok bi O'Šej organizovao poteru banda bi u najgorem slučaju imala dan i noć prednosti. – Nemate predstavu gde bi to njihovo skrovište moglo da bude?

Šerif zavrte glavom.

– Ranije su oni operisali u Montani i Vajomignu, a ponekad su stizali čak do Jute a to je vraški velika teritorija.

– Moja pretpostavka je – oglasi se Džesap, koji je intenzivno razmišljao – da će oni gledati da se što pre ratosiljaju konja, makar i po niskoj ceni. Sem toga... ja mislim da njihova baza nije suviše daleko odavde.

O'Šej klimnu potvrdno glavom i pokaza rukom na veliku mapu na suprotnom zidu. – Ovo je Montana i moja je pretpostavka da se njihovo skrovište nalazi negde tu, ili da im je u najgorem slučaju tu glavni logor. Najverovatnije su tu i živeli već duže vreme, krijući se pod lažnim imenima.

Svi priđoše mapi da je razgledaju. O'Šej uze dugačak prut i njime pokaza jedno mesto na mapi: – Mi smo ovde... – Pomerio je vrh štapa ulevo. – Ovo je najzapadnija tačka do koje su stigli, tu u bilizni Levis Rendža. Drugi ranč koji su napali je negde na sredini između

ovog prvog i nas. Znači skrovište mora biti u tom krugu, ali, naravno, s druge strane granice.

– I to je nešto – primeti Džesap.

– To je mnogo više nego što sam do sad znao – potvrdi zapadnjak. – I više nego što sam očekivao da ću saznati. Sada treba samo...

– Treba ih uhvatiti pre nego što prodaju konje – završi šerif umesto njega.

– Tačno – potvrdi Dok. – Što znači da ću odjahati u prvi osvit sutrašnje zore.

Šerif ga zbunjeno pogleda:

– Čak i ako ih nađete, mister Holideje, neće biti lako da ih uhvatite. Onaj Raundtri barata revolverom kao zmija.

Holidej se osmehnu i pogladi drške svojih koltova.

– Pa, mislim da ni ja nisam baš neuk i znam kako se barata oružjem.

Nastade ćutanje koje prvi prekinu Džesap:

– Pošto su banditi uzeli konje iz Linkovog korala, a vi krećete na duži put, Holideje, pretpostavljam da će vam biti potreban jedan tovarni konj. Mogao bih vam pozajmiti jednog.

– Ne, hvala. Tačno je da je dobro imati sa sobom sve što je potrebno, pogotovo što se bliži zima, ali bi me tovarni konj jako usporavao. Baš kao što će njih usporavati krdo konja koje moraju terati ili voditi za sobom. Ako brzo krenem njihovim tragom, još može da se dogodi da imam sreće i da ih pohvatam. Ali... – zastao je, setivši se nečeg drugog – mogli biste poslati neku pomoć Rolingsu. On je ipak sam, a ono što je doktor Kejzi obećao možda neće biti dovoljno.

– Ne brinite, Holideje – reče Džesap. – Rolings je moja briga.

*

Kad je zasivelo jutro zapadnjak izvede iz štale svog dugonogog Miga. Životinja je poslušno izašla u hladno jutro, predosećajući da joj predstoji dug put. Holidej još jednom proveri da li je poneo sve što mu je potrebno, a onda pođe u kuću da se oprosti sa Rolingsom.

– Sve je spremno, Link – reče, zastavši kraj kreveta.

Stari rančer klimnu glavom. – Vidim, vidim. – Bilo je to prvi put da su mu oči bile bistre, a reči jasno izgovorene. Po tome se moglo zaključiti da se izvukao i da je na putu ozdravljenja.

– Vraćiću se – nastavi Holidej. – Možda to neće biti brzo, možda će potrajati do proleća ali... vraćiću se. Računaj na to!

– Ne treba da se brineš o meni – odgovori rančer. – Ja ću se odlično snaći uz pomoć koju su doktor i Džesap obećali da će poslati.

– Naravno – potvrdi Dok koji rado prihvati trgovčev predlog da na ranč za stalno pošalje jednog svog kauboja. – Pazi na sebe! – dodao je, izašao, vinuo se u sedlo i odjahao.

*

Olujni oblaci hitali su severnim nebom kada su trojica konjanika stigla do obala reke Glazgov. Raundtri, koji je jahao na čelu, okrete se u sedlu i osmehnu se:

– Još malo pa smo stigli, momci.

Dženings klimnu glavom: – Kada se sve uzme u obzir, napredovali smo veoma brzo.

Prošlo je skoro sedamdeset dva časa od kako su krenuli s Rolingsovog ranča.

Raundtri je budnim okom osmatrao uskomešanu reku. – Noćas ćemo spavati na našoj teritoriji. I mislim da je ovo naše poslednje putovanje u ovoj godini, jer će uskoro sve biti prekriveno debelim snežnim pokrivačem.

Uputili su se niz reku sve dok nisu naišli na dovoljno plitak i siguran gaz da bezbedno pređu.

Tek kasno u noć napravili su svoj logor. Dok su se Raundtri i Dženings brinuli kako da obezbede i nahrane konje, Haket je podložio vatru i pripremio večeru. Bio je vrlo raspoložen kad su se njegovi kompanjoni vratili do ognjišta. – Nije moglo ići bolje, Slime – obratio se Dženingsu, trljajući ruke.

– Da, i ja sam zadovoljan – odgovori ovaj. – Mogli bismo do Vilsonovog ranča stići za dva dana, ako nastavimo ovim tempom. Već se radujem što ću videti starog Seta.

– I ja. Stara mrcina i lešinar – osmehnuo se Raundtri. – Ali još se više radujem što ću videti njegove kćeri. One su prave divlje mačke. Naročito ona Roza!

Poslužili su se toplom kafom, a onda se malo povukli da ostave Haketu prostora da spremi večeru. Izvadivši iz džepa duvankesu Dženings pogleda ka nebu. – Nikako mi se ne sviđa izgled oblaka, Džeje. Padaće sneg, je li?

– Sigurno. Ali to bi moglo biti dobro.

Dženings je zavijao cigaretu i ne dižući glavu, nastavio: – Misliš, za slučaj ako je neko pošao za nama.

– Tačno – potvrdi Raundtri. – Mada nema mnogo šanse da se to desilo.

– Bilo bi to prvi put – složi se Dženings, kresnuvši palidrvce. – Ali...

– Večera je gotova! – povika Haket.

Večeravši polegali su, pokrivši se ćebadima.

U rano jutro nastavili su put. Čutke. Čuo se samo topot i dahtanje konja, škripanje kože na sedlima i šmrkanje Skara Haketa jer je džin tokom puta nazebao i sad je bio još gore raspoložen nego obično.

Raundtri je razmišljao šta da preduzmu s konjima. U normalnim okolnostima sve što bi preneli preko granice mogli bi prodati vojnoj konjici, jer mu je bilo sasvim lako da falsifikuje račun. Ali ovaj put nije bio siguran da li treba tako da postupe. Ovo krdo sačinjavali su ne samo najbolji konji koje je ikada ukrao, već i najbolji koje je uopšte video, a konjica je plaćala fiksnu cenu, unapred određenu. Bio je siguran da bi drugde mogli dobiti mnogo više. Postojao je, na primer, neki Džeson Forest, čvrst i odlučan stariji čovek koji je posedovao veliki ranč u blizini grada Trejl End. Forest mu je jednom rekao da je zainteresovan za dobre konje i tražio od Raundtrija da uzgred potraži nešto što bi mu odgovaralo. A to su sada bili baš ovi konji. To je međutim značilo da je konje trebalo terati celim putem sve do njihove baze... jednog malog, napuštenog ranča, desetak milja južno od Trejl Enda.

Najbolje u svemu tome bilo je to što se tu nisu morali bojati i skrivati pred zakonom. Njegov stari ortak u banditizmu, sada uvaženi šerif Kejn, iako mu se to možda nije mnogo dopadalo, morao je da ih trpi i da kao svaki mudar čovek pazi koliko otvara usta. Kejn je morao da vodi brigu o ženi i dve mlade kćeri i zbog toga je u svemu morao biti veoma obazriv, ali i njegovu obazrivost nije trebalo suviše iskušavati.

Negde pred podne zategli su vođice i zaustavili se. Bilo je hladno i sa severa je kroz retke borove duvao hladan vetar i ujedao ih za lice i ruke.

– Ne bi nam škodilo da popijemo malo tople kafe – reče Raundtri sjahavši.

– Slažem se – prihvati Dženings. – Prokleta nevreme!

Silazeći, Haket se nasmejao:

– Sutra ćemo valjda stići na Setov ranč. Tamo će nam biti jako toplo.

Uskoro je vatra zapucketala i voda u loncu počela da struji.

Raundtri odgrize vrh fine cigare, koju je opljačkao na ranču i pripalio, ne znajući da puši cigaru čoveka koji ih već goni. – Sećate li se da je stari Forest dolazio da razgovara s nama?

– Sećam se – potvrdi Dženings. – Tražio je od tebe da mu nađeš neke dobre konje.

– Tačno. E pa mislim da smo ih našli.

– Možda je to suviše dug put i za konje i za nas – reče Dženings zamišljeno.

– Ali nikad mu nećemo moći ponuditi bolje. Mnogo bismo bolje prošli s njim nego s konjicom.

Raundtri klimnu glavom.

– U redu, onda. Oteraćemo ih do našeg ranča i pozvaćemo Foresta da ih pogleda.

Ovaj razgovor jedva da je zanimao Haketa. On primeti, idući za svojim mislima: – Ne bih imao ništa protiv da prospavam s njegovom kćerkom.

– Ne bi ona s tobom provela ni dan, a kamoli noć – dobaci mu Dženings šaljivo.

Videvši Haketov mrki pogled, Raundtri veselim tonom pokušava da izglati stvar:

– Misli bolje na devojke koje ćemo sutra videti, Skare. Ona Linda će jedva dočekati da te ščepa!

Haketovo ružno lice se razvedrilo:

– Ona voli snagatore, zaista!

Dženings odjednom podiže ruku, tražeći tišinu:

– Mir!

Znajući za njegovu natprirodnu sposobnost da čuje i ono što drugi nisu u stanju, ostala dvojica ga poslušашe.

– Ostanite ovde – šapnu on pa brzo i tiho krenu ka niskom uzvišenju, udaljenom dvadesetak metara. Odatle je pogledao u uzanu, sa svih strana zaklonjenu dolju i ponovo začuo isto... grleni smeh. Oči mu se suziše u tanke proreze kao u mačke koja se sprema na skok. Ugledao je konjanike, koji su se nalazili skoro ispod njega: tri ratnika, a za njima tri žene na konjima.

Dženings se okrenu i najtiše što je mogao pošao nazad ka svojim kompanjonima.

– Indijanci – rekao je.

Raundtrijevo lice se natmuri. Mrzeo je Indijance jer su oni pobili njegovu porodicu. – Koliko ih je?

– Tri ratnika i tri žene.

Haket obliza usne. – Džeje... – glas mu je zvučao kao najponiznija molba.

– Moramo videti da ih slučajno nema više.

Lagano i tiho otpuzali su sva trojica do vrha uzvišice i videli da su se Indijanci zadržali kraj skupine retkog žbunja.

– Ulogoriće se – reče Haket, pogleda prikovanog za jednu mladu Indijanku, koja se uputila prema potoku.

– Konji nisu loši – primeti Dženings.

– Dođavola s konjima – odvrati Raundtri ljutito.

Dženings klimnu glavom. Znao je vrlo dobro šta ovaj oseća prema Indijancima i da njegova neobuzdana mržnja ne pravi među njima nikakve razlike. – Polako, Džeje – stavio je ruku na Raundtrijevu mišicu, pokušavajući da ga umiri. – Možda bi bilo bolje da ih zaboravimo.

– Ne, nikada! – usprotivi se ovaj žučno.

Haket se tiho zacerekao i taj jeziv glas naterao je Dženingsu žmarce uz kičmu.

– Hajdemo da uzmemo pušku – reče Raundtri.

Dženings vide da je njegovo protivljenje uzaludno, pa popusti. Ubrzo su se vratili gore naoružani. Raundtri tiho šapnu:

– Onaj pored potoka je tvoj, Skare. Slime, ti ćeš smaknuti onog krupnog

pored vatre, a ja ću ustreliti onoga u plavoj košulji. Je li jasno?

– Žene ne? – upita s nadom Haket.

– Kasnije. Kada završimo s muškarcima gađajte konje. Imamo ih već dovoljno, pa bi nam ovih šest samo otežalo kretanje.

Nanišanili su i na Raundtrijevo „sada“ opalili. Pogodili su smrtno svu trojicu.

Žene su prestravljeno povikale kada su na uzvišici iznad sebe ugledali naoružane belce. Pucnjava se, međutim, nastavila dok svih šest konja nije bilo pobijeno. Indijanke su se u međuvremenu razbežale.

– Pohvatajmo ih! – povikao je Raundtri, smejući se neobuzdano. – Ona s leve strane je moja!

Haket je prvi uhvatio svoju skvo. Dograbio ju je za rukav košulje od štavljene jelenske kože. S oduševljenjem je ustanovio da je vrlo mlada... možda je imala šesnaest-sedamnaest godina.

Indijanka se nije mirila s tim da je uhvaćena. Pljunula mu je u lice. On se nasmejao i oborivši je na zemlju pritisnuo je svojim ogromnim telom. Ona se branila i dalje i ujedala ga za ruke, a Haket je udario po slepoočnici i onesvestio je. Pogledao je oko sebe i nije video nikoga. Vrlo važno. On je imao svoju ženu. Pokidao joj je odeću i obnažio. Od hladnoće ona se osvestila i počela da vrišti, dok ju je on, smejući se, silovao.

Indijanka, koju je Dženings uhvatio imala je dvadeset i možda jednu ili dve godine. Izgledala je veoma dobro, a crte njenog lica ukazivale su da u njoj teče mešana krv. Njeno vitko telo se uvija-

lo i trzalo sve dok se nije umorila, a onda su ga još samo gledale oči pune mržnje. I on je teško disao, zamoren rvanjem.

– Sad budi mirna, kučko prokleta! – rekao je.

Ona ga opsova na engleskom.

– Gde si naučila engleski? – upitao ju je.

– U školi bledolikih.

– Gde?

Zavrtela je glavom:

– Nije važno, svinjo!

Dženigs pocrvene od ljutine. Udario ju je pesnicom po ustima. Udarac je bio toliko jak da se nije odupirala kad joj je skinuo haljinu. Osvestila se tek kada ju je silom uzeo, ali ni tada nije pokušala da se suprotstavi. Ovo joj se već ranije dvaput desilo kada su je pijani vojnici silovali.

Završivši i zadovoljivši se, Dženings odjednom oseti duboko nezadovoljstvo samim sobom. – Čisti se odavde – progundao je dovoljno glasno da bi ga ona mogla razumeti. – Hajde, beži! Ili beži, ili ćeš biti mrtva!

Indijanka se brzo obukla i pobjegla.

Kada je svoju skvo video pred sobom bespomoćnu, Džej Raundtri se zagledao u nju s osećanjem gađenja. U njemu nije bilo nimalo želje i prohteva za njom, iako je bila najprivlačnija od sve tri, visoka za svoju rasu, zaobljene vitke figure. Sve to, međutim, za njega nije bilo ni od kakvog značaja.

– Prljavo đubre! – zarežao je, stežući joj grlo, tako da se počela gušiti. Jednom rukom mašio se noža i čelična oštrica je sevnula. S nekoliko žestokih za-

maha Raundtri je ubio Indijanku, jer mu se svest potpuno pomračila. Onda je ustao, otresao glavom kao da je pijan i bez reči se vratio do mesta gde su ležali pobijeni ratnici i konji. Prvo je ugledao Slima Dženingsa koji se nesigurnim korakom približavao i pobledeo, ugledavši krvavi nož u Džejovoj ruci.

– Gde je ona tvoja? – upita ga Raundtri.

Dženings pokaza palcem preko ramena u pravcu žbunja.

– Tamo preko.

– Živa?

Dženings se potapša po revolveru:

– Razlupao sam joj glavu ovim.

– Tako je najbolje – izusti Raundtri prigušeno. – Gde je Skar?

Dženings slegnu ramenima. Mrzeo je samog sebe više nego što je verovao da je moguće. Negde u ovom paklenom toku događaja desilo se nešto strašno. Je li sada već bilo kasno da to promeni?

Raundtri uokviri šakama usta i viknu:

– Hakete!

– Evo me odmah! – odgovori džin. Začu se pucanj, a onda je grdosija naišao s osmehom na nakaznom licu.

– Znaš šta – obrati se Raundtri Dženingsu – Skar izgleda lepše kad se ne smeška.

*

Tanka skrama leda pokrivala je ivice obala reke Glazgov kada je Dok Holidej dojahao do nje.

Teritorija Montane sada nije bila udaljena više od desetak milja. Povukao je dublje šešir na čelo, a onda pustio Miga

da krupnim kasom potrči travnatom poljanom, koja se pružala duž reke.

Trebalo mu je skoro jedan čas da nađe gaz... uzvodno od mesta gde su se brzaci penili. Tu je voda bila mirna.

– Hajdemo, mali moj – zapadnjak upravi svog Miga pravo prema vodi. Prešavši reku, zašao je u predeo obrastao retkim borovima, gde je hladan zimski vetar šumeo kroz grane. Nešto kasnije teren je postao otvoreniji i pokriven poleglom visokom travom.

Negde pred podne, na oko dvesta metara ispred sebe ugledao je neko kretanje, kratak blesak nečeg svetlomrkog, kao krzno jelena. Sveže meso itekako bi mu dobro došlo, pomislio je. Sjahao je i privezao konja za jedan obližnji grm, a onda, s puškom u ruci, produžio pešice.

Kretao se oprezno, od jednog do drugog zaklona, pazeći čak i da ne diše suviše glasno. Idući ukoso padinom, popeo se do jednog uzvišenja. Upravo u tom trenutku ugledao je ispred sebe neko kretanje, koje je moglo biti i samo treperenje lišća na vetru. Zapadnjak nije trenutno imao ništa drugo na umu sem lova. Zato je polako izvirio preko uzvišice i zagledao se u gužvu polegle trave i niskog rastinja ispred sebe. No tamo nije video nikakvu životinju. Po licu mu se razlio izraz iznenađenja i on ustade spreman da svakog trenutka opali iz zapete puške. Onda oseti da neće imati nikakvih neprilika sa ženom, odevenom u odeću od jelenske kože.

Zastao je, očekujući da se pojave i drugi Indijanci. Imao je dobar pregled

oko sebe do prilične udaljenosti, ali nigde nije bilo nikakvog pokreta.

Žena je sedela na jednom panju s glavom oslonjenom na skupljena kolena. Izgledala je umorna do smrti.

Holidej koraknu napred, uvek spreman da puca ako zatreba.

Začuvši šum koraka, žena se trgla, kao što bi se trgla iznenađena divlja mačka. Pogledala ga je usplahireno, spremna na trenutno bekstvo. Ali ovaj bledoliki nije podsećao na druge bledolike. Bio je visok, naočit, crne kose i oštrih crta lica, ali u njegovim očima nije bilo onog surovog izraza koji je kod drugih bledolikih redovno sretala.

Zapadnjak se zaustavio na desetak metara od nje, s puškom na gotovs.

– Jesi li sama? – upitao ju je na jeziku Sijuksa.

– Da – odgovorila je na engleskom.

Zastao je iznenađen, ali ne zadugo. – Otkuda ti ovde... tako sama? – Njegove sivoplave oči, tvrde i sjajne kao dijamanti, prodorno su gledale. Nisu iskazivale pretnju, ali ni preteranu blagost.

Pogledala ga je crnim očima, punim jada i bola i u tom trenutku spontano osetila kako taj čovek sigurno nije kao drugi i da ga se ne treba bojati. Bez trunke straha ispričala mu je zatim šta se desilo dan pre toga. Najpre je govorila polako i tiho, a onda, kako se počela prisećati događaja, sve više je padala u vatru, tako da joj je na kraju Dok morao reći da govori sporije. Konačno je saznao sve i shvativši muke koje je preživela, rekao joj je tonom koji bi za nekog drugog izgledao grub, ali ne i za Indi-

janku, naviknutu na gospodarenje muških!

– Gde se to desilo? – Spustio je pušku i otpustio obarač.

Pokazala je prema jugoistoku.

Dok klimnu glavom i upita:

– U koje vreme?

– Oko podne.

– Ti si sigurno gladna? – upitao ju je.

Klimnula je glavom.

– Pođi sa mnom.

Indijanka pođe ispred njega. Prvi put od kako ju je sreo imao je priliku da je osmotri i zapazio je njena gizdava, zaobljena bedra, koja su se izazovno njihalala. Uznemiren, pomislio je na trojicu bandita koje je gonio. Nikada on nije naišao na grupu Indijanaca i jednostavno ih pobio. Nažalost, tako nešto u ovim krajevima nije bilo ništa novo, jer za mnoge belce Indijanci su bili obična divljač i čak im je bilo zabavno ubijati ih.

– Nije bogzna šta – rekao je jednostavno kad su stigli do njegovog konja. Zadenuo je pušku u futrolu i ozbiljno ju je pogledao, dodirnuvši se po revolveru.

– Ne savetujem ti da mi praviš neprilike... – Imao je prilike da čuje priče o Indijankama i o tome kako im ne treba verovati. Mada u to nije mnogo verovao, znajući narav indijanskog naroda, ipak je smatrao za potrebno da je opomene.

Snažno je odmahнула glavom i on se zapita kakvo joj je poreklo. Očito je u njoj bilo i nasleđa bele rase.

Izvadio je iz bisaga malo suvog mesa i otkinuo komad već ustajalog hleba. Pružio joj je i jedno i drugo i ona je poh-

lepno počela da jede, skoro se gušeci krupnim zalogajima.

Holidej pogleda prema nebu i zapazi teške, olujne oblake. Ubrzo će početi da pada sneg, a do tada želeo je da stignu na mesto događaja. Dok je vadio cigaru iz tabakere, upita je:

– Koliko dugo si hodala?

– Mnogo časova. Ali u početku sam trčala...

– Srećna si što si živa. – Upitao se zašto ju je onaj, koji ju je dočepao, ipak pustio da ode. Ona, naravno, nije ispričala sve što joj se desilo, ali saznavanje neizgovorenog za Doka nije predstavljalo teškoću. – Pretpostavljam da bi me mogla odvesti do tamo? – upitao je pripaljujući cigaru.

Iznenadeno ga je pogledala:

– Zašto? – Valjda ovaj bledoliki ne namerava da pobije te zločince zbog onoga što su učinili?

– Oni imaju nešto što tražim... konje. Mnogo konja. Jesi li ih videla?

– Nisam.

– Ali možeš me odvesti do tamo?

– Mogu.

Dok pogleda u njene noge. Na jednoj joj je nedostajalo pola tanke mokasine i noga joj je krvarila. On odveže konja.

– Popni se – reče.

Pomogao joj je da se popne u sedlo i ona zahvalno klimnu glavom. No, pošto je po prirodi bio oprezan, zapadnjak je izvadio pušku iz futrole.

Njenim tamnopusim licem prelete izraz uvređenosti:

– Ne veruješ mi?

– Ne – priznao je otvoreno i poterao konja, držeći vođice u jednoj, a pušku u drugoj ruci.

Devojka mu je s vremena na vreme pokazivala put. Dan je odmicao u naporom maršu. Kasno popodne Dok je upita: – Misliš li da ćemo stići tamo pre mraka?

Zamislila se pa odgovorila:

– Ne, mislim da nećemo.

Nastavio je da pešači sumorno raspoložen. Dobro, mogla ga je odvesti do mesta gde se desila tragedija, pa će ili pronaći njihov trag ili bar saznati pravac kojim su se uputili. Ali tu je iskrsavao neočekivani problem: ona. Šta do vruga da radi s njom?

Još je razmišljao o tome kada je primetio da se senke izdužuju. Po tome je znao da je vreme da stane.

– Ulogorićemo se – rekao je zapovednički. Prošlo je nekoliko časova kad ju je prvi put oslovio.

Ona je lako sjahala.

– Umeš li da založiš vatru? – upitao ju je.

– Umem.

– Onda naloži.

Ona ga bez reči poslušala.

Holidej je rasedlao konja, a onda ga pogladio po vratu. I dalje s puškom u ruci, poveo je konja do mesta gde je duž malog potočića još rasla zelena trava. Tu je vezao životinju tako da može otići do vode. Okrenuo se kada je ždrebac zagnjurio njušku u bistru hladnu vodu.

Indijanka je za to vreme zapalila vatru i sada je nameštala ibrik na dva kamena pored vatrišta.

Ako ništa drugo, bar nije bespomoćna, pomisli Dok. Na svetu nema ništa gore od logorovanja s neukom, bespomoćnom osobom.

Digla je glavu i rukom zabacila pramen guste, crne kose, koji joj je bio pao na oči. Dok je zapazio kako ibrik drži blizu vatre i kako su joj pokreti laki, vešti i graciozni.

– Kako se zoveš? – upitao ju je odjednom.

Digla je glavu i bezizrazno ga pogledala.

– Srebrna Zora.

Skrenula je pogled. Ovaj bledoliki ju je sada gledao više prijateljski. Uskoro će, kao i svi bledoliki, tražiti od nje da udovolji njegovim željama.

– Ja sam Holidej. Dok Holidej.

Ona ga još jednom pogleda. Izgledao joj je naočit, ponosan, jak i pouzdan i umeo je da hoda lako i nečujno kao Indijanac.

Okrenuo se i pošao, a ona ga je ispratila pogledom dok su udaljavo ka mestu gde je bio vezan njegov konj. Istrljao ga je gužvom trave, a devojka je dotle pripremila jelo. Kada se vratio večerali su.

Stigla je noć, a s njom i hladnoća. Sit i zadovoljan, zapadnjak je izvadio cigaru i pripalio je. Indijanka je sedela sasvim blizu vatre.

Holidej je ustade, odvi pribor za spavanje i prebaci joj cebe preko ramena.

– Hvala – rekla je.

Zaintrigiran njenom jednostavnošću on reče:

– Pričaj mi o sebi, Srebrna Zoro. – Seo je ponovo na svoje mesto.

– Zašto? – Oči su joj blesnule pri svetlosti plamena.

Dok sleže ramenima:

– Noć će biti duga...

Ona se iznenada osmehnu. Po prvi put je zapazio da je izvanredno lepa, ali njena lepota bila je lepota divlje životinje.

Ispričala mu je da je njen otac bio jedan neobuzdani irski traper, koji je živio s Indijancima. Nastavila je time kako je konjica spalila njihovo selo, a njen je otac u pravi čas pobjegao. Kasnije se vratio životu bledolikih, životu u tvrđavama, gradovima, trgovačkim postajama. Ona se školovala na desetak raznih mesta, ali nikada nije osećala da pripada narodu bledolikih. Konačno je i njen otac okrenuo leđa za svagda narodu bledolikih, jer je shvatio da je indijanski način života najbolji.

Holidej je bio čudno dirnut njenom pričom.

– Šta je bilo s njim? – upitao ju je blago.

– Ubijen je.

– Vojnici?

– Ne. Ubili su ga pripadnici mog naroda. – Na licu joj se na trenutak pojavio izraz ogorčenja.

– Napraviću još kafe – rekao je.

Nešto kasnije prostro je svoj ležaj blizu vatre i dodao još jedno ćebe na njega.

– Treba malo odspavati – rekao je, uvijajući se trećim ćebetom oko ramena. Zatim je legao i naslonio glavu na sedlo.

Ona se nije pomakla. Misli su joj bile zbrkane. Ovako nešto najmanje je oče-

kivala. Smatrala je kao sigurno da će bledoliki tražiti da legne s njim.

– Ti si čudan čovek, Holideje – rekla je.

Dok navuče ćebe bliže bradi. Osećao je cev puške naslonjenu na grudi. – Tako kažu – odgovorio je.

Tada se i ona spremila za noć.

S vremena na vreme zapadnjak se budio da podstakne vatru i pri tome grdio samog sebe što je sebi, uz sve drugo, natovarao na grbaču i tu Indijanku. Ali ipak je u tome imao ulogu i prst sudbine. Ona će ga uputiti na trag ljudi koje je gonio. Posle toga...

Posle toga moraće da se osloni samo na svoj instinkt.

*

Mali ranč Seta Vilsona nalazio se u jednoj prostranoj dolini. Bio je zapušten, mada bi u rukama nekog drugog mogao biti uzoran izvor prihoda. Set Vilson je držao samo nekoliko grla stoke i nešto živine, od čega je imao dovoljno prihoda da preživi, a većinu onoga što je zaradio trošio bi na najlošiji viski.

Imao je blizu pedeset godina. Nekada je bio bandit, a sada je njegov ranč bio mesto gde su se slivali begunci pred zakonom i gde su mogli provesti noć ili čak i nedelju dana trošeći njegov viski po dvostruko većoj ceni od one koju je on platio. Begunci su se takođe do mile volje mogli zabavljati s njegovim raskalašnim kćerkama... opet za određenu cenu. Setu Vilsonu je nedostajalo roditeljsko osećanje, možda i zato što

zapravo nije bio siguran da li je njihov otac.

Upravo je bio nahranio svinje i okrenuo se da pođe iz prljavog obora s vedrom u ruci, kada je ugledao konjanike, koji su se približavali. Iznenadan osmeh, koji je otkrio njegova bezuba usta, zaigrao mu je na grubom, izboranom licu.

Džej Raundtri i njegovi momci!

Požurio je, osmehujući se, prema njima. Voleo je Raundtrija, tog grubog, bezobzrinog tipa, koji ga je podsećao na njega samog kada je bio u punoj snazi.

Trojica bandita zategošće vođice. Raundtri se osmehnu:

– Zdravo, Sete, staro kopile!

– Milo mi je da te vidim, Džej!

I Haket ga glasno pozdravi. Dženings je, međutim, samo klimnuo glavom. Nikada nije mogao da svari Seta Vilsona. Nije mu verovao. Ali Raundtri ga je veoma voleo i to je bilo najvažnije.

– Sjašite – pozva ih Vilson, a njegove zelenkaste oči s crvenim šarama na beonjačama preletele su preko tri grupe povezanih konja. – Ovaj put ste zaista napravili dobar posao!

Banditi sjahaše. Raundtri potvrdi:

– Dabome da jesmo. Nadam se da u kući ima viskija.

– Devojke su otišle u grad... vratiće se kasnije. Rekao sam im da donesu piće.

Izraz razočaranja pojavi se na Haketovom licu:

– Jesi li siguran da će se vratiti, Sete?

– Sasvim siguran. Ali ti znaš kakve su moje devojke... one rade ono što im je volja. – Pokazao je prstom prema jed-

nom ograđenom prostoru, kome je nužna bila popravka. – Mislim da će im tamo biti dobro, Džej. Pretpostavljam da ćete ostati noć ili dve?

– Samo noćas – odvrati Raundtri, gledajući u ograđeni prostor. – Imaš li kakvih gredica?

Vilson pokaza prema štali. – Ima tamo nešto. Šta? Popravićete ogradu?

– Mislim da ćemo morati – upade Dženings. – Ako to ne uradimo, mogli bismo do jutra ostati bez ijednog konja.

Raundtri glavom dade znak Haketu:

– Hajdemo na posao, Skare.

Grmalj nešto promrmlja u bradu. Najmanje od svega osećao je potrebu da radi, naročito posle dugog, hladnog dana, provedenog u sedlu.

Dženings se obrati Vilsonu:

– Hoćeš li mi pomoći da uteramo konje unutra?

– Naravno da hoću, Slime.

Radili su nekoliko sati pre nego što je Raundtri bio zadovoljan stanjem ograđenog prostora. Tada je već pao sumrak.

– Kafa je spremna, momci – objavi Vilson.

– I ja sam spreman za kafu – izjavi Raundtri, odbacivši sekru. – Hej! Izgleda da se devojke vraćaju!

Svi su pogledali u pravcu odakle su se približavala kola.

Set Vilson, uz širok osmeh, doviknu:

– Hej, Linda, tvoj krupni momak se vratio!

– Naravno da sam se vratio! – nasmejao se Haket i potrčao im u susret.

Obe Vilsonove kćeri uveliko su prevalile dvadesetu. Nijedna od njih nima-

lo nije ličila na njega. Viša od njih dve, Linda, imala je dugačku plavu kosu i živahne svetloplave oči. Videlo se da je u svemu bila sazrela. Roza je bila nešto niža, tamnokosa i imala je nešto temeljnije građeno telo. Ali u duhu su bile veoma slične, jer su smatrale da je seks najdragoceniji poklon koji život pruža. Zaraditi novac obavljanjem tako finog uživanja teralo ih je da se tome predaju sa još više zadovoljstva.

Haket se zaustavi kraj kola i pruži svoje ogromne ruke prema Lindi:

– Hajde, medena, dopusti tvom starijkom Skaru da ti pomogne da siđeš.

Podigao ju je iz kola lako kao da je dete.

Roza se osmehnula Dženingsu, koji joj je prišao nešto umerenijim hodom. Sviđao joj se. Ispod skrame surovosti i grubosti on je bio blag. U poređenju s njim, Raundtri je seks doživljavao sasvim hladno i bez ikakvih osećanja. On je i u ljubavi želeo da što pre završi ono što je počeo.

– Hajdemo unutra da popijemo kafu – pozva ih Vilson, pridruživši im se. – Jeste li donele viski, devojke?

– Čak tri boce, tata – obavesti ga Linda, s nestrpljenjem očekujući dolazeću noć.

Kada su ušli u kuću počele su da promiču prve snežne pahuljice.

*

S prvim znacima dolazećeg dana sneg je pokrio tle pokrovom debelim desetak santimetara. Džek Raundtri ga je gledao s izrazom nezadovoljstva. Mrzeo ga je jer je sneg uvek usporavao kreta-

nje, a i sve što imaš na sebi od snega se pokvasi. Promrmljao je nešto mrzovoljno i zatvorio vrata kuhinje.

Vratio se do okruglaste bronzane peći, stavio unutra svežanj suvih grančica i nekoliko komada borovine. U kolibi je vladala potpuna tišina, jer su svi ostali još uvek spavali. Bio je ranorani-lac od kako je znao za sebe. Činilo mu se da rano ujutru bolje razmišlja i da planove kuje bolje nego što bi to mogao kasnije tokom dana.

Kresnuo je palidrvce i potpalio grančice. Ubrzo je u peći gorela vesela vatra. Srkutao je toplu crnu kafu kada mu se Roza pridružila. U spavaćici, ogrnula je indijansko ćebe u živim bojama. Provela je noć sa Dženingsom, a Linda je spavala s Haketom. Raundtri je bio bez žene, ali mu to, izgleda, ni najmanje nije bilo krivo.

Roza je natočila kafu u dva lončeta i opet izašla. Raundtri ostade opet sam. Ali ne zadugo. U kuhinju je banuo Dženings. Oči su mu zadovoljno sijale i izgledao je svež i odmoran.

– Kada polazimo, Džeje? – upitao je.

– Čim doručkujemo, znaš i sam. Zašto?

– Sada sam video Skara... ne izgleda mi baš naročito zadovoljan. – Srknuo je kafu iz lončeta.

Raundtrijevo lice nije se promenilo:

– Šta si očekivao? Da ta budala popije celu bocu lošeg viskija i da ne bude mamuran?

– Izgleda mi da nije spreman da krene dalje – saopšti Dženings tiho.

– Onda bolje da se što pre istrezni i pripremi. Ako to ne uradi, vezaću ga za sedlo kao vreću!

Dženings se počeo prstom po vrhu brade, kao da ima na umu nešto važno, ali ne reče ništa.

Znajući dobro šta taj njegov izraz znači, Raundtri reče:

– Hajde, istresi to, Slime.

Dženings sleže ramenima i bezličnim, ravnodušnim glasom izjavi:

– Hoće da se izdvoji.

– Da se izdvoji? – Raundtrijevo lice se zgrčilo kao da ga je neko udario u pleksus. – Koga đavola mu je to potrebno?

– Mislim da želi da ostane ovde sa Lindom.

Raundtri raširi i podiže ruke:

– Pa on je izgubio i ono malo pameti što je imao!

Sedajući za grubo istesani sto od borovine, Dženings ga umiri:

– Neka. Imamo Džefa koji vodi stvari na ranču. Još uvek će nas biti trojica.

Sada je na Raundtrija došao red da se počese po bradi. Džef Kenton je bio mlad čovek, tek primljeni član bande, jedan od onih pomalo usijanih glava koji je nosio dva kolta. A što je najvažnije, umeo je da ih upotrebi.

Dženings spusti na sto prazno lonče i nemoćno raširi ruke: – Ako želi da se isključi, Džeje, onda je bolje da nije s nama. – U potaji je bio zadovoljan zbog Haketove želje. S grmaljem je i inače često bilo teško izići na kraj.

– Možda si u pravu, Slime – reče Raundtri s brižnim izrazom na licu. – Čovek koji je isplaćen obično drži jezik

za zubima. Ali pred nama su još uvek tri dana napornog jahanja. – Zacrvenio se od besa. – Samo nas dvojica s tolikim konjima, to će biti pakleno teško putovanje.

– Uspećemo. Konji su sada mnogo mirniji. Već su se navikli, Džeje. – Dženings je govorio umirujućim tonom, ali ovaj put to nije delovalo. Raundtri je prasnuo:

– Neće dobiti ni centa! A ako pođe dalje...

Dženings je imao i ranije prilike da vidi vođu bande u ovakvom raspoloženju. Tada se nije vredelo s njim kačiti.

– Čekaj da vidimo najpre šta će reći, Džeje. Nema smisla odmah krenuti oštro na njega, donom.

– Bolje ti razgovaraj s njim, Slime. Ja bih možda izgubio strpljenje.

– Dobro. – Dženings se nije opirao. Osmehnuo se i izašao iz tople kuhinje. Došavši do vrata Lindine spavaće sobe, tiho je pokucao i progovorio: – To sam opet ja.

– Uđi – provalio je Haket promuklo.

Dženings uđe u sobu. Upola probuđena, Linda je ležala na Haketovim kosmatim grudima, prostranim kao u grizlija.

– Jesi li mu rekao? – upitao je grmalj, oslonivši se na lakat.

– Jesam.

– Ne sviđa mu se, je li?

– Ni najmanje.

Haket duboko uzdahnu i pogleda devojku.

– Za mene bi život ovde bio vraški dobar, Slime. Smučilo mi se više da stal-

no jašem i da spavam na tvrdoj i vlažnoj zemlji. Shvataš li šta hoću da kažem?

Dženings je shvatao. Bilo je trenutaka kada je i njemu bilo toliko teško i kada mu se od banditskog života toliko gadilo da je zamalo hteo da napusti sve. Glavom je pokazao na devojkicu:

– Ona je stvarno pravo blago. I Roza. Ali, dođavola, znaš i sam šta su one. – Zaćutao je na nekoliko trenutaka, a onda dodao: – Drolje.

– Naravno da znam ko su. Šta misliš da sam slep? Ali to mi ne smeta. Ne tiče me se.

– Kako misliš da ćeš se slagati s Vilsonom?

– Dobro. On nije zao i džangrizalo.

– Neće biti povratka nazad, to moraš da znaš.

– Znam – potvrdio je Haket.

Dženings opet nakratko zaćuta i tek onda izloži ono glavno:

– Izgubićeš ono što bi inače dobio kada utopimo konje.

Izraz tmurnog negodovanja prelete Haketovim licem:

– To što čujem nimalo mi se ne dopada...

– Nisam ni mislio da će ti se dopasti.

– A šta ako pođem s vama do kraja?

– Onda ćeš dobiti svoj deo.

– A ako ostanem ovde, onda ništa?

– Tačno.

Haketu se to zaista nije svidelo.

– Mislim da bi u svakom slučaju trebalo da dobijem bar polovinu mog dela. Dovraga, vas dvojica možete odavde sami lako oterati konje.

Dženings se ukruti:

– Džej kaže „ne“.

Sada grmalj pomisli na novac koji je ušio u postavu svoje stare jakne od jag-nječeg krzna... skoro dve stotine dolara u novčanicama. Imao ih je već dugo vremena.

– Dovraga – odluči se naglo. – Neka mu. Neka zadrži moj deo.

– Jesi li siguran? – Dženings oseti naglo olakšanje.

– Siguran sam.

– Reći ću mu to.

– Reci mu, Slime.

Linda je otvorila oči i dodirnuvši prstima Haketove grudi ispustila grleni zvuk kao mačka kad prede. Sve vreme je slušala njihov razgovor.

– Odlučio si, dakle, da ostaneš? – upita ga.

– Tačno tako, medena. Odlučio sam.

– Rekavši to, privukao je sebi.

– Da znaš da sam radosna.

Osmehnuo se:

– I mislio sam da ćeš biti.

– Biću samo tvoja, Skare. To jest, ako me ti želiš.

Rekla je to dubokim šapatom i grmalj je bio taknut u srce kao nikada do tada. Možda će se tok života ipak okrenuti u povoljnom smeru za njega...

Kasnije, kada su Raundtri i Dženings pojahali i spremili se za odlazak, ostali su izašli da im poželee srećan put.

Sada je već bilo veoma hladno i još uvek vrlo tiho, skoro neprirodno tiho. Raundtri je bio zadovoljan jer mu je pogled na konje nagoveštavao i dodatnu zaradu. Putovanje će biti naporno, ali će se bogato isplatiti. Pogledao je Seta Vilsona.

– Tvoj ranč će mi ubuduće mnogo nedostajati, Sete.

Vilson je izgledao zbunjen i uznemiren. Njemu se, u stvari, nije dopadala ideja o Haketovom trajnom ostanku na ranču, ali šta je mogao da učini protiv čoveku tolike fizičke snage? Odvratio je s prizvukom smućenosti u glasu:

– Verujem, Džeje. Ali znaj da ste ovde uvek dobro došli i ti i Slim. – Pogledao je Dženingsa, koji je bezizraznog lica sedeo u sedlu: – Čuješ li me, Slime?

– Čujem – odgovorio je Dženings i pogledao Rozu. – Do viđenja, medena.

Osmehnula se:

– Do viđenja, Slime.

– Krenimo već jednom – Raundtri odjednom postade nestrpljiv.

– Sa srećom, momci! – doviknu im Haket, obgrlivši Lindina ramena.

Niko mu nije odgovorio na pozdrav i njegove reči lebdele su nestvarno u nepomućenoj tišini divljine.

*

Tela mrtvih Indijanaca i konja u međuvremenu su se pretvorila u stravične zaleđene oblike. Dok oseti sažaljenje prema devojci kada su od tog prizora niz njene tamne obraze potekle krupne suze. Holidej se začudio jer su suze bile neuobičajen način iskazivanja osećanja onih, koji su navikli da bol zadrže u sebi.

Ona mu je već tokom puta rekla kako je njen muž poginuo pre nekih šest meseci u okršaju s odredom konjice i da je jedna od ovih mrtvih Indijanki bila njena polusestra, s kojom je živela.

Dok je ona razgledala tela, tražeći svoju sestru, zapadnjak je stajao i pušio. Suzivši kapke, prelazio je pogledom po prizoru pred sobom, razmišljajući o svojim budućim koracima.

Đavo da nosi sneg! Znao je da će on pokriti tragove, ako ih je uopšte bilo.

Ispustio je opušak cigare na tle i ljutito ga zgazio. Indijanka se pojavila iz žbunja i nesigurnim korakom se uputila prema njemu. Njena polusestra bila je Raundtrijeva žrtva i ona ju je našla u žbunju.

– Je li ti dobro? – upita je zapadnjak. Čutke je klimnula glavom.

– Onda se penji na konja.

– Ja ostajem – rekla je odlučno.

Holidej prasnu:

– Đavola ostaješ! Penji se na konja!

– Ne! – odmahnuła je glavom i na njenom licu sa blago istaknutim jagodicama pojavio se nepokolebiv izraz.

Dok je uhvati za kukove:

– Želiš li da i ti umreš? Je li to tvoj cilj?

– Za mene više nema života. Ni za mene ni za moj narod. Nas će loviti i ubijati kao da smo zveri.

Govorila je to tako mirno, kao da je njena sopstvena sudbina više ne pogađa.

– Čovek nikada ne zna šta mu budućnost može doneti – ubeđivao ju je Dok. Jednom sam i ja pomislio da mi je život okončan i da ću umreti. – Rekao je samo toliko. Nije joj ispričao o svojoj bolesti i da je došao ovamo na Zapad da među Apačima potraži leka. Ali i posle je toliko puta gledao smrti u oči.

– Ti si nešto drugo – odgovorila je.
– Ti si belac.

– Pa i ti imaš krvi bledolikih u sebi...
svaka budala to može da vidi.

– Ali imam mnogo više majčine krvi.
Njena krv je jača.

– Slušaj – dodirnuo ju je po ruci – verovatno ćemo naići na neku trgovačku postaju ili na neku tvrđavu. Možda ćemo tamo naći neke pripadnike tvog naroda.

– Da – rekla je sumorno. – To je moja budućnost. Rezervat. – Izraz ogorčenja pojavio joj se na licu.

– To je još uvek mnogo bolje nego biti mrtav.

– Zar stvarno tako misliš?

– Penji se – rekao je odsečno.

Ovaj put ona ga poslušala.

Nastavili su put nešto sporije, jer je sneg često dosezao zapadnjaku do kolena. Posle jednog časa napornog probijanja Indijanka je kliznula iz sedla.

– Sad ću ja ići pešice – rekla je.

Holidej joj nije protivurečio.

– Samo kratko vreme – složio se.

– Dobro.

Nastavili su čuteći dalje i od tada su se smenjivali u sedlu. Kada su se konačno ulogorili, oboje su bili vrlo umorni. Razgovarali su sasvim malo i to tek pošto su se okrepili hranom, koja im je vratila snagu.

Holidej je polako ispijao svoju drugu šolju kafe. Srebrna Zora je sedela pored njega, nogu prekrštenih po indijanski. Mig je trupkao nogama u blizini razbacujući sneg sa zatrpanih busena trave.

Holidej je iskosa pogledao svoju saputnicu. Tragovi umora duboko su se urezali na njenom licu, a ona se ipak nije žalila, čak ni onda kada je hodajući pala od umora i on je morao da joj pomogne da se popne u sedlo. To je govorilo mnogo o njoj. Spustio je lonče na zemlju i izvadio tabakeru s cigarama.

Indijanka započe razgovor, izbegavajući da ga pogleda u oči:

– Ti ljudi su ukrali tvoje konje. Zašto?

Holidej joj o tome nije dotle mnogo pričao. Sada je rekao šta se desilo i zašto goni kradljivce konja.

Saslušala ga je ćutke, glave nakrivljene na stranu i kada je sve čula upitala je, još uvek zagledana u plamen:

– Kada ih stigneš, ti ćeš ih pobiti zbog toga što su učinili?

– Vrlo verovatno.

Tek tada ga je pogledala u oči. Na njoj se nije videlo šta misli, ali da joj je mogao zaviriti u dušu, Dok bi video kako o njemu misli da samo izgleda grub i tvrd, ali da je dobrog srca i naravi.

– Razumem te – rekla je.

Došlo je jutro, a s jutrom i sunce. Holidej je dočekao izlazak sunca kao povratak starog dobrog prijatelja.

Tog jutra napredovali su znatno brže nego juče, jer na padini kojom su išli nije bilo toliko snega kao u ravnici, a i zapadnjak je sve vreme pešačio.

Oko podne su zastali u blizini jednog šumarka mlađih borova, gde se skoro sav sneg već bio istopio. Tu je bilo i dosta sasušene trave za konja i zato je Dok, koji je veoma pazio na životinju

koja ga nosi, odlučio da na tom mestu ostanu i odmore se nekoliko sati.

Odjednom je primetio da se Indijanka trgla i da joj se na licu ukazao strah.

Hitro se okrenuo i ugledao siluete četvorice konjanika, koje su se odražavale na jasnom, sunčanom nebu. Susret s četvoricom u divljini nikada nije bio sasvim bezopasan događaj, to je on dobro znao.

– Bledoliki – izustila je Srebrna Zora sa stepnjom.

Dok se ispravio i čvrsto stisnuo pušku u desnoj ruci.

Konjanici, svaki vodeći na povocu iza sebe po jednog tovarnog konja, uputili su se niz padinu pravo prema njima. Čak i pre nego što su se zaustavili u blizini, Holidej je znao da su po zanimanju zamkari. Na njihovim tovarnim konjima visili su privezani svežnjevi krzna divljih životinja.

Zastali su i oformili krug oko zapadnjaka i Indijanke.

– Zdravo, susede – oslovio ga je jedan ridobradi, koji je na sebi imao tradicionalnu zamkarsku odeću: prljavu jaknu od jelenske kože i kapu od vidrinog krzna.

Holidej je u magnovenju preleteo pogledom po njima. Bili su to ljudi surovog izgleda i sa sobom su nosili čitav arsenal teškog oružja.

– Sjašite – pozvao ih je naizgled bezbrižno. – Ja sam Džon Holidej. – Pokretom glave pokazao je na Indijanku. – Ovo je Srebrna Zora.

Ridobradi se osmehnu:

– Stvarno lepo ime. Ja sam Džeb Slotter... a ovi ljudi rade za mene. Ja sam predvodnik.

Nije bilo nikakvih komentara i sva četvorica sjahaše. Jedan od njih, onizak i nabijen, prihvatio je vođice Slotterovog konja.

– Daj moje lonče, Hek – reče Slotter, prilazeći vatri.

Srebrna Zora je bila preplašena, jer je opazila kako su je dvojica novodošli požudno gledali kao da nikada pre toga nisu videle ženu.

– Odakle ste, Holideje? – upita Slotter, dobacivši kratak, letimičan pogled i osmeh prema Srebrnoj Zori, koja se trgla kao da ju je taj pogled opekao.

– Izdaleka.

– Putnik?

– Da.

– Mi smo iz Kanzasa. Ranije smo lovili bizone, ali sada ih je toliko malo, da se ne isplati traćiti vreme. Je li tako, momci?

Ostala trojica se osmehnuše, prilazeći bliže vatri. Holidej oseti zadah njihovih neopranih tela, ustajali kiselkasti smrad znoja i neštavljene sušene kože. Znao je da sa takvim ljudima mora biti vrlo oprezan. Svaki pogrešan korak mogao bi ga uvući u igru u kojoj se gubi život. Znao je da ima pred sobom one kojima ljudski život ne znači ništa.

– Dobra krzna – rekao je, gledajući svežnjeve na tovarnim konjima.

Slotter klimnu glavom.

– Nisu loša za ovo doba godine. Kasnije su još bolja. Zbilja, kuda ste se vi uputili?

Holidej se nekoliko trenutaka kolebao, a onda rekao:

– Tražim trojicu bandita. Ukrali su mi konje i ubili jednog mog prijatelja, a drugog ranili. Jeste li ih videli?

– Ne, mi nismo – rekao je jedan tamnokosi grdosija, koji nikako nije skidao pogled sa Srebrne Zore.

– Zna li kuda su se uputili? – upita Sloter radoznalo.

– Nisam siguran kuda.

Doku se nije sviđalo da ovim ljudima kaže nešto više. Osetio je kako raste napetost i kako se približava oluja a sve to zbog Srebrne Zore. Ljudi, kao ovi, koji su u planinama proveli duge mesece osamljenosti, nesumnjivo su bili gladni žena.

Džeb Sloter srknu kafu.

– Imate samo jednog konja? Po tome pretpostavljam da ste ovu ženu pokupili negde uz put? Je li tako?

Osmehnuo se i otkrio požutele zube.

Zapadnjak je grozničavo razmišljao. Ako bi im rekao kako se dogodilo da se Srebrna Zora nađe s njim, za nju bi sve bilo završeno. Ovi ljudi smatrali bi da je ona običan plen, koji po svim pravilima divljine treba podeliti.

– Ona je moja ženska – rekao je, ne gledajući Srebrnu Zoru, koja je na te reči pokazala očigledno olakšanje.

Sloter zažmiri očima:

– Ljubavnik Indijanke, je li?

– Baš tako. Nešto ranije izgubili smo jednog konja. Nisam imao sa sobom rezervnog. Imate li vi?

– Ne, nemamo. – Sloter dobaci kratak pogled Kri Hartu i ovaj mu odgovori neprimetnim odrečnim pokretom glave.

– Laže, Džebe – reče Hart.

Nastade preteća tišina. Sloter se obrati ženi:

– Je li on tvoj čovek?

Ona žurno potvrdi pokretom glave: – Jeste.

Hart prasnu:

– Slagala je čim je otvorila usta! Video sam kako ga je pogledala kad je rekao da mu je ona ženska.

Sloter pogleda zapadnjaka u oči:

– Ja ne volim lažove, susede. Tamo gde sam ja rođen oni su nepoželjni baš kao kuga. Vidite, nama ne izgleda logično i normalno da vi putujete s takvom ženom. Vi izgledate kao čovek krupnijeg kalibra, a ne kao neki indijanski ljubavnik. Zar ne, momci?

Holidej je i sam znao da se njegova pojava ne uklapa u druženje sa Srebrnom Zorom, ali je odlučio da istraje.

– Ona je sa mnom – odvratio je kratko. – Bez obzira na trenutne okolnosti.

Kri Hart ne izdrža i viknu:

– Dodavola, čoveče, i mi smo belci, kao i ti. Mislim da bi trebalo da nam dozvoliš da je i mi imamo na nekoliko časova, a onda ćemo mi otići. Je li tako, Džebe?

– Meni to izgleda privlačno, Kri – složi se njihov predvodnik. – Dodavola, susede, mi ne želimo nikom da pravimo neprilike. Tražimo samo malo zadovoljstva. Život je u planini jako težak. Vi nam valjda nećete uskratiti malo uživanja, zar ne, susede?

Srebrna Zora je ćutala kao skamenjena, do dna duše prestravljena. Bila je uverena da će se Holidej složiti s njima. Zašto i ne bi? Konačno, šta mu je

ona značila? Ništa! A u suprotnom mogao je zapasti u gadnu nepriliku. Razum joj je govorio da će on morati da popusti i da će je predati u ruke ovih zveri.

Ali začudo, zapadnjak je odmahnuo glavom. Znao je da je upao u težak položaj, ali nije hteo da se izvuče puzeci na kolenima. Nastojeći da još malo dobije na vremenu, rekao je:

– Kako mi se čini, vi ste se uputili u trgovačku postaju.

– Da, kod Fort Bentona – potvrdi Slotter.

– Koliko znam vojne logore – reče zapadnjak – tamo uvek ima dosta lakih žena. Tamo ćete moći da ih dobijete koliko vas je volja.

– Naravno da hoćemo – umeša se Kri Hart. – Ali to je pet dana jahanja odavde. Sem toga, smeo bih glavu da dam da nijedna od njih neće izgledati tako dobro kao ova.

Njegove reči proprati tiho odobravanje.

Iznenada Kri Hart dogradi Srebrnu Zoru za ruku i povukavši je iz sve snage k sebi, prinese naoštren bovi nož njenom grlu.

– Samo mrdni, prijatelju! – zapreti zapadnjaku.

Slotter se nasmejao. – Još nisi izgubio brzinu, Kri. – Okrenuo se ka Holideju i nastavio: – Priznaj da si je uz put pokupio!

Devojka je razrogačila oči. Više nije bilo izlaza i želela je da je mrtva.

– Tako je – potvrdi Holidej. – Ovi ljudi, koje gonim, poubijali su uz put jednu

grupu Indijanaca. Ona im je pobjegla i ja sam natrapao na nju.

Slotter zadovoljno promumla:

– Zar ti nisam i ja to rekao? Potpuno te razumem, jer ti nije bilo lako što si izgubio dobre konje i prijatelja. Moram ti reći da nikada nisam voleo kradljivce konja. Oni su kuga.

– Tako je – javi se Hek Kinkejd, kome su nekada kradljivci takođe ukrali konje.

Slotter ustade.

– Evo šta ćemo se mi dogovoriti, susede. Ti lepo sada pojaši konja i pođi da tražiš ono što ti je ukradeno... i neka ti je sa srećom. Mi ćemo zadržati Indijanku i povešćemo je s nama do tvrđave. Tamo će sigurno biti još žena njenog soja i tamo će se ona sigurno osećati kao kod kuće.

Sada je na Holideja došao red da odigra svoju ulogu i on se pokazao kao dobar glumac. – Što da ne? – podigao je raširene ruke prema nebu. – Ona ionako nije ništa drugo nego obična smrdljiva Indijanka.

Kri Hart se grleno nasmeja i vrati nož u kaniju, ali je i dalje zadržao ruku Srebrne Zore uvrnutu iza leđa.

– To ti je prava reč, momče. Pretpostavlja sam da si pametan i da ćemo se sporazumeti s tobom. – Hart se okrenu Slotteru i osmehnu se.

– Dobro, ja ću onda krenuti – reče Holidej. – Ovako ću bar brže napredovati.

– Naravno da hoćeš – potvrdi Slotter. – Čuj, nešto mi je palo na pamet. – Okrenuo se prema Hartu: – Sećaš li se

onog mesta gde smo svratili pre nekoliko meseci?

Hart ga je zbunjeno pogledao, ali se Hek Kinkejd prisetio i umešao:

– Misliš na ono mesto gde smo naišli na one devojke?

Hart se glasno nasmeja:

– A, to si mislio! Nisu bile nimalo loše!

Sloter se ponovo okrenu Doku:

– Susede, moglo bi se desiti da ljudi koje goniš svrate tamo. Imam neki osećaj da je to mesto gde bi grupa konjokradica mogla provesti dan-dva da se odmori i zabavi.

Holidej odmah upita:

– Gde je to?

– Južno odavde otprilike na dan jahanja daleko. To je Vilsonov ranč. Vlasnik se zove Set Vilson. Čuo sam da je nekada bio bandit, ali se sada povukao. Ima dve mnogo zgodne kćeri! Pružiće ti priliku da se jako lepo zabaviš!

Zapadnjak uspe da odglumi ljubazan osmeh:

– Vaš sam dužnik, Slotere!

Voda zamkara odahnu s olakšanjem. Očekivao je da bi s ovim čovekom moglo biti nepravilno, ali do toga nije došlo.

– Pazi kad naiđeš na niz litica od crvenog kamena – rekao je. – Odatle ćeš poći prema zapadu. Ima tu još nekih malih rančeva, tako da ćeš moći da se raspitaš za put, ako slučajno zalutaš.

– Učiniću tako – dobaci Dok preko ramena.

Srebrna Zora ga je pažljivo gledala dok je prilazio svom konja. Holidej je bez žurbe uzeo svoje sedlo i bacio ga konju na leđa. Šta je drugo mogla da

očekuje? Zašto bi se taj bledoliki izložio opasnosti zbog nje? Kri Hart joj pusti ruku.

Sloter joj je prišao i smeškajući se zastao ispred nje.

– Ti ćeš nas već zavoleti pre nego što te dovedemo do tvrđave, medena. Zavolećeš nas, pa ćeš se i sama čuditi kako je moguće da smo ti toliko dragi. – Nasmejao se glasno, ružnim glasom od koga joj se utroba prevrnula. Onda on prasnua: – Na konje i krenimo! Ukoliko pre prodamo ova krzna, pre ćemo doći do para, a ja volim da imam novac u džepu!

– Ali Džebe... – Kri Hart pokretom glave pokaza na Indijanku.

– Kasnije, kasnije. Dodavola Kri, dobićeš svoj deo. – Onda se Sloter okrene zapadnjaku koji se spremao da pojaše. – Pođi sledećom dolinom sve do kraja, a zatim kroz otvorenu preriju... možda nekih desetak milja. Tada ćeš ugledati crvena litice.

– Vaš sam dužnik – odvrati Dok, vinuvši se u sedlo. Baci ovlašni pogled na Indijanku: – Biće sve u redu kada stigneš do tvrđave.

Lica izobličena od prezira, ona iznenada pljunu prema njemu.

Hart zabaci glavu i glasno se nasmeja:

– Vidiš, momak, to ti je sva zahvalnost koju si dobio.

– Tako je to u životu – odvrati zapadnjak i potera konja u kas.

Sloter ga je izvesno vreme pratio pogledom, a onda se obratio svojim ljudima:

– Penjite se na konje. A ti... – obrati se Indijanki – ti se popni na mog konja.

Krenuli su. Srebrna Zora je sedela u sedlu, a Džeb Sloter, koji je smotuljak čebadi prebacio na jednog tovarnog konja, sedeo je iza nje, čvrsto je obgrlivši oko struka.

Predeo kojim su putovali bio je uglavnom ravan i zamkari su dosta dobro napredovali, zastajući samo s vremena na vreme da odmora konje. Na jednom odmoru Kri Hart je priterao svog belca pored Sloterovog crnog ždrepcu.

– Čini mi se, Džebe – obratio se dvosmisleno vođi – da bi trebalo da malo poštediš svoga konja.

– Ne, Kri. Ona će ostati ovde, gde je.

Hart rezignirano slegnu ramenima i ponovo se udalji.

Kasnije popodne zašli su u kamenit, neravan predeo i na jednom mestu naišli na veliku, pločastu stenu, isturenu kao neka vrsta prirodne nadstrešnice, ispod koje je bilo savršeno mesto za logor.

– Nismo za noćenje mogli naći ništa bolje – konstatova Sloter. Svi su sjahali i on pomaže neodlučnoj Srebrnoj Zori da siđe iz sedla. Ustezala se jer je vrlo dobro znala šta je čeka. I zaista, predvodnik odmah nervoznim glasom reče:

– Vi ostali podignite logor, a ja i ova devojčica idemo malo u šetnju po žbunju.

Kri Hart dobaci:

– Važi, ali zovi nas kad budeš završio sa šetnjom!

Sloter dogradi ruku Srebrne Zore prstima snažnim kao klešta.

– Naravno, Kri. A sada polazi napred tamnokoža kučko!

*

Srebrna Zora se naglo okrenula i zamahnuvši rukom kao tigrica kandžom, zagrebala Slotera po licu. Zbunjen napadom, on na trenutak popusti stisak ruke. Devojka je to iskoristila, istrkla se i već u sledećem trenutku slobodno jurnula prema žbunju.

Ali Sloter je njen potez shvatio kao zanimljivu igru i gromko se nasmejao.

– Treba li ti pomoć da je uhvatiš, Džebe? – doviknu mu Hart.

– Nećeš doživeti da ti zatražim pomoć za takav posao!

Sloter se punim trkom uputi za devojkom. Zamkari su mirno posmatrali kako Indijanka beži prema gustom žbunju. Letela je s busena na busen lako kao srna i da je za njom trčao Hart možda bi i uspela da pobegne. Ali uprkos krivim nogama riđobradi zamkar je trčao brzo kao mustang i počeo je da je sustiže.

Srebrna Zora je odjednom zadihano zastala i grčeviti jecaji potresoše joj telo kad je shvatila da ne može pobeći. Ali u tom trenutku, kada je već bila na domaku žbunja, pred njom se odjednom stvorio Dok Holidej. Razrogačenih očiju, s nevericom pogledala je svog dotadašnjeg saputnika.

– Ne prilazi bliže, Slotere! – procedi zapadnjak kroz stisnute zube, zatežući prstom okidač svog kolta.

Zadihani Sloter zastade u mestu. – Prokleta kopile! – izusti i ruka mu se pruži ka futroli s revolverom.

Holidej pritisnu okidač i teško tane pogodi Džeba Slotera u prsa. Zamkar polete unazad kao da ga je povukla ne-

vidljiva, snažna ruka. Pao je na leđa jednom rukom pritiskajući ranu, a drugom mašući kroz vazduh kao što ptica maše polomljenim krilom.

U istom trenutku Kri Hart poteže svoj vojnički kolt. Revolver planu u trenutku kada se Holidej bacio udesno. Pao je, otkotrljao se nekoliko puta i skočivši na noge, u magnovenju, bez nišanjenja opalio. Bio je to pokret koji je jednom video od jednog revolveraša, pa ga je posle često vežbao, dok ga nije uvežbao skoro do savršenstva. Kri Hart, pogođen u srce, pade na mestu gde je stajao, s izrazom iznenađenja na bolno zgrčenom licu.

Okrenuvši se preostaloj dvojici, Dok povika:

– Želite li i vi da dobijete isto?

Bledi kao kreč, zamkari su ćuteći digli ruke.

Kinkejd odgovori drhtavim glasom:

– Mi s tim nemamo nikakve veze, mister Holideje. Ne želimo da zbog gluposti gubimo glavu.

– Onda dobro – reče zapadnjak zadovoljno. – Pojašite konje i idite. Ali ostavite mi tog zelenka.

Pažljivo ih je posmatrao, spreman da puca, mada je osećao da s njima neće biše biti nikakvih neprilika. Prizor munjevitih smrti njihovih kompanjona oduzeo im je svaku želju za borbom.

Srebrna Zora priđe zapadnjaku, blistajući od zadovoljstva. Zaustila je nešto da kaže, ali je Dok prekide:

– Čekaj dok se udalje.

Dvojici zamkara bilo je dovoljno nepuna tri minuta da iščeznu van domašaja pogleda.

– Uzmi tog konja – obrati se sada Holidej Indijanki. – Logorovaćemo noćas na nekom drugom mestu.

– Ja...

– Uradi to što ti kažem, ženo. Uskoro će se smračiti.

Pohitala je do zelenka, pojahala ga i doterala do Holideja. On je pošao napred kroz žbunje, a ona je usmerila konja za njim. Kada je Dok došao do svog konja, hitro ga je pojahao i uputio se nazad ka crvenim liticama.

Devojka ga je sustigla i poterala konja pored njegovog.

– Hvala ti – rekla je meko, stidljivo gledajući u vrat konja. U tom trenutku penjali su se uz stepenastu, prilično strmu kosu i Dok sačeka pre nego što ju je pogledao i osmehnuo se:

– Mislila si da ću te ostaviti, je li?

– Da.

Klimnuo je glavom i usmerio pogled pred sebe.

– Morao sam se tako ponašati da bih ih obmanuo.

Malo kasnije su se ulogorili. Kada se smračilo i kada je logorska vatra odagnala noćnu hladnoću, ona ga upita:

– Zašto si došao da me spaseš, bleđoliki Holideje?

Prvi put je izgovorila njegovo ime i to s toplinom koja je zapadnjaku godila.

– To je duga priča – odvratio je – a možda nije ni zanimljiva. Ali neki razlog je postojao zbog koga sam došao.

– Reci mi koji.

Dok je pogleda i tiho reče:

– Ja verujem da se odnosi među ljudima moraju graditi na dobroj volji. Ova

četvorica su hteli da prema tebi prime ne nasilje, a ja sam protiv nasilja.

– Samo to? Ništa drugo? – glas joj je zvučao razočarano.

– Ako je bilo i drugih razloga, oni u ovom trenutku nisu presudni. Vidiš, u svetu postoje i dobro i zlo. Ja želim da dobro pobedi i zato se trudim da mu, gde god mogu, u tome pomognem.

Dugo je ćutala pre nego što je ponovo progovorila:

– To je samo taj jedan, kako kažeš, glavni razlog. A drugi razlozi?

Pogledao ju je u oči i zapitao se da li da prema njoj bude do kraja iskren. Istina je bila najbolji i najčvršći most do prijateljstva i poverenja, pa zato odlučio da ništa ne taji.

– Pa... morao sam poći za tobom.

Osmeh razumevanja zaigrao joj je na licu i u tom trenutku on je za nju bio samo muškarac, istina odlučan i nepokolebljiv u suočavanju s velikim opasnostima.

Dok pruži ruku i blago je dodirnu po obrazu.

– Ti si lepa žena, Srebrna Zoro.

Njena ruka poklopila je njegovu i ona prinese njegov dlan svojim usnama.

– I ti si veliki, hrabar i lep ratnik, bledoliki Holideje.

On ju je lagano i nežno privukao sebi i njihove usne su se spojile u dug poljubac. Kada su se razdvojili na njenom licu se ukazalo iznenađenje.

– Dopada ti se? – upitao ju je.

Dodirnula je svoje usne vrhovima prstiju kao da dodiruje nešto strano, nepoznato.

– Da – potvrdila je.

Ponovo ju je privukao i poljubio, a onda je zadržao u zagrljaju. Nije trebalo žuriti s njom ukoliko je želeo da u njoj probudi istinsko zadovoljstvo i želju za ljubavlju. Sa stvorenjem tako divljim kao što je bila Srebrna Zora trebalo je vremena i strpljenja.

Rađalo se jutro kada su dvoje saputnika ustali i osedlali konje. Bilo je hladno, a u vazduhu se osećao miris dolazeće ledene kiše.

Ali devojka se toga jutra osećala drugačije, kao sasvim drugo biće, koje do tada nije ni postojalo. Znala je da je za takva njena osećanja razlog iskustvo koje je doživela, a uzročnik ovaj bledoliki kraj nje. Bio je toliko drugačiji od čoveka s kojim je do skora živela, a da ne govorimo o onima koji su je na silu uzimali. Njen muž, ratnik po imenu Dva Sunca, bio je hladan i krut. Živeo je samo za lov i rat i služio se njenim telom uvek kada bi to pozeleo. Nije, u stvari, mnogo žalila što je mrtav i bilo je to za nju samo olakšanje.

Pojahali su i ona se osmehnu Holideju skoro stidljivo pre nego što su poterali konje u brz kas. Pošto su morali da pređu značajno rastojanje, Dok je tek kasno popodne ugledao u daljini liniju izdignutih crvenih litica.

Noć je bila hladna. U daljini su čuli zavijanje usamljenih vukova, monotonno kao neka tužbalica.

Te noći oboje su bili tihi i uzdržani kao da su se bojali da jedno drugo dotaknu, makar i ovlaš. Zapadnjak je to činio svesno, iako je osećao da se u njemu sve više budi želja za njom.

Tek kada su potražili utočište od hladnoće u toploti pokrivača, ona ga upita mekim glasom:

– Želiš li da me poljubiš?

Pridigao se na lakat i zagledao joj se u oči.

– Da, ali ovaj put ne bi se završilo na tome. Shvataš li?

Klimnula je glavom. S lica uokvirenog gustom crnom kosom blesnuo je osmeh, otkrivajući bele zube: – Znam.

Dok joj se pridružio pod ćebadima i ono što se posle toga desilo odigralo se kao nešto najprirodnije na svetu...

Kada su sledećeg dana krenuli iz logorišta vejao je redak, sitan sneg, ali posle nekoliko časova potpuno je prestao i iza oblaka pojavilo se sunce. Predeo je blistao od beline i sunčevog sjaja. U bistrom vazduhu, bez trunke prašine i bez ijednog zvuka ogledala se devičanska čistota neizmerne prirode.

Malo zatim prošli su kroz šumicu mladih topola, a odmah zatim naišli su na ulaz u jednu prostranu dolinu. Pravo ispred njih, kao na dlanu, možda petsto metara daleko, videla se rančerska kuća. Tanak pramen dima vijugao je iz dimnjaka.

Holidej zateže vođice. – Mora biti da je to Vilsonov ranč. – Nigde nije zapažao nikakvo kretanje i sem dima nije bilo drugog znaka života. – Čekaj me ovde – reče devojci i pruži joj napunjenу pušku.

– Veruješ mi sada?

Dok je pogledao u oči: – Posle prošle noći da.

Osmehnula se: – Budi oprezan!

– Ne brini. Ako su svraćali, davno su otišli. Ipak, možda ću otkriti neki putokaz.

Dodirnuvši prstom obod šešira, zapadnjak podbode konja i ovaj pojuri kroz dubok sneg.

Smatrao je da će biti bolje ako ranču otvoreno priđe. Za to je bilo više razloga. Kao prvo imao je trodnevnu bradu koja je njegov izgled temeljito promenila. Kao drugo, čvrsto je verovao da ga nijedan od bandita nije nikada video. Ipak, možda su ga videli pomoću durbi-na, ali je u tom slučaju brada smanjivala mogućnost raspoznavanja.

Već se sasvim približio kući. Od većeg broja konja nije bilo ni traga, pa se Dok malo-pomalo opustio i mirno zaustavio konja pred oronulom kućom.

Na vratima se pojavi debeljko s čačkalicom u ustima.

– Zdravo, došljače. – Debeljko je izgledao zabrinut.

– Zdravo. Vi ste Set Vilson?

– Tako je. – Rančer se zagleda pažljivo u došljaka. – Jesmo li se već ranije sreli?

– Nismo. O vama mi je pričao jedan moj prijatelj. – Prisetio se zamkarevih reči kako je Vilsonov ranč prihvatna stanica za begunce pred zakonom. – Tražim trojicu koji su...

– Jeste li vi predstavnik zakona?

Holidej je uspeo da se osmehne:

– Vraga! Ni govora! To bi poslednje bio na svetu.

Vilson se iskezio: – Sreća vaša, prijatelju. Udite i recite mi sve o tome.

Zapadnjak je sjahao i nastavio da priča:

– Tražim trojicu koji su sa sobom gonili gomilu konja.

Nije opazio kako se na te reči Vilson neprimetno trgao, ali je jasno video zapeti revolver u njegovoj ruci kada se rančer preteći okrenuo prema njemu. – Ko ste vi? – upitao ga je držeći oružje upereno u zapadnjakov trbuh.

Holidej je grozničavo počeo da razmišlja. Bilo bi glupo da kaže svoje pravo ime, jer je Vilson očigledno bio u dosluhu s kradljivcima.

– Majkl Džekson – odgovorio je.

Vilson napući usne.

– Možda jeste, a možda i niste taj za koga se izdajete. Mister Skare! – doviknuo je i trenutak kasnije na vratima se pojavi grdosija od čoveka.

– Tu sam! U čemu je stvar, Sete? – Nije mu se dopalo što je prekinut u pola doručka.

Rančer pokretom glave pokaza na zapadnjaka:

– Poznaješ li ovog čoveka?

Haket priđe bliže i pažljivo odmeri Holideja pre nego što je odrečno zavrteo glavom:

– Nikada gu životu nisam video. Zašto?

– On traži trojicu konjanika s mnogo konja. Da li te to podseća na nešto?

Haketovo lice se odjednom promeni.

– Možda.

Dok shvati da je zapao u veliku nevolju, ali se svom snagom trudio da izgleda bezbrižan.

Sada je, međutim, i Haket izvukao revolver.

– Odbaci oružje, momče!

Znajući da tog trenutka gleda direktno smrti u oči, Dok polako otkopča opasač s revolverom i pusti ga da padne na pod.

– A sada – nastavi grmalj – reci mi zašto tražiš tu trojicu?

– Dobro pazi šta govoriš – dodao je Vilson – jer ovde u blizini ima dosta grobova onih koji nisu znali da nam ispričaju dovoljno ubedljivu priču o onome što nas je interesovalo.

Dok je pokušao da dobije na vremenu:

– Mislite na predstavnike zakona?

– Možda. Ali ne zanovetaj, momče, nego govori. Pitali smo te nešto i odgovaraj, ali brže.

Pre nego što je Holidej mogao nešto da kaže, Haket je došao na ideju:

– Pazi na njega, Sete! Idem da pogledam šta ima u njegovim bisagama.

Zapadnjaku se zgrčio želudac. U bisagama je imao dokumentaciju iz koje se mogao utvrditi njegov identitet, recimo, pisma, neke priznanice i druge papire koji su glasili na ime. Otkrivanje njegovog identiteta bilo je isto što i smrtna presuda.

Haket otvori jednu torbu i u njoj nađe nabijen kožni novčanik. Otvorio ga je i cokuo jezikom.

– Gle, gle – rekao je pregledavši ga.

– Pa to je naš slavni kockar s Misisipija!

*

U životu svakog čoveka ima trenutka kad mu se čini da je vreme potpuno stalo i da je život prestao da teče. Za

Doka je ovo bio jedan od takvih trenuta.

Zainteresovan Haketovim otkrićem, Vilson upita:

– Ko je sad, dovraga, taj koga si pomenuo?

– To je jedan mnogo poznat čovek, prijatelj onog rančera čije smo konje oterali – objasni grmalj. – Izgleda da se on, ne znam iz kog razloga, našao pobuđenim da pođe da vrati konje. – Odjednom mu je na um pao Raundtri i način kako se vođa njihove bande okrenuo protiv njega i lišio ga dobiti. – Znaš, možda ne bi bila loša ideja da mu kažemo kuda su otišli. – Glasno se nasmejao na tu svoju zamisao.

Ali Set Vilson je odlučno odmahnuo glavom:

– Ne. Ne želim da imam nikakve neprilike s onom dvojicom.

– U pravu si – složi se Haket, mada malo ožalošćen. – Raundtri stvarno može biti vrlo gadan, a takođe i Dženings.

U tom trenutku iz kuće su se pojavile Linda i Roza. Videvši zapadnjaka. Roza nije mogla da sakrije svoje ushićenje:

– Čuj, pa ti si zaista đavolski lep!

Holidej je opet iskoristio trenutak da pokuša da dobije u vremenu. Pomoć mu je mogla doći samo iz jednog pravca.

– Pa, da budem iskren i vas je dosta prijatno videti – uzvratio je što je mogao ljubaznije.

– Zaveži! – dreknuo je Set Vilson, lica skoro pomodrelog od ljutine. – Vas dve ulazite unutra!

– Ali, tata – usprotivila se Linda, očekujući podršku od svog ljubavnika.

No Haket ju je ovaj put izneverio i složio se s Vilsonom:

– Uradite kakvo vam otac kaže. Ovde će se verovatno proliti krv i dajem vam reč da to neće bit moja krv.

Holidejev pogled instinktivno se spusti do opasača s revolverom u prašini pored njegovih nogu. Vilson primeti taj pogled i cinično se nasmeja:

– Hajde, pokušaj, mister: Vredelo bi da vidim koliko si vešt!

Holidej odmahnu glavom:

– Ne, hvala.

– Možda bi ipak trebalo da pokušaš. Na taj način bismo kratko i brzo završili ovaj susret. Ali ako nećeš, onda ćemo videti šta je ovaj krupni momak smislio za tebe.

Nekoliko trenutaka kasnije Skar Haket se pojavio sa svojom skraćenom sačmarom u ruci. Holidej se od pogleda na to oružje naježio. Na nesrećnom Hobiju Blejku video je šta to oružje može napraviti od čoveka.

Bandit potapša kundak svoje dvocevke. – Pretpostavljam da znaš gde sam je poslednji put upotrebio – zacerekao se zadovoljno.

Set Vilson pokaza prstom prema nekoliko udaljenih stabala:

– Hajde, kreni tamo, Misisipi! Najbolje je da čovek sam ode tamo gde će biti sahranjen.

– Učini kako ti se kaže – Haket uperi dvocevku zapadnjaku u noge – ili ću ti odmah razmrskati kolena!

Holidej duboko uzdahnu. Kuda li je samo nestala Srebrna Zora? Ona bi mu sada bila potrebija od vazduha koji udiše. Krišom je pogledao ka rubu šu-

marka gde ju je bio ostavio. Tamo od nje nije bilo ni traga.

Dok je lagano pošao, ali mu se činilo da su mu noge krute i teške kao da su od olova. Kada su Haket i Vilson pošli za njim, tišinu prolomi rezak puščani pucanj.

Skar Haket je promuklo zastenjao i pao licem prema zemlji, a istog trenutka planula je i njegova sačmara i krupna sačma iskopala je rupu u zemlji, podigavši oblak prašine i kamenčića.

Holidej i Vilson su se okrenuli kao bičem ošinuti. Srebrna Zora je stajala s puškom u ruci u blizini korala. Rančer podiže ruku i nanišani revolverom na nju, ali se Dok kao panter baci njemu na leđa.

Pali su zajedno na zemlju, ali se Vilson pokazao kao pribran i čvrst protivnik, jer je odmah pokušao da se okrene i da izbliza prisloni cev revolvera Holideju uz telo. No i zapadnjak je u rvanju imao iskustva. Dograbilivši cev pištolja, okrenuo ju je tako da kad je Vilson pritisnuo okidač metak je odleteo u vazduh.

Još se odjek pucnja nije ni utišao, a odjeknu piskav krik Linde Vilson jer je rančeroва kći ugledala ispruženo nepomično telo Skara Haketa.

Srebrna Zora je potrčala prema dvojici boraca, koji su se još rvali, ali njena intervencija više nije bila potrebna. Holidej je zadao jedan snažan kratak udarac Vilsonu u vrat i ovaj zakoluta očima. Više nije bio svestan ničega oko sebe i srušio se na zemlju.

Linda uze Haketovu glavu sebi u krilo. Oči grdosije staklasto su gledale

prema nebu i iz ugla usana tekao mu je tanak mlaz krvi.

– Skare – zajecala je.

I kao da ga je njen poziv vratio s onoga sveta, na koji je jednom nogom već zakoračio, Skar je digao ruku i privukao njenu glavu svojim usnama.

– Novac... za tebe.. u postavi moje kožne jakne...

Onda se naglo i grčevito trgao i život mu se ugasio.

Za to vreme Holidej se digao sa zemlje i pripasao svoj opasač s koltom. Srebrna Zora je prišla i stala pored njega s puškom uperenom na Lindu, koja se u tom trenutku okrenula i ubilačkim pogledom presekla devojkicu koja je ubila njenog ljubavnika.

Da bi predupredio komplikovanje situacije, zapadnjak reče:

– Dobio je tačno ono što je zaslužio.

U tom času počeo se micati i Set Vilson. Pridigao se i seo, pridržavajući se rukama da ne padne, a Roza je pošla prema njemu da mu pomogne.

Sada Holidej odlučno reče:

– Danas je proliveno već dosta krvi. Ne želim više nikakvo ubijanje ovde. Jesmo li se razumeli?

Set Vilson potvrdno klimnu glavom:

– Slažem se.

Roza mu pomože da ustane. Zapadnjak je dotle počeo da prikuplja revolve-re... Vilsonov, pa kolt koji je još uvek stajao u futroli na bedru mrtvog Haketa i na kraju i skraćenu dvocevku. Ispraznio je metke iz nje i bacio pušku na gomilu polomljenih kolskih točkova.

Vilson ga je posmatrao, obližujući s vremena na vreme suve usne. Znao je

da je zapao u težak položaj i pretpostavljao je, ne poznajući zapadnjakovu pravu prirodu, da ga taj kockar s Misisipija može lako ubiti ako načini kakvu grešku.

Kao da je pogađao rančerove misli, Holidej ga upita:

– Da li bi želeo da živiš?

– A ko ne bi? – odgovori Vilson.

– Dobro. Ako želiš da živiš, onda je sve vrlo prosto: reci mi samo kuda je otišao Raundtri.

Set Vilson opet liznu usne. Pravilo koje je naučio još od mladih dana bilo je da treba držati jezik za zubima ako čovek hoće da živi dugo i on se tim svojim principom ponosio. Ali na Holidejevom licu pročitao je nešto što mu je savetovalo da taj svoj princip pošalje do đavola.

– Kada su otišli odavde? – upita zapadnjak.

– Pre dva dana.

– Kuda su se uputili?

Sada, kad je jednom razvezao jezik, Vilson je nastavio da odgovara i nije se zaustavljao:

– Otišli su prema gradu Trejl End.

Holidej je čuo za taj grad. Bilo je to malo naselje nedaleko od reke Misuri i oko pedesetak milja daleko od severnog puta. Jednom davno prolazio je dosta blizu tog mesta.

– Mislim da tamo negde imaju mali ranč – dodao je Vilson.

– Misliš...?

– Čuo sam samo nekoliko reči kad su jednom razgovarali.

– Dobro. Prihvatiću to. Pretpostavljam da tamo žive pod drugim imenom?

Vilson sleže ramenima.

– Verovatno je tako. Vi im valjda nećete reći da sam vam ja to kazao?

– To neće biti od značaja, jer ih u svakom slučaju čeka smrt. Ili od mog revolvera ili na vešalima.

Pošao je tamo gde je bacio Haketovu dvocevku. Uhvatio ju je za cev, zamahnuo i polomio kundak udarcem o gvožđem okovane točkove.

– Hajdemo odavde – reče zatim Srebrnoj Zori.

– Ostavila sam mog konja tamo u šumici.

– Pojaši moga – reče joj, držeći Vilsona na oku.

Vrativši revolver u futrolu, skočio je iza devojke na konja i veliki ždrebac je pojurio punim trkom ka mestu gde je čekao devojčin zelenko.

Podbočivši se rukama, Set Vilson je zabrinuto zavrteo glavom. Život zaista donosi nepredvidive obrte, pomisli, a onda se okrete i uđe u kuću.

*

Sunce je sijalo na jasno plavom nebu kada su Džej Raundtri i Slim Džening stigli nadomak svog malog ranča i ugledali obrise poznate im zapuštene kuće. Raundtri gromko i zadovoljno kliknu:

– Pogledaj samo! To je naš slatki dom!

– Upravo gledam. – Dženings je razmišljao o toploj kupki i za promenu malo udobnosti umesto mučnog, napornog putovanja.

Nekoliko trenutaka kasnije iz kuće je istrčao mlad čovek i povikao:

– Đavolski mi je drago što vas vidim! Gde je Skar?

– Ostao je kod Vilsona, Džefe. Zaljubio se u onu Lindu.

– O? – izusti Džef Kenton. Bio je glatko izbrijan i uredno odeven. Na kukovima je nosio dva kolta s drškama od belog sedefa. Pogledao je na gomilu povezanih konja i zviznuo od oduševljenja.

– Jeste – reče Dženings. – Konji su zaista izvanredni zar ne?

Raundtri se glasno nasmeja:

– Najbolji konji koji postoje. Pripremi nam kafu, Džefe.

– Odmah, Džeje.

Raundtri i Dženings povedoše konje prema ograđenom prostoru, a Džef otrča u kuću.

Dženings otvori vratnice i njih dvojica povedoše konje u koral, gde počеше da im skidaju konopce s vrata.

Završivši to, uđoše u kuću. Dok su pili kafu, Raundtri upita Džefa:

– Je li ovde bilo sve u redu?

– Sve je bilo mirno kao na groblju. Juče sam bio u gradu i čini mi se da me je šerif ružno pogledao.

Raundtri se osmehnu:

– Neka te to ne brine. Šerif Aksel Kern nije problem. Je li tako, Slime?

Dženings odgovori samo klimanjem glave. Kenton je bio dovoljno pametan da ne pita zašto.

– Je li Džeson Forest u gradu? – upita ga Dženings.

Kentonovo lice zadovoljno sinu:

– Jeste. Svi veliki rančeri su tamo.

– Odlično – konstatova Raundtri, nalivajući kafu u limeno lonče. – To će

nam uštedeti jahanje do njegovog ranča.

*

Sledeće jutro bilo je sunčano kao i prethodno, mada je nekoliko tamnih oblaka nagoveštavalo da bi kasnije moglo biti kiše.

Raundtri i Dženings su se pripremili da krenu u grad i obojica su izgledali sasvim drugačiji nego dan pre toga. Bili su glatko izbrijani i na sebi su imali čiste košulje i odela.

Džef Kenton ih je ispratio, žaleći što i on ne može da pođe s njima. Ali na ranču je morao da obavlja važan posao: da se brine o brojnim konjima.

– Džefe – obrati mu se Raundtri, osećajući se svež i odmoran posle desetočasovnog sna – možeš nas očekivati sutra tokom dana. Moram i ja da upoznam one nove devojke o kojima si nam juče pričao.

– Ne treba da brinete za ranč – obeća Kenton i potapše kundak puške, koju je držao u naručju.

*

Trejl End je bilo tipično naselje Divljeg zapada. Imao je jednu glavnu ulicu i zgrade sa ukrašenim pročeljima. U njemu je uglavnom bilo mirno, sem subote i nedelje, kada su saluni i bordeli bili puni i pravili dobar pazar.

No toga dana u Trejl Endu nije bilo mirno, iako je bio običan radni dan. U gradu se nalazilo mnogo konjanika, a sa one strane gde su se nalazili ograđeni prostori za rogatu stoku čulo se mukanje goveda. Bio je to pijačni dan.

– Šta kažeš na to da pivom speremo prašinu iz grla? – predloži Raundtri.

– Slažem se – prihvati Dženings.

Sjahali su pred hotelom, jednim većim zdanjem u kome je bio i salun. Raundtri je baš vezivao konja za prečku kada je ugledao visokog, malo podebljeg čoveka koji se pojavio iza ugla i uputio se ka njima. Osmehnuo mu se:

– Dobar dan, šerife Kerne.

Na šerifovom okruglom licu nije bilo ni traga osmeha. U mutnosivim očima ogledalo se nezadovoljstvo, ali to nezadovoljstvo nije bilo usmereno prema banditu koji je ovde bio poznat pod imenom Mič Rajder. Nezadovoljstvo je bilo okrenuto prema njemu samom.

– Dobar dan, Rajdere – pozdravi šerif, igrajući igru koja se od njega očekivala. Dženings je pozdravio samo pokretom glave.

– U gradu je izgleda prilična gužva? – osmehivao se i dalje zadovoljno Raundtri.

– Da. – Šerif se nespokojno uzvrpoljio.

– Dotali smo neke konje s puta – obavesti ga Raundtri. – Zaista prvoklasni konji. Hteli smo da vidimo je li stari Forest zainteresovan da ih kupi.

Šerif ozbiljnog lica klimnu glavom. Koliko li je ljudi izgubilo život zbog tih konja, ćutke se pitao.

– Znate li gde ga možemo naći?

– Koliko znam, tačno tu iza vas. – Kern se okrenuo da pođe.

– Oh, šerife...

– Molim?

– Sledeći put kad vidite mladog Kentona, nasmešite se, važi?

– Đavo vas odneo i kad ste došli ovamo – izusti šerif u jednom dahu i lice mu potamne od ljutine.

– Ali došao sam ovamo i to je činjenica. Pomisli samo na stara dobra vremena, Adamse. Sećaš li se? – Raundtri se glasno nasmeja. – Hajdemo da popijemo pivo, Slime!

Dženings se uozbilji:

– Ja sam Harv, ne zaboravi to.

– Naravno, Harve.

Šerif se okrenu i udalji preko ulice. Nekada poznat kao Stejsi Adams, bandit ucenjen sa dve hiljade dolara, živ ili mrtav, voleo bi više od svega na svetu kad bi prošlost mogla biti pokopana i zaboravljena. Pre dvanaest godina on je napustio stazu zločina i vratio se časnom i poštenom životu. Oženio se, dobio decu i postao najbolji šerif za koga je ovaj grad ikada znao.

U baru hotela Raundtri i Dženings su se prihvatili čaša s pivom, sedeći za jednim stolom u uglu. Tek što su otpili nekoliko gutljaja u bar je ušao onizak, snažno građen čovek.

– Mister Foreste – pozva ga glasno Raundtri.

Džeson Forest zastade i okrete se prema banditu. – Molim, Rajdere? – Odgovor mu je bio odsečan, pomalo nadmen i nabusit.

– Imate li nekoliko minuta vremena za nas?

Rančer klimnu glavom i priđe njihovom stolu.

Sačekavši malo ne bi li Forest seo, Raundtri reče:

– Jednom ste mi rekli da potražim dobre konje za vas, ako slučajno na njih naiđem.

– I?

– Našao sam nekoliko grla i doterao ih na naš ranč. – Zaćuta na trenutak, pa nastavi: – Jeste li zainteresovani?

Držanje bogatog rančera odjednom se promenilo i on se osmehnu.

– Da, zainteresovan sam. Koliko konja imate?

– Sedite malo, mister Foreste – reče Raundtri, pokazujući na praznu stolicu.

– Harve, donesi mister Forestu jedno piće.

– Može pivo – reče Forest, sedajući.

Raundtri srknu iz svoje čaše. Forest je, dakle, još uvek bio zainteresovan... To je bilo ono najvažnije što je hteo da sazna. Kada bude video konje, onda će moći da razgovaraju dalje. Sada je ispričao rančeru samo ono što je u prvom trenutku bilo važno za eventualnu pogodbu.

– To što sam čuo zvuči dobro – reče Forest, saslušavši ga. – Hteo bih da ih vidim, Rajdere. Nevolja je u tome što sam danas i sutra ceo dan zauzet.

– Nije hitno – reče Raundtri. – Hteo bih samo da ih vi prvi vidite. Sem toga, Harv i ja bismo hteli da se malo odmorimo i provedemo. Poslednjih sedmica smo naporno radili i dobro smo se zamorili.

– Gde ste nabavili te konje?

– U Ajdahu – slaga ga Raundtri.

Forest ispi pivo i spremi se da pođe.

– Hoćete li još jedno piće, mister Foreste?

– Ne, hvala, Rajdere. Danas moram biti krajnje pribran i bistrog uma, jer se sklapaju poslovi.

– Dobro. Kada vas možemo očekivati na ranču?

– Pa, recimo, da se dogovorimo za petak oko podne?

– Fino. Dogovoreno.

Rančer ustade, dodirnu prstima ivicu svog belog stetsona i okrenu se. Ispratio ga je zadovoljan osmeh banditskog vođe.

*

Nakon što su napustili Vilsonov ranč, Holidej i Srebrna Zora su dosta brzo putovali. U četvrtak kasno popodne zaustavili su se pred putokazom, ispucalim od sunca, vetra i kiše, na kome je pisalo: „Trejl End, 8 milja“.

Srebrna Zora se uznemirila:

– Blizu smo, Holideje.

– Da – potvrdi on. – To je kraj našeg puta, ali mislim da neće biti samo to.

Put kojim su dalje išli bio je širok i mestimično duboko izbrazdan točkovi-
ma mnogobrojnih kola. Ne dugo posle toga pred sobom su ugledali grad: veći broj tu i tamo bez reda razbacanih zgrada, niskih i ružnih. Holidej je širom Divljeg zapada već video dosta takvih naselja.

U jednom trenutku Srebrna Zora je zaustavila svog konja. – Ja ću ostati ovde – rekla je. Na licu joj se videlo da se nečega plaši. Sasvim razumljivo, jer je pred njima bio grad belih ljudi, u kojem nije bilo mesta za takve kao što je ona. Holidej joj, međutim, nije dao da se predomišlja:

– Poći ćeš sa mnom!

– Ne! – Pokazala je prstom prema jednoj skupini drveća. – Čekaću te tamo dok odeš da razgovaraš sa šerifom. – Oborila je glavu. – Ti sigurno ne želiš da te drugi bledoliki vide sa mnom.

Zapadnjak se trgao. Rasne predrasude nisu bile novina ni retkost u ovim krajevima, ali nije mogao da pretpostavi da ih je Srebrna Zora tako duboko osetila. Poželeo je da taj njen osećaj bar donekle ublaži.

– Zašto si to rekla? – upita.

Pokretom ruke pokazala je preriju oko njih:

– Ovde, u prirodi, sve je sasvim drugačije, Holideje. Mi smo jednostavno čovek ratnik i žena. Ali u gradu je različito. Ti ćeš biti belac, a ja...

Zapadnjak je preseče odlučnim pokretom ruke:

– Dodavola s glupostima! Pođi sa mnom kad ti kažem i da više o tome ne raspravljamo. – Nagnuo se bliže prema njoj i dodirnuo je rukom po mišici: – Ti si sada sa mnom, Srebrna Zoro, i nemaš čega da se plašiš...

– Ne brinem se ja za sebe.

– Ženo – reče Dok, shvativši da u nekim trenucima mora preći na reči shvatljivije njenoj prirodi i vaspitanju. – Suviše mnogo govoriš. – Rekavši to, poterao je konja u trk i devojka rezignirano pojuri za njim.

Dok su, stremen uz stremen, jahali glavnom ulicom, bili su predmet mnogih radoznalih pogleda. Jedan kauboj, naslonjen na stub nadstrešnice, okrenuo se ka svom drugu i rekao:

– Hej, Bo, eno jednog indijanskog ljubavnika!

– Ne bih imao ništa protiv da sam njegove sreće – promrmlja Bo Voker, plećeći očima divlju lepotu mlada Indijanka, dok su ona i belac jahali ulicom pored njih.

Malo kasnije zapadnjak primeti natpis iznad šerifske kancelarije i potera konja prema njoj. Kada su sjahali, Srebrna Zora je bojažljivo rekla: – Ja ću ostati da čuvam konje.

– Nećeš. Poći ćeš sa mnom. – Rekao je tako odlučno i zapovednički da je devojka znala kako je nemoguće raspravljati se s njim. Dok nije želeo da je ostavi napolju, jer bi mogla biti izložena neželjenim posledicama.

Prišli su vratima i Holidej pokuca.

– Pričekajte trenutak – začu se iznutra dubok glas.

Stajali su pred vratima više od dva minuta pre nego što su se otvorila. Šerif se iznenadio kada je ugledao Indijanku pored belca dosta gospodstvenog izgleda, uprkos odelu zapuštenom i prljavom od napornog, dugog jahanja. Čovek koji je stajao pred njim očigledno nije bio skitnica, već neko ko je znao šta hoće i koliko vredi. To se videlo po njegovom držanju, izražajnim crtama lica i ledenom sjaju sivoplavih, prodornih očiju.

– Šta mogu da učinim za vas? – upita šerif, pokazujući im rukom da uđu.

Ne obraćajući pažnju na šerifovu ponudu, Dok upita:

– Da li vam nešto znači ime Džej Raundtri, šerife?

Kerna kao da je neko nogom udario u stomak i to se na njegovom licu opazilo. – Da – rekao je i okrenuo se da bi prikrrio svoju zbunjenost.

Zapadnjak je bio iznenađen šerifovim držanjem. Istog trenutka njegov instinkt, ono šesto čulo koje ga je mnogo puta opomenulo na opasnost, zazvonilo je na uzbunu. Ako Raundtri ima ranč u blizini grada, kao što mu je Vilson rekao, nije li bilo moguće da šerif zna za to i da se iz nekog razloga pravi kao da o svemu tome nema pojma? Da, bilo je to moguće. Zbog toga je Dok morao da odigra drugu ulogu od one koju je pri dolasku planirao.

– Čujte – rekao je, opomenuvši pogledom Srebrnu Zoru da ćuti – ja sam lovac ucenjenih, Floyd Čini. Možda ste čuli za mene?

– Ne bih rekao da sam čuo, Čini – šerif je s velikom mukom skrivao olakšanje koje ga je obuzelo. – Ali zašto ga tražite u okolini grada? Poslednje što sam o njemu čuo bilo je da je otišao u Južnu Ameriku.

– Zaista?

– Da. Ovde u blizini nema razbojničkih skrovišta. Ako bi ih bilo, ja bih to sigurno znao.

Holidej je zaključio da razgovor postaje jalov i da od svake izgovorene reči može imati samo štete. Odlučio je da što pre ode odatle.

– U redu – rekao je pomireno. – Vredelo je pokušati. Pošto nas ovde više ništa ne zadržava, kupićemo nešto namirnica i krećemo dalje.

Šerif zažmiri. U priči ovog čoveka nešto je zaudaralo, ali se napravio kao da je prihvata za istinitu.

– U redu, Čini! U redu.

Holidej je uhvatio Srebrnu Zoru za ruku i osmehnuvši joj se, povede je napolje.

Ostavši sam u svojoj kancelariji šerif počea bradu. Smeo se kladiti da taj došljak nije bio lovac ucenjenih. Pustolov, revolveraš, džentlmen, lutalica, možda čak i razbojnik visokog stila, sve pre nego lovac na ucenjene. Suviše je lako dozvolio da bude otkačen. I svakako je morao imati razlog zašto Raundtrija traži baš ovde. Ali zašto se onda odjednom povukao u sebe i nije rekao skoro ništa? Šta će dalje preduzeti? I, još važnije, šta će on kao šerif preduzeti?

U jednom trenutku palo mu je na um da je tog došljaka poslala sama sudbina da mu Raundtrija skine s vrata. Tada bi mogao opet slobodno da diše. Ali šta ako se stvari iskomplikuju pa njegova tajna izbije na videlo? Da li da Raundtrija opomene na opasnost ili da pusti da događaji idu svojim tokom?

Holidej se snabdeo svim potrepiština u Bentonovoj trgovini. Kada su ponovo izašli na glavnu ulicu reče devojci:

– Idemo da nađemo gradsku štalu.

– Zar ćemo ostati ovde? – upita uplašeno Srebrna Zora.

– Nećemo. Ali štala je mesto gde se mogu dobiti zanimljiva obaveštenja.

Gradska štala bila je povučena nešto dalje od glavne ulice. Dva čoveka su istovarivala seno s jednih kola i za trenutak su prekinuli posao opazivši kako su

belac i Indijanka zaustavili konje neda-
leko od njih.

Vlasnik štale rukavom obriša znoj s
čela i reče:

– Sve je puno! – Glas mu je zvučao
odbojno jer nije mogao da shvati da se
belac može udružiti s nekom Indijan-
kom.

Zapadnjaku se od njegovog držanja
stegla utroba. Na trenutak mu je došlo
da skoči s konja i tom čoveku održi lek-
ciju kakvu nikada u životu nije dobio.
Ali je u zadnji čas savladao navalu besa
u sebi i uspeo da kaže mirno:

– U redu, momče, mi ionako nismo
nameravali da ostavimo konje u štali...
Ja sam samo pomislio da mi možeš po-
moći nekim obaveštenjima.

Osetivši po Holidejevom držanju da
je preterao i izložio se opasnosti, šta-
lar odahnu s olakšanjem što je oluja
prošla. Lagao je, razume se, da je štala
puna i da je ovaj strogi došljak provirio
ko zna šta bi se desilo. Zadovoljan zbog
takvog ishoda, upitao je uslužno:

– Šta ste hteli?

– Pokušavam da nađem jednog mog
starog prijatelja. Čuo sam da živi negde
u okolini. Krupan je, vrlo krupan, ima
sigurno stodvadeset kila i ružan je kao
greh. Lice mu je izrovašeno ožiljcima.
Udružen je s još nekim ljudima...

– Vi sigurno mislite na Elmera Atkin-
sa – reče vlasnik šale. – U okolini samo
jedan čovek odgovara takvom opisu.

– Da, da – potvrdi zapadnjak, naslu-
ćujući da se pomakao korak bliže cilju.
– To je Elmer... – osmehnuo se beza-
zleno.

– Nisam ga već duže vreme video. Ali
njegovi ortaci su danas bili u gradu. U
stvari, ako baš hoćete tačno da znate,
njihovi konji su ovde.

– Zaista? Šteta! U svakom slučaju,
bio bih vam zahvalan ako biste mi mogli
reći gde se nalazi njihov ranč.

– Nema problema. – Štalar uze prut
i počeo da crta primitivnu mapu na praš-
njavom tlu. – Mi smo tačno ovde...

*

Holidej i Srebrna Zora odjahali su iz
grada. Jedan čovek posmatrao je njihov
odlazak i čim su oni nestali na kraju
ulice, potrčao je do štale, gde je zatekao
vlasnika kako se muči da staru petro-
lejkicu dovede u red.

Bio je to šerif. – Dobro večer, Lorne
– oslovi štalara.

– I vama, šerife. Ove petrolejke su
vraški osetljive sprave. Petljam se već
dugo s njom i ne mogu da je uredim. Iz-
gleda da je fitilj izgoreo.

– Daj da vidim – šerif pruži ruku da
uzme lampu.

Uspeo je za čas da popravi petrolejku
i dok se štalar zahvaljivao, on ga upita:

– A sad mi tačno reci, Lorne, šta si
razgovarao s onim indijanskim ljubav-
nikom.

*

Oko pet milja istočno od grada zapad-
njak pomože Srebrnoj Zori da sjaše.
Mesto gde su se zadržali nalazilo se ot-
prilike na polovini rastojanja od cilja do
kojeg je sutra trebalo stići. Dok su ložili
vatra i pripremali prenoćište, ćutali su.

Odjednom Srebrna Zora poče da plače. Dok je pogleda i privuče sebi.

– Biće sve u redu, videćeš – tešio ju je.

Ona ga je čvrsto privukla sebi. Podigao joj je glavu i video suze koje su joj blistale na obrazima.

– Večeraćemo kasnije – šapnuo je i spustio svoje usne na njene. Zagrlila ga je još čvršće i počela da ga ljubi vatrenije nego ikada. Kada ju je položio na ležaj načinjen od ćebadi, dala mu se bez razmišljanja, skoro bezumno. U dnu srca volela je ovog čoveka više nego svoj život. Znala je da je to ludo jer su ih delile nepremostive prepreke, ali šta onda? Možda će sutra on ionako poginuti.

*

Glasno lupanje na vratima sasvim je razbudilo Džeja Raundtrija iz dubokog sna. Desnom rukom je pod jastukom napipao dršku kolta.

– Ko je to, dođavola? – upita Dženings sanjivo.

– Neki posetilac. – Raundtri spusti noge na hladan pod.

– Koliko je sati?

– Dovraga, misliš da znam?

Na ležaju u drugom kraju odaje Kenton se promeškoltio i nastavio da spava.

Dženings i Raundtri tiho su s revolverom u ruci na prstima otišli u kuhinju gde je neko kucao na zadnjim ulaznim vratima.

– Ko je? – upita Raundtri.

– Aksel Kern.

Raundtri pogleda Dženingsa, pa upita pridošlicu:

– Jesli li sam?

– Jesam.

– Upali lampu, Slime – reče Raundtri kompanjonu, pomerajući rezu na vratima.

Šerif uđe u mračnu, toplu kuhinju, osvetljenu samo crvenkastom svetlošću žara iz peći. – Zapali ste u nevolju – rekao je. – U gadnu nevolju.

– U čemu je stvar?

– Nije nikakva stvar, nego neki visoki čova s revolverima. Izgleda mi kao neko ko ume da barata oružjem. Raspitivao se u gradu.

Svetiljka se rasplamsala i njih trojica izgledaše kao sablasti.

– Šta se raspitivao? – upita Dženings.

– O vama i o vašem ranču. Rekao je da je lovac ucenjenih, ali meni se čini da to nije istina.

– Gde je sada?

– Ulogorio se negde izvan grada. Mislim da nije daleko.

– Opiši ga – reče Raundtri, privlačeći stolicu.

– Pa, evo, visok je blizu sto devedeset, ima široka ramena, tamnu, skoro crnu i nešto dužu kosu.

– Malo je bledunjav? – upita Dženings.

– Da.

– Ima sivoplave oči, prodoran pogled i tamne, guste obrve?

– Tačno!

Raundtri se zbunjeno osvrnuo, a Dženings je dodao:

– I jaše snažnog, dugonogog ždrepcu?

– Pa vi sve znate! – začudi se šerif.

– Nije valjda Holidej? – Raundtri nespokojno pogleda druga.

– Jeste, Džeje. Kockar sa Misisipija došao je po konje svog prijatelja.

– Ali kako je, dođavola, otkrio gde se nalazimo?

– Kaži mi da ti kažem! Nije važno. Našao nas je.

– Sem toga s njim je i jedna Indijanka – dodao je šerif. – Dobro izgleda. Kao da je mešanka.

Dženings je tačno znao da je to ona ista koju je silovao, ali mu nije bilo ni na kraj pameti da to kaže Raundtriju.

– Može biti da se ovaj put nećete lako izvući – likovao je šerif.

– Za tebe bi bilo bolje da se izvučemo! – brecnuo se Dženings.

– Da – možeš slobodno računati da si i sam umešan, prijatelju – zapreti Raundtri.

Ali šerif je odrečno odmahnuo glavom:

– Ne mogu poreći da me vas dvojica držite u šahu. Ali vaše račune raščićavajte sami, niste li me razumeli?

Raundtri se cinično osmehnu: – Učinićeš sve što ti se kaže! – Digao je kolt i lagano palcem zategao obarač. Ali, začudo, šerif ostade hladan i tvrd kao čelik.

– Nećeš me uplašiti, Raundtri. Nikada te se nisam bojao, niti ću te se bojati.

Dženings opazi kako se na Raundtrijevom zgrčenom licu razliva onaj ubilački izraz i skočio je između njih dvojice, dižući ruke. – Lakše, Džeje! U pravu je. Nemoj da pokvariš savršeni sticaj okolnosti.

Raundtri je gledao kao besan pas. Ali šerifu nije ni na kraj pameti bilo da us-

tukne. Dovoljno je bilo zlo što je zatvarao oči pred Raundtrijevim poduhvatima i nije želeo još i da učestvuje u njima.

Vođa bande se iznenada odobrovoljio i Dženings je znao da su opasni trenuci prošli. – U redu – reče Raundtri. – Ti se vrati u grad. Mi ćemo sami srediti tog Holideja, a takođe i njegovu ženu. Oboje će poželeti da nikada nisu pošli mojim tragom!

– Ti si lud, Džeje – reče šerif skoro sažaljivo.

– Gubi se odavde, njuškalo! – prasnu Dženings, videvši da se Raundtrijevo lice ponovo izobličava od besa.

– Sa zadovoljstvom – odvrati šerif i zalupi vrata za sobom.

– Znaš – promrmlja Raundtri – tom čoveku više ništa ne verujem.

– A jesi li mu verovao?

– Imaš pravo, Slime! Možda mu nikada nije trebalo verovati. – Ustao je i prišao ležaju gde je spavao Kenton i probudio ga.

– Šta je, Džeje? – upita ovaj sanjivo.

– Ustani! Možda će ti se pružiti prilika da upotrebiš svoje revolvere.

*

Holidej se probudio s osećanjem napetosti koja se bližila vrhuncu, ali je znao da će to osećanje nestati čim stupi u akciju.

Brzo su se spremili i pojahali. Kada su izašli iz šume, Srebrna Zora je, uprkos licu vlažnom od suza, rekla odlučno:

– Boriću se uz tebe.

Dok se zamislio. Ona je umela da rukuje puškom, ali pred njim su bila samo dva čoveka. Na takav odnos snaga bio je naviknut. – Ne – zavrteo je glavom.

– Hoću!

– Čuj, Srebrna Zoro, nameravam da iz ovog poduhvata izađem živ. Onda ću te odvesti nazad u Albertu. Tamo ima jedan mali ranč i tamo ću te smestiti...

– Po prvi put je pomenuo da ima na umu nešto određeno za njenu budućnost.

– Misliš...? – Glas joj je bio pun čuđenja i nade.

Dok je shvatio njena potajna priželjkivanja. – Srebrna Zoro, ti nemaš kuda da ideš. Ne možeš živeti sama i zato ću te odvesti tamo gde ćeš biti sigurna. Vlasnik tog ranča je moj prijatelj i on će te primiti.

Devojka obori pogled. Znala je da su njeni snovi ludost, ali:

– Ti si mi pokazao šta je pravi život. Bila bih spremna da te služim dokle god hoćeš... do kraja života.

Bio je dirnut njenom ljubavlju. – Ja sam lutalica, Srebrna Zoro, i često ne znam ni šta ću sam sa sobom, a kamo li... Najbolje je da ostaneš tamo, u Alberti.

– Ako ti tako kažeš – glas joj je zvučao i pokorno i tužno. – A ti? Ti ćeš otići?

– Ostaću i ja neko vreme na ranču da se odmorim. Posle... videćemo. U svakom slučaju, ja ne zaboravljam svoje prijatelje.

– Jedan od tih ljudi pred nama je onaj...

– Znam, Srebrna Zoro. I on će dobiti svoje. Sad ne misli više na to i smiri se.

Predeo je sada bio obasjan jarkom jutarnjom svetlošću. Pola časa kasnije ugledali su ranč bandita, nisku naherenu kuću, kolibu za alat od naboja i staju za seno i konje. A u ograđenom prostoru bilo je krdo konja koji su grickali suvo seno.

Zastali su u šumi i Dok je znao da ih iz kuće ne mogu videti. – Vratimo se malo nazad da vežemo konje – reče. Onda je proverio da li ima dovoljno municije. Ostavivši konje na sigurnom, prišli su ivici šume i zaklonili se iza jednog oborenog debla.

– Uzmi ovo – pružio je devojci pušku. Na bliskom rastojanju bio je sigurniji s revolverom. – Znaš da rukuješ time?

Klimnula je glavom i Dok se osmehnuo, a onda usmerio pažnju na kuću, od koje ih je delilo oko sto pedeset metara. Teren oko kuće bio je čist, ispresecan plitkim šančevima i s nekoliko starih stabala. Odjednom je čuo kako je Srebrna Zora šapatom izustila „Ah“ i video da je njenu pažnju privukao čovek koji je išao prema konjima. Imao je na sebi svetlocrvenu košulju.

*

U unutrašnjosti kuće Raundtri je stajao kraj prozora i posmatrao Kentona koji je otišao do konja, a onda se vratio ka kući polako, kao da uživa u lepom jutru. Kada se pridružio Raundtriju, rekao je: – On je tu, osećam ga.

– I ja – vođa bande nespokojno klimnu glavom.

Dženings pogleda na sat. Tek je prošlo devet.

– Ako je u blizini – reče – onda treba da ga sredimo pre nego što Forest dođe. Pitam se...

– Šta?

– Kako bi ga namamili u klopku... Zna li za Džefa?

– Sumnjam. Zašto?

– Ako bi dvojica od nas odjahali, onda bi Holidej, misleći da u kući više nikog nema mogao upasti u zasedu.

– Dobar plan – Raundtri klimnu glavom.

Dženings je zavio cigaretu i zapalio. Odbijajući dim, nastavio je: – Ja ću ostati ovde, a vas dvojica ćete odjahati.

– I kad se pojavi ti ćeš ga iz blizine smaknuti?

– Tačno.

– Nećeš valjda ubiti i ženu? – umeša se Džef Kenton.

– Naravno da hoću.

Kenton se namršti. Raundtri ga potapša po ramenu: – Kad jednu ubiješ, onda je s drugom mnogo lakše, mlađiću.

– Verovatno da jeste – procedi Kenton nesigurno.

– U redu – zaključio Raundtri razgovor. – Krenimo. Jahaćemo samo do prvog izvora, Slime.

Dženings klimnu glavom. S te udaljenosti jasno će čuti odjek pucnja. Mahnuo im je rukom i ušavši u kuću uzeo pušku, prišao prozoru i iza delimično odškrinutih zastora, napravljenih od starih vreća, klekao. S tog mesta video je Raundtriju i Kentona kako se udaljavaju prema koralu, noseći na leđima svoja sedla.

*

Zapadnjak je zabrinuto gledao dvojicu koja su sedlala konje. Bilo je suviše daleko da bi ih identifikovao, ali koliko se sećao onoga što je pročitao na poter-nici, Slim Dženings je bio visok sto osamdeset pet, a Raundtri sto osamdeset dva. Međutim, onaj u crvenoj košulji bio je manji od drugog bar za deset santimetara.

Da li je u pitanju bio treći čovek, onaj koji je čuvao ranč? Da, verovatno.

Ona dvojica sada pojahaše konje i ubrzo nestadoše s vidika.

– Hoćeš li sada uzeti konje, Holideje? – upita ga Srebrna Zora.

– Ne znam. Imam osećaj da je jedan još u kući. Ako je tako, ko ih je obavestio da ću doći? Štalar? Šerif?

Ako je tako, onda će se ona dvojica ubrzo zaustaviti. A ako ne, to će značiti da ne slute da je on tu. Kada se vrate, on će ih čekati u kući. Dodirnuo je devojku po ruci: – Hajdemo do konja. – Kada su pojahali, objasnio je: – Vratice-mo se malo nazad, a onda ćemo krenuti do onog brda da osmotrimo put prema gradu. Put kojim su oni otišli.

Jašući prema vrhu koristili su često upotrebljavani stočni put. Holidej je zaustavio konja i, sjahavši, predao vođice Srebrnoj Zori. Zatim se uputio hitro uz padinu i kada je stigao blizu vrha spustio se na zemlju i počeo da puzi. Onda je izvirio preko vrha.

Pred njim se prostirala travnata pre-rija, prošarana tu i tamo retkim bokori-ma žbunja. Nekoliko goveda pilo je vodu iz prljave lokve. U blizini je bilo nekoliko stabala ispod kojih su stajala

dva konja. Dva čoveka su sedela, naslonjena na debla, a jedan od njih je bio u crvenoj košulji.

*

Odbacivši upola ispušenu cigaru, Raundtri se s izrazom dosade na licu obrati mladiću kraj sebe:

– Što duže igram ovu igru, sve mi je teže da čekam.

Kenton ne odgovori. Razmišljao je o tome kako se upleo s ljudima koji su u stanju da ubiju ženu. To se protivilo njegovim shvatanjima časti.

Raundtri pogleda na svoj srebrni časovnik. Bilo je tačno deset. – Mislim da se možemo vratiti.

– Raundtri! – odjeknu nečiji glas.

– Gospode bože! – zavapi Kenton i ispusti cigaretu.

– Ovamo, Raundtri – rekao je Holidej, držeći uperen revolver u ruci. Vođa bande se okrenuo i pogledao ga, ali nije ni pokušao da se maši revolvera.

– Dečko, koliko si ti umešan u krađu konja? – obrati se zapadnjak Kentonu.

– Nisam uopšte umešan – mladić oseti da se može izvući.

– Onda možeš da biraš: penji se na konja i ne vraćaj se, ili ostani i pogini.

– Odlazim – odgovori Kenton, ustajući.

– Prvo odbaci oružje. Oba revolvera. A onda i pušku.

Raundtri udahnu kroz stisnute zube. Holidej ga je držao na oku, a kukavni momčić je nameravao da ga napusti.

Kenton posluša zapadnjaka.

– Sada odlazi – naredi Dok.

Mladić kratko pogleda Raundtrija, a onda prihvati vođice svog konja.

– Drži se što dalje od ubica kao što su oni – posavetova ga zapadnjak. – Duže ćeš živeti.

– U pravu ste – odvrati Kenton s osećanjem da se ponovo rodio. Ne osvrćući se, odjahao je punom brzinom.

– Raundtri, na tebe je red da odbaciš oružje – obrati se Holidej banditu. Ovaj oprezno odbaci svoj kolt. – Možeš da uzmeš konje – ponudio je.

– Hvala, uzeću ih – odvrati zapadnjak suvo. – Ustaj, ubico!

Kada je Raundtri ustao, Holidej je prišao njegovom konju, izvadio pušku iz futrole i bacio je u baru.

– Šta sada? – upita ga bandit.

– Gde je Dženings?

– Ne znam – odvrati Raundtri. Znao je da mu je ovaj jedina šansa.

– Vraga ne znaš! Dolazi ovamo! – Polako, držeći ruke visoko, Raundtri je prišao. – Stoj – naredi Dok i pogleda prema vrhu, pa mahnu rukom Srebrnoj Zori.

– Tvoja ženska? – upita bandit. Hteo je da dobije u vremenu.

– Moglo bi se tako reći.

Srebrna Zora dojaha, vodeći za povodac Dokovog ždrepcu.

Raundtri se začudi. Odnekud mu je bila poznata.

– Srećan si što te neću dati u njene ruke – reče Dok.

– Zašto?

– Zato što si ubio pre nekoliko dana njenu polusestru.

– Ona je bila s njima?

– Jeste. Pretpostavljam da je živa jer je tvoj pajtaš Dženings imao svoj trenutak milosrđa.

– Đavo da ga odnese! – prostenja Raundtri.

– On već kuca na vrata pakla – umiri ga Dok, pa se obrati devojci: – Mislim da je taj drugi tamo, u rančerskoj kući. On...

Približavanje grupe konjanika omelo ga je da kaže do kraja šta je hteo. Okrenuo se i za trenutak skrenuo pogled s bandita.

Prepoznavši Foresta i njegove ljude, Raundtri zaključi da je čak i mala šansa bolja od nikakve. Potrčao je kao sumanut i bacivši se kroz vazduh, zgrabio Srebrnu Zoru za ruku i svukao je iz sedla, a drugom šćepao sa zemlje jedan od Kentonovih koltova. S revolverom u ruci i dižući Srebrnu Zoru, koja je pala na tle, on se trijumfalno iskeženog lica okrete, ali ga u tom trenutku Holidej udari nogom po ruci kojom je držao pištolj.

Začu se krckanje kostiju. Onda zapadnjak revolverom, kao čekićem, potkači bandita po vilici. Raundtri pade i počeo se kotrljati. Ošamućen, video je u blizini drugi Kentonov revolver i bacio se da ga dohvati levom rukom. Prsti su mu već stezali dršku oružja kada je Holidej opalio. Metak je pogodio bandita u grudi u trenutku kada su Forest i njegovi ljudi, zajedno sa šerifom, dojahali do izvora.

Raundtri ugleda šerifa i pokuša da se digne. Iz usta mu se ote krik: – Adamse, on je... – Rekavši to skljkao se na leđa, usta zagušenih krvlju.

– Šta se ovde događa? – upita Forest.

– Imate li vi neko objašnjenje? – Dok se obrati šerifu.

Na šerifovom licu ukaza se izraz zabrinutosti: – Zašto bih ja imao objašnjenje za to, mister Čini?

Forest upade: – Ja sam zatražio od šerifa da pođe sa mnom kao svedok.

Dok pokaza prstom na mrtvog bandita: – Evo čoveka koga sam gonio, šerife. To je Džej Raundtri.

Kratak, prigušen uzvik iznenađenja proprati njegove reči i šerif priđe da izbliza pogleda poginulog. – Pa, odgovara opisu – rekao je. – A ja sam poverovao da je stvarno otišao u Južnu Ameriku.

– A kakve vi veze imate s tim, Čini? – uzdahnu Forest.

– Ja sam Džon Holidej. Došao sam iz Alberte. On i njegova banda ukrali su konje mom prijatelju i ubili jednog njegovog radnika. Je li to dovoljan razlog što sam ovde?

Forest zastade zbunjeno: – A ja sam hteo da ih kupim.

Dok zavrte glavom. – To ne bi bilo mudro, ali, naravno, vi to niste znali. Na ranču je ostao još jedan čovek, njegov saučesnik Dženings.

– Jedan visok i mršav? – upita Forest. – Ovde se predstavljao kao Dalton. – Sjahao je i rekao. – S konjokradicama, ovde kao i svuda, postoji samo jedan način obračuna: konopac.

Šerif obrisa usta nadlanicom. Morao je svakako učutkati Dženingsa pre nego što bi ovaj propevao.

Pojahali su konje. Dok se osmehnu devojci i prošaputa:

– Još malo pa je svršeno. A sada budi dobra. Znaš šta smo se dogovorili.

*

Prasak hica iz Dokovog revolvera naterao je Dženingsa da još jednom razmisli da li da ostane u kući, jer su očito njegovi saučesnici naišli na njega ili on na njih. Čuo je samo jedan hitac i bio je uveren da je to hitac koji je usmrtio Holideja i da se njegovi kompanjoni nisu odmah vratili na ranč, jer su se zabavljali s Indijankom. To je izgledalo logično, jer je Holidej morao da opali bar dva puta ako je hteo da likvidira i Raundtrija i Kentona. Ipak pojahavši, Dženings se kretao vrlo oprezno. Nikad se ne zna. Gonio je konja ležernim kasom prema mestu odakle se čuo pucanj. Tek kada stigne do vrha uzvišice moraće paziti kuda ide. Bio je već skoro gore kad je čuo topot konjskih kopita. Na iznenadni trzaj uzde, konj je zastao na mestu i propeo se na zadnje noge. Pred Dženingsom odjednom je iskrsla kolona konjanika u trku. Odmah je prepoznao Foresta, do njega šerifa, a sasvim desno, na kraju grupe, kockara s Misisipija i njegovu Indijanku. Prošlo je nekoliko sekundi dok se pribrao. Trgao je vođice i okrenuo konja. Od naglog pokreta životinja je izgubila ravnotežu i pala na prednja kolena, zbacivši pritom Dženingsa, koji je pao na zemlju i udario desnim ramenom. Otkotrljavši se malo, ustao je s revolverom u ruci. Pošto više nije mogao da pobegne preostalo mu je da se bori. Nanišanio je na čoveka koji je bio glavni krivac što se sve preokrenulo naopačke.

Holidej je opazio uperen revolver i da bi izbegao hitac, bacio se iz sedla.

Pucanj odjeknu, a odmah zatim i drugi. Oba metka bila su ispaljena iz puške koju je u ruci držala Srebrna Zora. Prvi je pogodio Dženingsa iznad kopče opasača a drugi, kad je već padao napred u smrtnom ropcu, u glavu.

Konjanici načiniše krug oko mrtvog bandita.

Malo ošamućen od pada, Dok nesigurnim korakom pođe ka njima.

– Moram priznati da je ova vaša Indijanka prava vatra od žene – reče Forest oduševljeno. – Ne bih se protivio da i mene štiti jedna takva osoba.

Srebrna Zora je netremice zurila u mrtvog bandita. Sudbina joj je dodelila da ona kazni zločinca za sve što je učinio, ne samo njoj.

Gledajući sjaj mržnje u njenim očima, Dok potvrdi:

– Da, ona je prava vatra, ali vas bi, mister, previše zagrejala.

Onda pogleda šerifa. U njemu je bilo nečeg mutnog, ali to nije bilo dovoljno za čvrst zaključak. Kao i mnoge tajne, i šerif će ostati neodgonetnut do kraja, ali valjda je i to prst neke pravde. Jer on je sada bio častan građanin.

Holidej mahnu rukom Forestu i šerifu u znak pozdrava i pokretom glave dade znak Srebrnoj Zori da krenu. Bio je zadovoljan. Uspeo je da vrati Rolingsove konje i verovao je da mu je pošlo za rukom da obezbedi bolji, srećniji život ženi čija je dosadašnja sudbina bila niz neprekidnih patnji.

I Srebrna Zora verovala je isto. To se videlo u sjaju njenih tamnih očiju i osmesima koje je upućivala svom spasiocu.

KRAJ

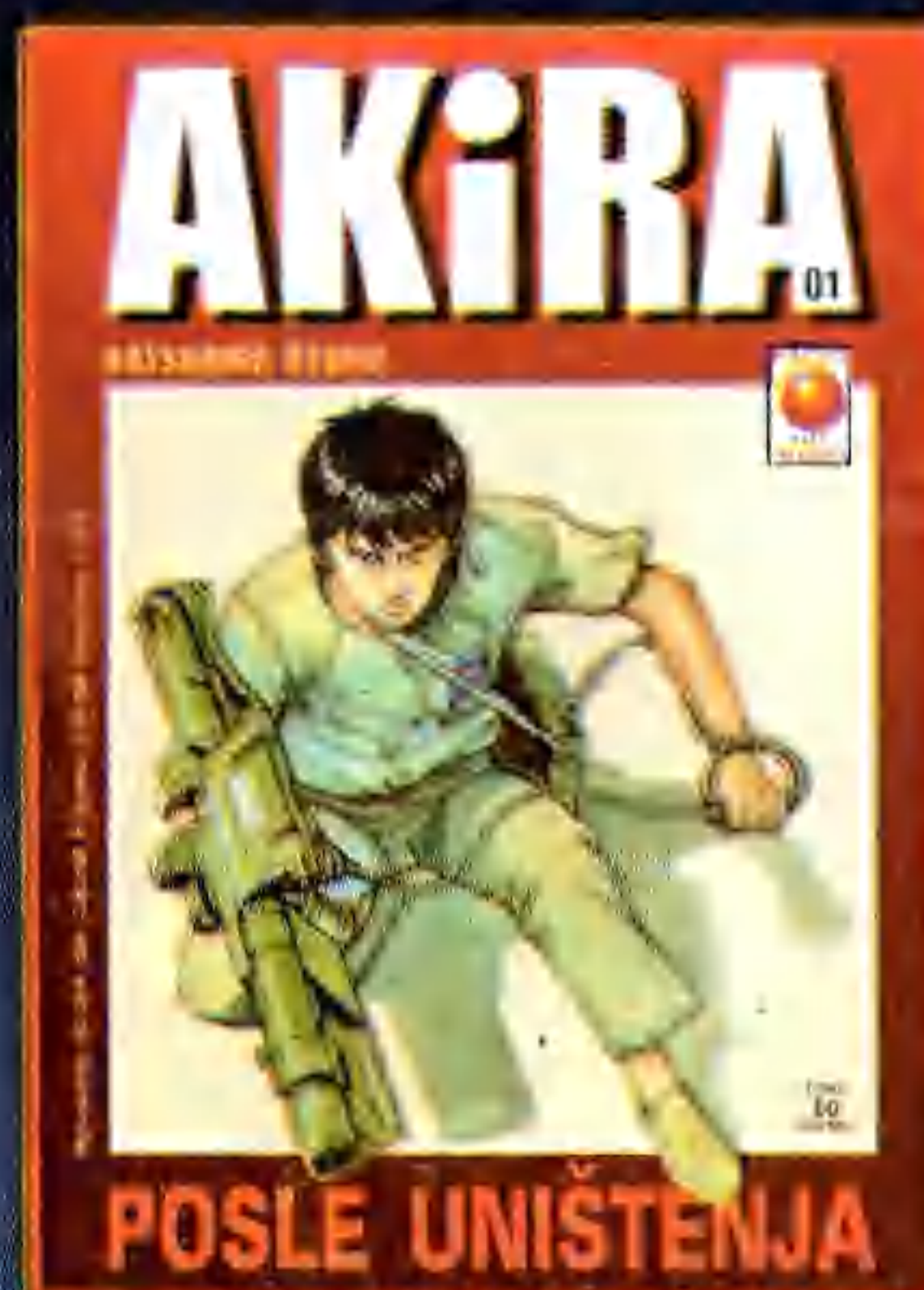

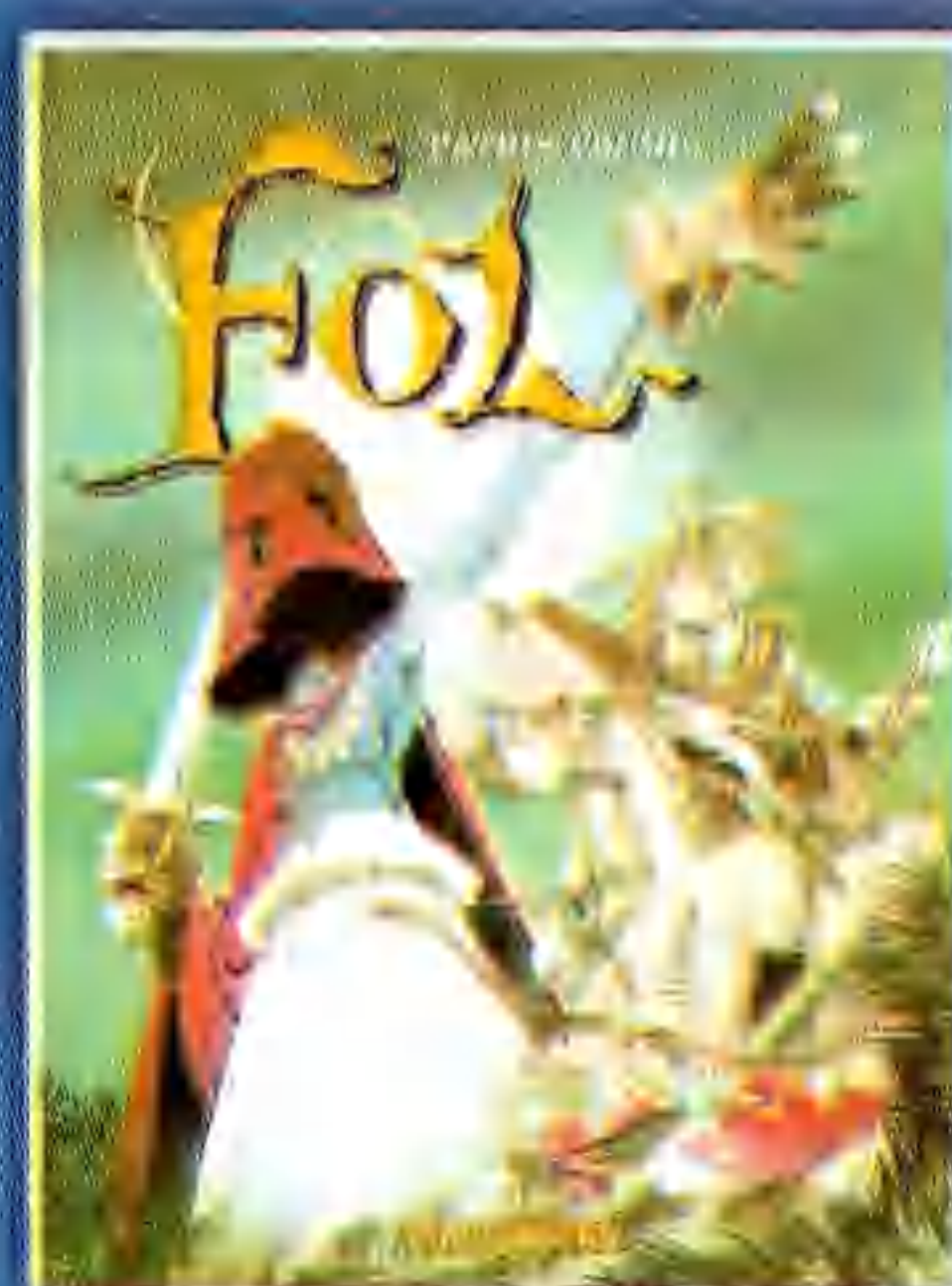
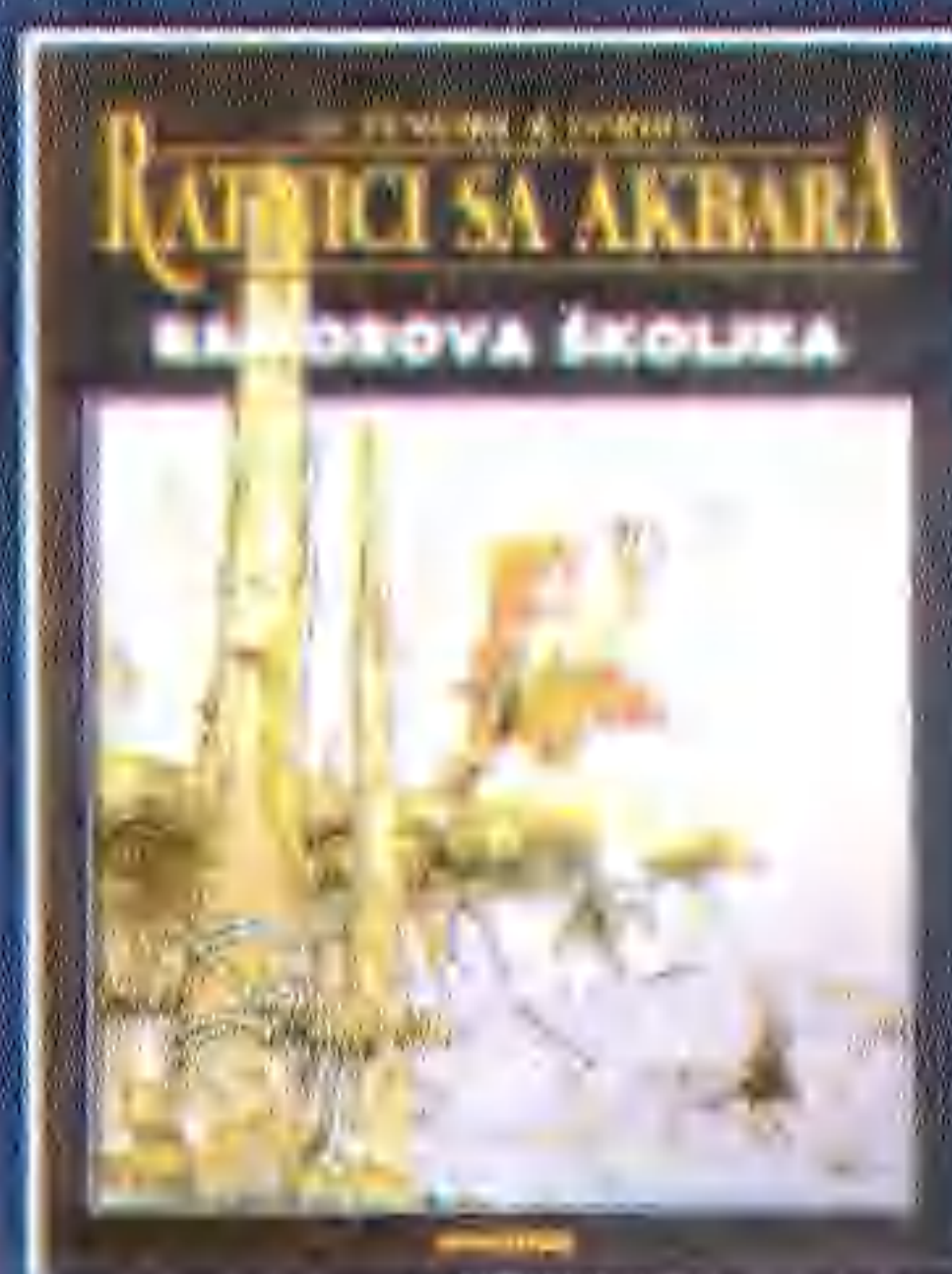
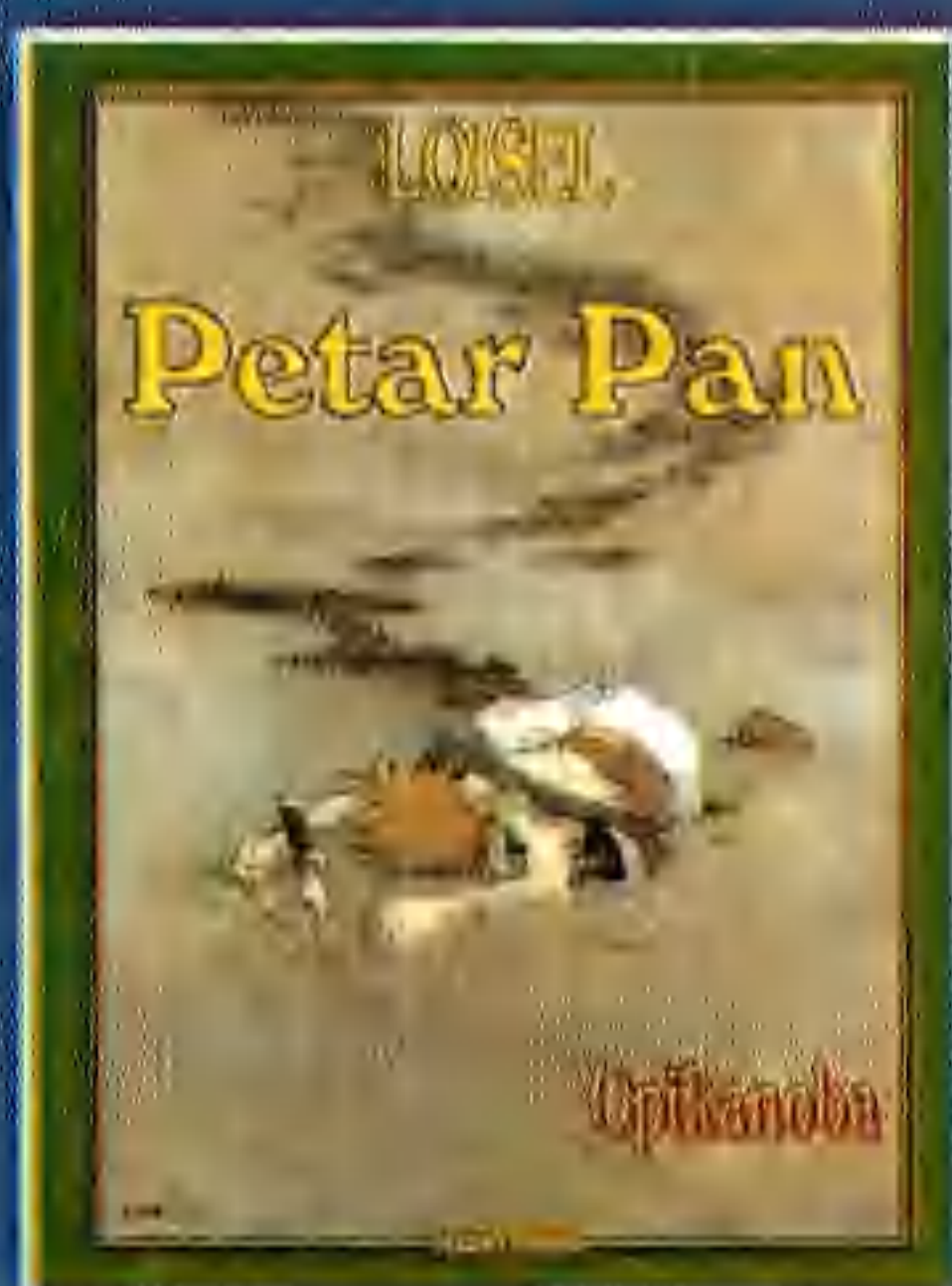
POTRAŽITE NAŠA REDOVNA STRIP IZDANJA

početkom meseca

sredinom meseca

VELIKI IZBOR STRIP ALBUMA

INFORMACIJE
NA TELEFON:
021 614 300

MARKETPRINT

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00336

